

Warszawa, dnia 8 sierpnia 2017 r.

Poz. 1508

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 12 lipca 2017 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 i 1579 oraz z 2017 r. poz. 1139) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1574), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1579),
- 2) ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379),
- 3) ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 12 lipca 2017 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) odnośnika nr 1 oraz art. 142 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1579), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73).”

„Art. 142. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 22, art. 24–26 i art. 96 pkt 4 w zakresie zmienianego art. 20a ust. 1 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 29 września 2018 r.”;

- 2) art. 260 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379), który stanowi:

„Art. 260. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1, art. 4 pkt 1 i pkt 11 lit. c i d, lit. e w zakresie § 12 i 13 oraz lit. f, art. 11, art. 13, art. 27, art. 38 pkt 39 lit. a tiret drugie, pkt 65 lit. a, pkt 68 lit. a w zakresie pkt 1, pkt 76 lit. b tiret drugie, art. 119, art. 148, art. 160 ust. 2 i 3, art. 162 ust. 1 pkt 1, art. 164, art. 165 ust. 1, 2 i 6, art. 178, art. 190 ust. 1, art. 201 ust. 1 i art. 259 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 150, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;
- 2a) art. 112 pkt 2–4, które wchodzi w życie z dniem 27 lutego 2017 r.;
- 3) art. 4 pkt 12, art. 163 pkt 3, art. 168, art. 172 pkt 6 oraz art. 192 ust. 1–4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
- 4) art. 149a, który wchodzi w życie z dniem 4 czerwca 2018 r.”;

- 3) art. 100–103 i art. 134 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260), które stanowią:

„Art. 100. 1. Sprawy niezakończone przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy, przejmują z tym dniem organy oraz podmioty właściwe do ich realizacji na podstawie ustawy wprowadzanej w art. 1 oraz innych ustaw zmienianych w niniejszej ustawie, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Czynności w zakresie przekazania dokumentacji spraw, określonych w ust. 1, oraz papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie należności Skarbu Państwa dokonuje do dnia wejścia w życie ustawy minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, a po tym dniu likwidator urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

3. Przekazanie dokumentacji oraz papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie należności Skarbu Państwa następuje na podstawie protokołu.

Art. 101. 1. W postępowaniach sądowych związanych z zabezpieczaniem interesów Skarbu Państwa w działaniach zmierzających do reaktywowania spółek działających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem 1 września 1939 r. oraz wykonywaniem praw i obowiązków Skarbu Państwa wynikających z tytułu uczestnictwa w spółkach już reaktywowanych, w których stroną lub uczestnikiem postępowania jest Skarb Państwa reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, z tym dniem w miejsce ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa wstępuje Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje prawa i obowiązki Skarbu Państwa wynikające z tytułów uczestnictwa w spółkach działających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem 1 września 1939 r.

3. Radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej może być członkiem rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółek, o których mowa w ust. 2, o ile został zgłoszony do objęcia takiego stanowiska przez Skarb Państwa. Z tytułu sprawowania funkcji w spółce, do której został wyznaczony jako reprezentant Skarbu Państwa, radca może otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie.

Art. 102. W postępowaniach sądowych, w sprawach cywilnych, w których stroną lub uczestnikiem postępowania jest Skarb Państwa reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, z tym dniem w miejsce ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa wstępuje organ państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, zastępowany przez Prokuraturę Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 103. Sprawy administracyjne i sądownoadministracyjne wszczęte na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą i niezakończone przed dniem jej wejścia w życie są prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów przez organy, które przejęły zadania i kompetencje zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.”

„Art. 134. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 14 pkt 19 i pkt 32 w zakresie uchylecia art. 69a ust. 3 i 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;
- 2) art. 97–99, art. 100 ust. 2, art. 114 ust. 2 i art. 116, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 3) art. 19 pkt 32, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
- 4) art. 95, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2016 r.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 12 lipca 2017 r. (poz. 1508)

USTAWA

z dnia 15 maja 2015 r.

Prawo restrukturyzacyjne

TYTUŁ I

Przepisy ogólne o postępowaniach restrukturyzacyjnych i ich skutkach

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Rozdział 1

Przepisy wstępne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) zawieranie przez dłużnika niewypłacalnego lub zagrożonego niewypłacalnością układu z wierzycielami oraz skutki układu;
- 2) przeprowadzanie działań sanacyjnych.

Art. 2. Restrukturyzację przeprowadza się w następujących postępowaniach restrukturyzacyjnych:

- 1) postępowaniu o zatwierdzenie układu;
- 2) przyspieszonym postępowaniu układowym;
- 3) postępowaniu układowym;
- 4) postępowaniu sanacyjnym.

Art. 3. 1. Celem postępowania restrukturyzacyjnego jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami, a w przypadku postępowania sanacyjnego – również przez przeprowadzenie działań sanacyjnych, przy zabezpieczeniu słusznych praw wierzycieli.

2. Postępowanie o zatwierdzenie układu:

- 1) umożliwia zawarcie układu w wyniku samodzielnego zbierania głosów wierzycieli przez dłużnika bez udziału sądu;
- 2) może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem nie przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

3. Przyspieszone postępowanie układowe:

- 1) umożliwia dłużnikowi zawarcie układu po sporządzeniu i zatwierdzeniu spisu wierzytelności w uproszczonym trybie;
- 2) może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem nie przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

4. Postępowanie układowe:

- 1) umożliwia dłużnikowi zawarcie układu po sporządzeniu i zatwierdzeniu spisu wierzytelności;
- 2) może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

5. Postępowanie sanacyjne umożliwia dłużnikowi przeprowadzenie działań sanacyjnych oraz zawarcie układu po sporządzeniu i zatwierdzeniu spisu wierzytelności.

6. Działaniami sanacyjnymi są czynności prawne i faktyczne, które zmierzają do poprawy sytuacji ekonomicznej dłużnika i mają na celu przywrócenie dłużnikowi zdolności do wykonywania zobowiązań, przy jednoczesnej ochronie przed egzekucją.

Art. 4. 1. Przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”;
- 2) spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych nieprowadzących działalności gospodarczej;
- 3) wspólników osobowych spółek handlowych ponoszących odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
- 4) wspólników spółki partnerskiej.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) banków krajowych;
- 3) Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 4) oddziałów banków zagranicznych;
- 5) spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych;
- 6) firm inwestycyjnych, o których mowa w art. 2 pkt 14 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. poz. 996 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 791 i 1089);
- 7) zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji;
- 8) funduszy inwestycyjnych;
- 9) instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 575/2013”, z siedzibą w państwie członkowskim Unii Europejskiej, jeżeli są jednostką zależną w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia nr 575/2013 wobec instytucji kredytowej, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia nr 575/2013, podmiotu, o którym mowa w pkt 3–9, lub firmy inwestycyjnej i są objęte nadzorem skonsolidowanym sprawowanym zgodnie z art. 6–17 rozporządzenia nr 575/2013;
- 10) finansowych spółek holdingowych w rozumieniu w art. 4 ust. 1 pkt 20 rozporządzenia nr 575/2013 z siedzibą w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 11) finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia nr 575/2013 z siedzibą w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 12) holdingów mieszanych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 22 rozporządzenia nr 575/2013 z siedzibą w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 13) dominujących finansowych spółek holdingowych z państwa członkowskiego Unii Europejskiej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 30 rozporządzenia nr 575/2013;
- 14) unijnych dominujących finansowych spółek holdingowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 31 rozporządzenia nr 575/2013;
- 15) dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 32 rozporządzenia nr 575/2013;
- 16) unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 33 rozporządzenia nr 575/2013.

Art. 5. 1. Tworzy się Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości, zwany dalej „Rejestrem”.

2. Rejestr:

- 1) służy zamieszczaniu i obwieszczeniu postanowień, zarządzeń, dokumentów i informacji dotyczących postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego;
- 2) służy udostępnianiu danych zawartych w postanowieniach, zarządzeniach, dokumentach i informacjach, dotyczących postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego, obwieszczonych w Rejestrze w odniesieniu do danego podmiotu;
- 3) umożliwia składanie pism i dokumentów oraz dokonywanie doręczeń;

- 4) wspomaga organizację pracy i prowadzenie postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego;
- 5) służy udostępnianiu wzorów pism procesowych i dokumentów określonych w ustawie.

3. Rejestr jest prowadzony w systemie teleinformatycznym administrowanym i udostępnianym przez Ministra Sprawiedliwości.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, organizację Rejestru, sposób zamieszczania i obwieszczenia postanowień, zarządzeń, dokumentów i informacji dotyczących postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego, sposób udostępniania danych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, i szczegółową treść tych danych, sposób składania pism i dokumentów oraz dokonywania doręczeń, w tym wymogi techniczne niezbędne do składania dokumentów za pośrednictwem Rejestru, sposób i zakres wspomaganie organizacji pracy i prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego oraz sposób udostępniania wzorów pism procesowych i dokumentów określonych w ustawie, mając na uwadze konieczność zapewnienia dostępu do Rejestru organom i uczestnikom postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego oraz osobom zainteresowanym, z rozróżnieniem zakresu informacji ujawnianych publicznie oraz dostępnych jedynie dla uczestników i organów postępowania, konieczność zapewnienia kompletności danych zawartych w Rejestrze oraz ich niezwłocznej aktualizacji wskutek obwieszczenia i zamieszczania postanowień, zarządzeń, dokumentów i informacji dotyczących postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego, potrzebę zapewnienia czytelności oraz przejrzystości danych prezentowanych w Rejestrze, łatwość jego użytkowania oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzanych danych.

Rozdział 2

Podstawy otwarcia postępowania

Art. 6. 1. Postępowanie restrukturyzacyjne może być prowadzone wobec dłużnika niewypłacalnego lub zagrożonego niewypłacalnością.

2. Przez dłużnika niewypłacalnego należy rozumieć dłużnika niewypłacalnego w rozumieniu ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 2171, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 791), zwanej dalej „Prawem upadłościowym”.

3. Przez dłużnika zagrożonego niewypłacalnością należy rozumieć dłużnika, którego sytuacja ekonomiczna wskazuje, że w niedługim czasie może stać się niewypłacalny.

Art. 7. 1. O ile ustawa nie stanowi inaczej, postępowanie restrukturyzacyjne wszczyna się na wniosek restrukturyzacyjny złożony przez dłużnika.

2. Przez wniosek restrukturyzacyjny należy rozumieć wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego oraz wniosek o zatwierdzenie układu przyjętego w postępowaniu o zatwierdzenie układu.

Art. 8. 1. Sąd odmawia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli skutkiem tego postępowania byłoby pokrzywdzenie wierzycieli.

2. Sąd odmawia otwarcia postępowania układowego lub sanacyjnego również, jeżeli nie została uprawdopodobniona zdolność dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po jego otwarciu.

Rozdział 3

Plan restrukturyzacyjny

Art. 9. Wstępny plan restrukturyzacyjny zawiera co najmniej:

- 1) analizę przyczyn trudnej sytuacji ekonomicznej dłużnika;
- 2) wstępny opis i przegląd planowanych środków restrukturyzacyjnych i związanych z nimi kosztów;
- 3) wstępny harmonogram wdrożenia środków restrukturyzacyjnych.

Art. 10. 1. Plan restrukturyzacyjny zawiera co najmniej:

- 1) opis przedsiębiorstwa dłużnika wraz z informacją o aktualnym oraz przyszłym stanie podaży i popytu w sektorze rynku, na którym przedsiębiorstwo działa;
- 2) analizę przyczyn trudnej sytuacji ekonomicznej dłużnika;
- 3) prezentację proponowanej przyszłej strategii prowadzenia przedsiębiorstwa dłużnika oraz informację na temat poziomu i rodzaju ryzyka;
- 4) pełny opis i przegląd planowanych środków restrukturyzacyjnych i związanych z nimi kosztów;
- 5) harmonogram wdrożenia środków restrukturyzacyjnych oraz ostateczny termin wdrożenia planu restrukturyzacyjnego;

- 6) informację o zdolnościach produkcyjnych przedsiębiorstwa dłużnika, w szczególności o ich wykorzystaniu i redukcji;
- 7) opis metod i źródeł finansowania, w tym wykorzystania dostępnego kapitału, sprzedaży aktywów w celu finansowania restrukturyzacji, finansowych zobowiązań udziałowców i osób trzecich, w szczególności banków lub innych kredytodawców, wielkości udzielonej i wnioskowanej pomocy publicznej oraz pomocy *de minimis* lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie i wykazania zapotrzebowania na nią;
- 8) projektowane zyski i straty na kolejne pięć lat oparte na co najmniej dwóch prognozach;
- 9) imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za wykonanie układu;
- 10) imiona i nazwiska autorów planu restrukturyzacyjnego;
- 11) datę sporządzenia planu restrukturyzacyjnego.

2. Plan restrukturyzacyjny może być ograniczony, jeżeli z uwagi na wielkość lub charakter przedsiębiorstwa dłużnika ustalenie wszystkich informacji wymienionych w ust. 1 nie jest możliwe albo nie jest niezbędne do dokonania oceny możliwości wykonania układu. Ograniczenie planu restrukturyzacyjnego wymaga uzasadnienia.

3. Plan restrukturyzacyjny składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą sędziego-komisarza, nadzorca sądowy albo zarządca może zlecić sporządzenie planu restrukturyzacyjnego osobom trzecim.

Rozdział 4

Zbieg postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego

Art. 11. W przypadku złożenia wniosku restrukturyzacyjnego i wniosku o ogłoszenie upadłości, w pierwszej kolejności rozpoznaje się wniosek restrukturyzacyjny.

Art. 12. 1. Sąd restrukturyzacyjny niezwłocznie po powzięciu wiadomości o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości zawiadamia sąd upadłościowy o złożeniu wniosku restrukturyzacyjnego.

2. Sąd upadłościowy wstrzymuje rozpoznanie wniosku o ogłoszenie upadłości do czasu wydania prawomocnego orzeczenia w sprawie wniosku restrukturyzacyjnego. Wstrzymanie rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości nie wyłącza możliwości zabezpieczenia majątku.

3. W przypadku gdy wstrzymaniu rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości sprzeciwia się interes ogółu wierzycieli, sąd upadłościowy wydaje postanowienie o przejęciu wniosku restrukturyzacyjnego do wspólnego rozpoznania z wnioskiem o ogłoszenie upadłości i rozstrzygnięcia jednym postanowieniem. Sąd upadłościowy rozpoznaje wnioski w składzie właściwym do rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości.

4. Jeżeli przejęcie wniosku restrukturyzacyjnego do wspólnego rozpoznania z wnioskiem o ogłoszenie upadłości prowadziłoby do znacznego opóźnienia wydania orzeczenia w przedmiocie ogłoszenia upadłości, ze szkodą dla wierzycieli, a podstawy restrukturyzacji przedstawione przez dłużnika we wniosku restrukturyzacyjnym są znane sądowi upadłościowemu, sąd upadłościowy nie wydaje postanowienia o przejęciu wniosku restrukturyzacyjnego do wspólnego rozpoznania z wnioskiem o ogłoszenie upadłości i rozpoznaje wniosek o ogłoszenie upadłości, o czym zawiadamia sąd restrukturyzacyjny.

Art. 13. Jeżeli została ogłoszona upadłość dłużnika, sąd restrukturyzacyjny wstrzymuje rozpoznanie wniosku restrukturyzacyjnego do czasu uprawomocnienia się postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Sąd restrukturyzacyjny odmawia zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu albo odmawia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego w przypadku uprawomocnienia się postanowienia o ogłoszeniu upadłości. W przypadku uchylecia postanowienia o ogłoszeniu upadłości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przepisy art. 11 i art. 12 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ II

Sąd i sędzia-komisarz

Rozdział 1

Sąd

Art. 14. 1. Sprawy w postępowaniu restrukturyzacyjnym rozpoznaje sąd restrukturyzacyjny. Sądem restrukturyzacyjnym jest sąd rejonowy – sąd gospodarczy.

2. Sąd orzeka w składzie jednego sędziego. Rozpoznając zażalenie na postanowienie sędziego-komisarza oraz w przedmiocie wynagrodzenia nadzorcy sądowego albo zarządcy w postępowaniu układowym i sanacyjnym, sąd orzeka w składzie trzech sędziów zawodowych.

3. Po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego w skład sądu nie może wchodzić sędzia-komisarz ani jego zastępca.

4. W przypadku uchylecia postanowienia sędziego-komisarza i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, sędzia-komisarz jest wyłączony od ponownego rozpoznawania tej sprawy. Wyłączenie to obowiązuje również w przypadku uchylecia postanowienia wydanego w wyniku ponownego rozpoznania sprawy. W takim przypadku sprawę rozpoznaje zastępca sędziego-komisarza albo wyznaczony sędzia.

Art. 15. 1. Sprawy restrukturyzacyjne rozpoznaje sąd właściwy dla głównego ośrodka podstawowej działalności dłużnika.

2. Przez główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika należy rozumieć miejsce, w którym dłużnik regularnie zarządza swoją działalnością o charakterze ekonomicznym i które jako takie jest rozpoznawalne dla osób trzecich.

3. W przypadku osoby prawnej oraz jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, domniemywa się, że głównym ośrodkiem jej podstawowej działalności jest miejsce siedziby.

4. W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą lub zawodową domniemywa się, że głównym ośrodkiem jej podstawowej działalności jest główne miejsce wykonywania działalności gospodarczej lub zawodowej.

5. W przypadku osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej lub zawodowej domniemywa się, że głównym ośrodkiem podstawowej działalności jest miejsce zwykłego pobytu tej osoby.

6. Jeżeli dłużnik nie ma w Rzeczypospolitej Polskiej głównego ośrodka podstawowej działalności, właściwy jest sąd miejsca zwykłego pobytu albo siedziby dłużnika, a jeżeli dłużnik nie ma w Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zwykłego pobytu albo siedziby, właściwy jest sąd, w którego obszarze znajduje się majątek dłużnika.

Art. 16. 1. Jeżeli w toku postępowania o zatwierdzenie układu albo otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego okaże się, że właściwy jest inny sąd, sprawę przekazuje się temu sądowi. Na postanowienie o przekazaniu sprawy nie przysługuje zażalenie. Postanowienie wiąże sąd, któremu sprawa została przekazana. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

2. Przekazanie sprawy po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego jest niedopuszczalne.

Art. 17. Jeżeli postępowanie restrukturyzacyjne zostało otwarte w kilku sądach, dalsze postępowanie prowadzi sąd, który pierwszy wydał postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego.

Rozdział 2

Sędzia-komisarz

Art. 18. 1. Po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego czynności sądowe w postępowaniu wykonuje sędzia-komisarz, z wyjątkiem czynności, dla których właściwy jest sąd.

2. Sędzia-komisarz pełni swoją funkcję do dnia zakończenia postępowania albo uprawomocnienia się postanowienia o jego umorzeniu.

3. Jeżeli został złożony uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego albo ogłoszenie upadłości, sędzia-komisarz pełni swoją funkcję do dnia otwarcia postępowania sanacyjnego albo ogłoszenia upadłości albo uprawomocnienia się postanowienia o oddaleniu albo odrzuceniu wniosku, albo umorzeniu postępowania o otwarcie postępowania sanacyjnego albo ogłoszenie upadłości.

4. Jeżeli do wykonania określonej czynności właściwy jest sędzia-komisarz, a czynność ta ma być wykonana po dniu zakończenia postępowania albo uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania, właściwy do jej wykonania jest sąd.

Art. 19. 1. Sędzia-komisarz kieruje tokiem postępowania restrukturyzacyjnego, sprawuje nadzór nad czynnościami nadzorcy sądowego i zarządcy, oznacza czynności, których wykonywanie przez nadzorcę sądowego albo zarządcę jest niedopuszczalne bez jego zezwolenia lub bez zezwolenia rady wierzycieli, jak również zwraca uwagę na popełnione przez nich uchybienia.

2. Sędzia-komisarz i nadzorca albo zarządca mogą porozumiewać się w sprawach dotyczących postępowania restrukturyzacyjnego bezpośrednio oraz z użyciem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności przez telefon, faks lub pocztę elektroniczną.

Art. 20. Sędzia-komisarz w zakresie swoich czynności ma prawa i obowiązki sądu i przewodniczącego.

Art. 21. 1. W uzasadnionych przypadkach sąd powołuje zastępcę sędziego-komisarza.

2. Zastępca sędziego-komisarza wykonuje czynności sędziego-komisarza, jeżeli ustawa tak stanowi oraz w czasie trwania przemijającej przeszkody do wykonywania tych czynności przez sędziego-komisarza.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd może powołać więcej niż jednego zastępcę sędziego-komisarza.

4. Do zastępcy sędziego-komisarza przepisy dotyczące sędziego-komisarza stosuje się odpowiednio.

Art. 22. Organy administracji publicznej i komornicy sądowi udzielają pomocy sędziemu-komisarzowi w wykonywaniu jego czynności.

DZIAŁ III

Nadzorca i zarządca

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 23. Postępowanie restrukturyzacyjne prowadzi się z udziałem nadzorcy, którym jest nadzorca układu albo nadzorca sądowy, albo zarządcy.

Art. 24. 1. Nadzorcą albo zarządcą może być osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i licencję doradcy restrukturyzacyjnego wydawaną na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 883), zwanej dalej „ustawą o licencji doradcy restrukturyzacyjnego”, albo spółka handlowa, której wspólnicy ponoszący odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem albo członkowie zarządu reprezentujący spółkę posiadają taką licencję.

2. Nadzorcą albo zarządcą nie może być osoba fizyczna albo spółka handlowa, która jest:

- 1) wierzycielem lub dłużnikiem dłużnika;
- 2) małżonkiem, wstępnym, zstępnym, jednym z rodzeństwa, powinowatym dłużnika lub jego wierzyciela w tej samej linii czy stopniu;
- 3) osobą pozostającą z dłużnikiem w stosunku przysposobienia lub małżonkiem tej osoby albo osobą pozostającą z dłużnikiem w faktycznym związku, prowadzącą z nim wspólnie gospodarstwo domowe;
- 4) lub była zatrudniona przez dłużnika na podstawie stosunku pracy albo wykonywała pracę lub świadczyła usługi na rzecz dłużnika na podstawie innego stosunku prawnego, z wyjątkiem wykonywania na rzecz dłużnika czynności doradztwa restrukturyzacyjnego, o których mowa w ustawie o licencji doradcy restrukturyzacyjnego;
- 5) lub była członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem dłużnika albo jest lub w okresie dwóch lat przed dniem złożenia wniosku restrukturyzacyjnego była wspólnikiem albo akcjonariuszem dłużnika posiadającym udziały albo akcje w wysokości wyższej niż 5% kapitału zakładowego dłużnika lub wierzyciela;
- 6) lub była spółką powiązaną z dłużnikiem lub jest lub była członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem takiej spółki albo jest lub w okresie dwóch lat przed dniem złożenia wniosku restrukturyzacyjnego była wspólnikiem albo akcjonariuszem posiadającym udziały albo akcje w wysokości wyższej niż 5% kapitału zakładowego spółki powiązanej z dłużnikiem.

3. Powołanie osoby, która była nadzorcą, jako zarządcy w postępowaniu dotyczącym tego samego dłużnika jest niedopuszczalne.

4. Przeszkody, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, trwają mimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

5. Nadzorca i zarządca niezwłocznie, nie później niż wraz z podjęciem pierwszej czynności przed sądem lub sędzią-komisarzem, składają do akt postępowania oświadczenie, że nie zachodzą przeszkody, o których mowa w ust. 2 i 3.

Art. 25. 1. Nadzorca i zarządca odpowiadają za szkodę wyrządzoną na skutek nienależytego wykonywania obowiązków.

2. Nadzorca i zarządca niezwłocznie, nie później niż wraz z podjęciem pierwszej czynności przed sądem lub sędzią-komisarzem, składają do akt postępowania dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z pełnieniem funkcji. Koszty ubezpieczenia nie stanowią kosztów postępowania restrukturyzacyjnego.

Art. 26. 1. Nadzorca informuje dłużnika o dostępnych dla dłużnika źródłach finansowania, w tym pomocy publicznej, a także współpracuje z dłużnikiem w celu uzyskania tego finansowania.

2. Jeżeli istnieje taka potrzeba i możliwość, zarządca podejmuje działania w celu uzyskania dodatkowego źródła finansowania działalności dłużnika, w tym uzyskania pomocy publicznej.

Art. 27. 1. Nadzorca sądowy i zarządca pełnią swoje funkcje do dnia zakończenia postępowania restrukturyzacyjnego albo uprawomocnienia się postanowienia o jego umorzeniu.

2. Jeżeli został złożony uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego albo uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości, nadzorca sądowy i zarządca pełnią swoje funkcje do dnia otwarcia postępowania sanacyjnego albo ogłoszenia upadłości, albo do dnia uprawomocnienia się postanowienia o oddaleniu uproszczonego wniosku albo jego odrzuceniu, albo umorzeniu postępowania o otwarcie postępowania sanacyjnego albo ogłoszenie upadłości.

3. W postanowieniu, w którym powołuje się nadzorcę sądowego albo zarządcę, wskazuje się numer licencji doradcy restrukturyzacyjnego osoby powołanej do pełnienia funkcji nadzorcy sądowego albo zarządcy lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki powołanej do pełnienia tej funkcji.

Art. 28. 1. Sąd zmienia nadzorcę sądowego albo zarządcę:

- 1) na jego wniosek;
- 2) w przypadku cofnięcia albo zawieszenia praw wynikających z licencji doradcy restrukturyzacyjnego osobie fizycznej albo wspólnikom ponoszącym odpowiedzialność za zobowiązania spółki będącej nadzorcą sądowym albo zarządcą bez ograniczenia całym swoim majątkiem albo członkom zarządu reprezentującym taką spółkę;
- 3) na podstawie uchwały rady wierzycieli podjętej w trybie określonym w art. 133 ust. 2;
- 4) na wniosek dłużnika, do którego dołączono pisemną zgodę wierzyciela lub wierzycieli mających łącznie więcej niż 30% sumy wierzytelności, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 i art. 116.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, sąd może odmówić powołania wskazanej osoby, jeżeli zachodzą uzasadnione przyczyny, w szczególności jeżeli jest oczywiste, że wskazana osoba nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

3. Zmiana na wniosek dłużnika nadzorcy sądowego albo zarządcy powołanego na podstawie uchwały rady wierzycieli podjętej w trybie określonym w art. 133 ust. 2 jest niedopuszczalna.

Art. 29. 1. Sąd stwierdza wygaśnięcie funkcji nadzorcy sądowego albo zarządcy w przypadku:

- 1) jego śmierci;
- 2) utraty przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 3) gdy w składzie organów spółki będącej nadzorcą sądowym albo zarządcą zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w postanowieniu wskazuje się datę śmierci nadzorcy sądowego albo zarządcy.

3. Odpis prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu wygaśnięcia funkcji nadzorcy sądowego albo zarządcy doręcza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 30. 1. Sędzia-komisarz upomina nadzorcę sądowego albo zarządcę, który nie wykonuje albo nienależyte wykonuje swoje obowiązki.

2. W przypadku istotnego uchybienia albo braku poprawy w wykonywaniu obowiązków mimo upomnienia, sędzia-komisarz nakłada na nadzorcę sądowego albo zarządcę grzywnę w wysokości od 1000 zł do 30 000 zł, biorąc pod uwagę stopień oraz wagę uchybienia.

3. W przypadku rażącego uchybienia albo braku poprawy w wykonywaniu obowiązków mimo nałożonej grzywny lub w przypadku niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 24 ust. 5 i art. 25 ust. 2, mimo wezwania do ich spełnienia w terminie tygodnia, sąd odwołuje nadzorcę sądowego albo zarządcę. Odpis prawomocnego postanowienia doręcza się Ministrowi Sprawiedliwości.

4. Sąd wysłuchuje nadzorcę sądowego albo zarządcę przed ich odwołaniem. W przypadku uprawdopodobnienia podstaw do odwołania nadzorcy sądowego albo zarządcy sąd może do czasu wydania postanowienia w przedmiocie odwołania zawiesić nadzorcę sądowego albo zarządcę w wykonywaniu jego czynności, powołując tymczasowego nadzorcę sądowego albo tymczasowego zarządcę, do których przepisy o nadzorcy sądowym albo zarządcy stosuje się odpowiednio.

5. Na postanowienie sądu w przedmiocie odwołania nadzorcy sądowego albo zarządcy oraz postanowienie sędziego-komisarza w przedmiocie upomnienia lub nałożenia grzywny na nadzorcę sądowego albo zarządcę, przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również nadzorcy sądowemu albo zarządcy.

6. Sąd powołuje nadzorcę sądowego albo zarządcę po uprawomocnieniu się postanowienia o odwołaniu, o którym mowa w ust. 3. Do czasu powołania nadzorcy sądowego albo zarządcy sąd powołuje tymczasowego nadzorcę sądowego albo tymczasowego zarządcę, do których przepisy o nadzorcy sądowym albo zarządcy stosuje się odpowiednio.

Art. 31. 1. Nadzorca sądowy i zarządca składają sędziemu-komisarzowi sprawozdania ze swoich czynności za każdy miesiąc kalendarzowy pełnienia funkcji.

2. Sprawozdanie z czynności nadzorcy sądowego obejmuje co najmniej wskazanie:

- 1) czy dłużnik reguluje zobowiązania powstałe po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego lub postępowania układowego;
- 2) przedstawionych przez dłużnika wpływów i wydatków oraz wysokości środków pieniężnych zgromadzonych w kasie i na rachunkach bankowych na początku i końcu okresu sprawozdawczego;
- 3) czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu, na które nadzorca sądowy wyraził zgodę.

3. Sprawozdanie z czynności zarządcy obejmuje co najmniej wskazanie i omówienie etapu przygotowywania lub realizacji planu restrukturyzacyjnego oraz wskazanie, czy zarządca reguluje zobowiązania powstałe po otwarciu postępowania sanacyjnego.

4. Sędzia-komisarz może wyznaczyć inne terminy składania sprawozdań z czynności oraz określić dodatkowe wymogi co do treści tych sprawozdań.

Art. 32. 1. Zarządca składa sędziemu-komisarzowi co miesiąc kalendarzowy sprawozdanie rachunkowe. Sprawozdanie rachunkowe obejmuje co najmniej wskazanie źródła i wysokości poszczególnych wpływów i wydatków oraz wysokości środków pieniężnych zgromadzonych w kasie i na rachunkach bankowych na początku i końcu okresu sprawozdawczego.

2. Sędzia-komisarz może wyznaczyć inne terminy składania sprawozdań rachunkowych oraz określić dodatkowe wymogi co do ich treści.

3. Sędzia-komisarz zatwierdza sprawozdanie rachunkowe, odmawia uznania określonego wydatku lub dokonuje odpowiedniego sprostowania oraz orzeka o zwrocie do masy sanacyjnej kwoty niezatwierdzonej.

4. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również zarządcy.

5. Prawomocne postanowienie zobowiązujące zarządcę do zwrotu do masy sanacyjnej kwoty niezatwierdzonej stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko zarządcy.

Art. 33. 1. Po wykonaniu wszystkich obowiązków zarządca składa sprawozdanie końcowe, które obejmuje co najmniej wskazanie, w jakim stopniu został zrealizowany plan restrukturyzacyjny oraz czy zarządca wydał dłużnikowi cały majątek i dokumenty.

2. Sprawozdanie końcowe zatwierdza sąd. Sąd odmawia zatwierdzenia sprawozdania końcowego w całości lub części, jeżeli zarządca dokonał czynności niezgodnych z prawem lub skutkujących pokrzywdzeniem wierzycieli lub dłużnika albo mimo wezwania nie wykonał w określonym terminie wszystkich obowiązków.

3. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również zarządcy.

4. Prawomocne postanowienie o odmowie zatwierdzenia sprawozdania końcowego w całości lub części doręcza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 34. 1. Do sprawozdań, o których mowa w art. 32 i art. 33, przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 61, 245, 791 i 1089) nie stosuje się.

2. Sprawozdania, o których mowa w art. 31–33, składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze.

3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania z czynności nadzorcy sądowego i zarządcy, sprawozdania rachunkowego i sprawozdania końcowego zarządcy, mając na uwadze zakres informacji, których umieszczenie w sprawozdaniach jest niezbędne dla prawidłowego sprawowania nadzoru nad nadzorcą sądowym albo zarządcą, oceny stanu przedsiębiorstwa oraz nakładu pracy nadzorcy sądowego albo zarządcy, a także czytelność oraz kompletność sprawozdań.

Rozdział 2

Nadzorca układu

Art. 35. 1. W postępowaniu o zatwierdzenie układu nadzorca układu jest wybierany przez dłużnika i pełni swoją funkcję na podstawie umowy zawartej z dłużnikiem.

2. W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się wynagrodzenie nadzorca układu.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, wygasa w przypadku cofnięcia lub zawieszenia praw wynikających z licencji doradcy restrukturyzacyjnego oraz w przypadku śmierci nadzorca układu lub utraty przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych. Umowa wygasa również w przypadku, gdy w terminie dwóch tygodni od dnia jej zawarcia nadzorca układu nie zawrze umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

4. W przypadku wygaśnięcia umowy z przyczyn, o których mowa w ust. 3, dłużnik niezwłocznie zawiera umowę z osobą spełniającą wymogi, o których mowa w art. 24, w celu dalszego pełnienia funkcji nadzorca układu.

Art. 36. 1. Zawarcie umowy z nadzorcą układu nie ogranicza dłużnika w zarządzie jego majątkiem.

2. Dłużnik udziela nadzorcą układu pełnych i zgodnych z prawdą informacji w celu wykorzystania w postępowaniu restrukturyzacyjnym oraz udostępnia dokumenty dotyczące swojego majątku i zobowiązań.

3. Dłużnik udziela nadzorcą układu informacji, o których mowa w ust. 2, pod rygorem odpowiedzialności karnej za dostarczanie nieprawdziwych informacji w celu wykorzystania w postępowaniu restrukturyzacyjnym oraz za zatajanie informacji mających istotne znaczenie dla przeprowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego, o czym poucza go nadzorca układu.

4. Nadzorca układu nie ponosi odpowiedzialności za prawdziwość informacji dostarczonych mu przez dłużnika, pouczonego o odpowiedzialności karnej, o której mowa w ust. 3. Nie zwalnia to nadzorcą układu z obowiązku rzetelnego weryfikowania przedstawionych informacji, w szczególności w przypadku gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do ich prawdziwości.

Art. 37. 1. W ramach sprawowanego nadzoru nadzorca układu może kontrolować czynności dłużnika dotyczące jego majątku, a także przedsiębiorstwo dłużnika, w tym sprawdzać, czy mienie dłużnika, które nie stanowi części przedsiębiorstwa, jest dostatecznie zabezpieczone przed zniszczeniem lub utratą.

2. Do czynności nadzorcą układu należy w szczególności:

- 1) sporządzenie planu restrukturyzacyjnego;
- 2) przygotowanie wspólnie z dłużnikiem propozycji układowych;
- 3) sporządzenie spisu wierzytelności oraz spisu wierzytelności spornych;
- 4) współpraca z dłużnikiem w zakresie sprawnego i zgodnego z prawem zbierania głosów przy zachowaniu praw wierzycieli;
- 5) złożenie sprawozdania o możliwości wykonania układu.

Rozdział 3

Nadzorca sądowy

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 38. 1. Nadzorca sądowy jest powoływany przez sąd w postanowieniu o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego lub postępowania układowego.

2. Na wniosek dłużnika, do którego dołączono pisemną zgodę wierzyciela lub wierzycieli mających łącznie więcej niż 30% sumy wierzytelności, z wyłączeniem wierzycieli, o których mowa w art. 80 ust. 3 oraz art. 116, sąd, w postanowieniu o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego lub postępowania układowego, powołuje do pełnienia funkcji nadzorcą sądowego osobę spełniającą wymogi, o których mowa w art. 24, wskazaną przez dłużnika. Sąd może odmówić powołania wskazanej osoby, jeżeli zachodzą uzasadnione przyczyny, w szczególności jeżeli jest oczywiste, że wskazana osoba nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

Art. 39. 1. Po powołaniu nadzorcą sądowego dłużnik może dokonywać czynności zwykłego zarządu. Na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda nadzorcą sądowego, chyba że ustawa przewiduje zezwolenie rady wierzycieli. Zgoda może zostać udzielona również po dokonaniu czynności w terminie trzydziestu dni od dnia jej dokonania. Czynność przekraczająca zakres zwykłego zarządu dokonana bez wymaganej zgody jest nieważna.

2. Przepisy art. 36 ust. 2 i 3 oraz art. 37 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 40. Do czynności nadzorcy sądowego należy w szczególności:

- 1) zawiadomienie wierzycieli o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego;
- 2) sporządzenie planu restrukturyzacyjnego i spisu wierzytelności;
- 3) ocena propozycji układowych, w tym, w razie potrzeby, doradztwo w zakresie ich zmiany w celu zapewnienia zgodności z prawem i możliwości ich wykonania, podejmowanie działań w celu złożenia przez wierzycieli możliwie największej liczby ważnych głosów, udział w zgromadzeniu wierzycieli oraz złożenie opinii o możliwości wykonania układu;
- 4) w przyspieszonym postępowaniu układowym – sporządzenie spisu wierzytelności spornych.

Art. 41. Nadzorca sądowy nie ponosi odpowiedzialności za prawdziwość informacji dostarczonych mu przez dłużnika, pouczonego o odpowiedzialności karnej za dostarczanie nieprawdziwych informacji w celu wykorzystania w postępowaniu restrukturyzacyjnym oraz za zatajanie informacji mających istotne znaczenie dla przeprowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego. Nie zwalnia to nadzorcy sądowego z obowiązku rzetelnego weryfikowania przedstawionych informacji, w szczególności w przypadku gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do ich prawdziwości.

Oddział 2

Wynagrodzenie

Art. 42. 1. Wynagrodzenie nadzorcy sądowego ustala się jako sumę czterech części składowych, w granicach od dwukrotności do czterdziestoczyterokrotności podstawy wynagrodzenia.

2. Części składowe wynagrodzenia ustala się według następujących zasad:

- 1) część zależna od liczby wierzycieli będących uczestnikami postępowania:
  - a) jedna podstawa wynagrodzenia – do 10 wierzycieli,
  - b) trzy podstawy wynagrodzenia – od 11 do 50 wierzycieli,
  - c) sześć podstaw wynagrodzenia – od 51 do 100 wierzycieli,
  - d) osiem podstaw wynagrodzenia – od 101 do 500 wierzycieli,
  - e) dziesięć podstaw wynagrodzenia – od 501 do 1000 wierzycieli,
  - f) dwanaście podstaw wynagrodzenia – powyżej 1000 wierzycieli;
- 2) część zależna od sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom będącym uczestnikami postępowania:
  - a) jedna podstawa wynagrodzenia – dla sumy do 100 000,00 zł,
  - b) trzy podstawy wynagrodzenia – dla sumy od 100 000,01 zł do 500 000,00 zł,
  - c) sześć podstaw wynagrodzenia – dla sumy od 500 000,01 zł do 1 000 000,00 zł,
  - d) osiem podstaw wynagrodzenia – dla sumy od 1 000 000,01 zł do 10 000 000,00 zł,
  - e) dziesięć podstaw wynagrodzenia – dla sumy od 10 000 000,01 zł do 500 000 000,00 zł,
  - f) dwanaście podstaw wynagrodzenia – dla sumy przekraczającej 500 000 000,00 zł;
- 3) część ustalana przez sąd stosownie do rodzaju postępowania restrukturyzacyjnego, zakresu czynności podejmowanych przez nadzorcę sądowego w toku postępowania i pracy włożonej w osiągnięcie celu postępowania – w granicach do dziesięciu podstaw wynagrodzenia;
- 4) część ustalana w przypadku, gdy z przyczyn niezależnych od nadzorcy sądowego postępowanie układowe trwa dłużej niż dwanaście miesięcy – w granicach do dziesięciu podstaw wynagrodzenia.

3. Przez podstawę wynagrodzenia należy rozumieć przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 43. 1. Nadzorca sądowy w postępowaniu układowym ma prawo do zaliczek kwartalnych w wysokości 10% wynagrodzenia, obliczonego zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 1 i 2, po upływie pełnego kwartału pełnienia funkcji, nie wcześniej niż po zatwierdzeniu spisu wierzytelności.

2. Zaliczkę kwartalną wypłaca się na podstawie rachunku wystawionego przez nadzorcę sądowego.

3. Sędzia-komisarz rozstrzyga postanowieniem spory co do wysokości zaliczek kwartalnych oraz po upływie pięciu kwartałów pełnienia funkcji przez nadzorcę sądowego orzeka o dalszych zaliczkach.

Art. 44. 1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia na wniosek nadzorcy sądowego złożony w terminie tygodnia od dnia złożenia opinii o możliwości wykonania układu albo doręczenia mu postanowienia o odwołaniu lub zmianie nadzorcy sądowego albo umorzeniu postępowania. Złożenie wniosku z uchybieniem terminu skutkuje przyznaniem wynagrodzenia w wysokości dotychczas pobranych zaliczek, chyba że sąd postanowi o przyznaniu niższego wynagrodzenia i zwrocie części zaliczek. Do dnia wydania postanowienia w przedmiocie wynagrodzenia nadzorca sądowy może złożyć wniosek o przywrócenie terminu, wykazując, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy.

2. We wniosku o ustalenie wynagrodzenia podaje się aktualne, według stanu na dzień złożenia wniosku, informacje o:

- 1) liczbie wierzycieli;
- 2) sumie wierzytelności;
- 3) rodzaju postępowania restrukturyzacyjnego;
- 4) zakresie czynności podejmowanych przez nadzorcę sądowego w toku postępowania restrukturyzacyjnego;
- 5) pracy włożonej w osiągnięcie celu postępowania restrukturyzacyjnego.

3. Nadzorca sądowy może do wniosku dołączyć pisemne oświadczenie dłużnika oraz oświadczenia wierzycieli, zawierające ich stanowisko co do wysokości wynagrodzenia, a także opinię rady wierzycieli.

Art. 45. 1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia niezwłocznie po zakończeniu albo prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego.

2. Na postanowienie przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również nadzorcy sądowemu.

3. Jeżeli wynagrodzenie ustalono w wysokości niższej niż suma pobranych zaliczek, nadzorca sądowy zwraca nadwyżkę pobranych zaliczek. O zwrocie orzeka sąd w postanowieniu w przedmiocie wynagrodzenia.

4. Prawomocne postanowienie stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko nadzorcy sądowemu oraz dłużnikowi.

5. Wynagrodzenie nadzorcy sądowego stanowi wydatek postępowania restrukturyzacyjnego.

Art. 46. 1. W przypadku prawomocnej odmowy zatwierdzenia układu albo prawomocnego umorzenia postępowania restrukturyzacyjnego wynagrodzenie nadzorcy sądowego ustala się w wysokości 40% wynagrodzenia obliczonego zgodnie z art. 42. Wynagrodzenie, w części przewyższającej pobrane zaliczki, wypłaca się na podstawie rachunku wystawionego przez nadzorcę sądowego niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o ustaleniu wynagrodzenia.

2. W przypadku prawomocnego zatwierdzenia układu wynagrodzenie nadzorcy sądowego ustala się w kwocie nieprzekraczającej wynagrodzenia obliczonego zgodnie z art. 42.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2, w części przewyższającej pobrane zaliczki, do wysokości 90% wypłaca się na podstawie rachunku wystawionego przez nadzorcę sądowego niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o ustaleniu wynagrodzenia. Pozostałą część wynagrodzenia wypłaca się po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu wykonania układu.

Art. 47. Jeżeli w przyspieszonym postępowaniu układowym lub postępowaniu układowym funkcję nadzorcy sądowego pełniło kilku nadzorców sądowych, wynagrodzenie rozdziela się między nich proporcjonalnie do czasu pełnienia tej funkcji w postępowaniu, przy czym sąd może zdecydować o odstąpieniu od proporcjonalnego podziału, w szczególności jeżeli jest to uzasadnione zróżnicowanym wpływem poszczególnych nadzorców sądowych na przyjęcie układu.

Art. 48. Jeżeli w toku postępowania sąd odbierze dłużnikowi zarząd własny i ustanowi zarządcę, sąd przyznaje odrębnie wynagrodzenie nadzorcy sądowemu i odrębnie zarządcy przy uwzględnieniu zasad przyznawania wynagrodzenia dla każdego z nich oddzielnie przy jednoczesnym proporcjonalnym zmniejszeniu wynagrodzenia z uwagi na czas pełnienia funkcji przez każdego z nich, przy czym sąd może zdecydować o odstąpieniu od proporcjonalnego podziału, w szczególności jeżeli jest to uzasadnione zróżnicowanym wpływem nadzorcy sądowego i zarządcy na przyjęcie układu.

Art. 49. Wynagrodzenie i zaliczki na wynagrodzenie nadzorcy sądowego obowiązującego do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług.

Art. 50. 1. W przypadku śmierci nadzorcy sądowego roszczenie o należne mu wynagrodzenie należy do spadku po nim.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, sąd orzeka o wynagrodzeniu nadzorcy sądowego z urzędu.

Rozdział 4

Zarządca

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 51. 1. Zarządca jest powoływany przez sąd w postanowieniu o otwarciu postępowania sanacyjnego.

2. Na wniosek dłużnika, do którego dołączono pisemną zgodę wierzyciela lub wierzycieli mających łącznie więcej niż 30% sumy wierzytelności, z wyłączeniem wierzycieli, o których mowa w art. 80 ust. 3 oraz art. 116, sąd, w postanowieniu o otwarciu postępowania sanacyjnego, powołuje do pełnienia funkcji zarządcy osobę spełniającą wymogi, o których mowa w art. 24, wskazaną przez dłużnika. Sąd może odmówić powołania wskazanej osoby, jeżeli zachodzą uzasadnione przyczyny, w szczególności jeżeli jest oczywiste, że wskazana osoba nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

3. Do zarządcy powołanego w przyspieszonym postępowaniu układowym lub postępowaniu układowym przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio.

Art. 52. 1. Zarządca niezwłocznie obejmuje zarząd masą sanacyjną, zarządza nią, sporządza spis inwentarza wraz z oszacowaniem oraz sporządza i realizuje plan restrukturyzacyjny.

2. Spis inwentarza składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze.

3. Przepisy art. 36 ust. 2 i 3 oraz art. 40 stosuje się odpowiednio.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór spisu inwentarza, mając na uwadze zakres informacji, których umieszczenie w spisie jest niezbędne dla oceny składu masy sanacyjnej, a także czytelność oraz kompletność spisu.

Art. 53. 1. W sprawach dotyczących masy sanacyjnej zarządca dokonuje czynności w imieniu własnym na rachunek dłużnika.

2. Zarządca nie odpowiada za zobowiązania zaciągnięte w sprawach dotyczących masy sanacyjnej.

Art. 54. 1. Zarządca wykonuje obowiązki sprawozdawcze ciążyące na dłużniku. Zarządca nie odpowiada za opóźnienia w realizacji tych obowiązków spowodowane nieprzekazaniem mu dokumentacji lub przekazaniem dokumentacji niezrętelnej lub niekompletnej.

2. Obowiązek przekazywania informacji, o którym mowa w art. 56 ust. 1, 5 i 7 oraz art. 70 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1639 oraz z 2017 r. poz. 452, 724, 791 i 1089), ciąży na zarządcy.

3. Dłużnik jest obowiązany do natychmiastowego udostępniania zarządcy posiadanych informacji i dokumentów pozwalających na wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 56 ust. 1, 5 i 7 oraz art. 70 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Jeżeli dla dłużnika został ustanowiony kurator w postępowaniu restrukturyzacyjnym, obowiązek ten ciąży na kuratorze.

Oddział 2

Wynagrodzenie

Art. 55. 1. Wynagrodzenie zarządcy ustala się jako sumę pięciu części składowych, w granicach od trzykrotności do dwustuosmiokrotności podstawy wynagrodzenia.

2. Części składowe wynagrodzenia ustala się według następujących zasad:

- 1) część zależna od liczby wierzycieli będących uczestnikami postępowania:
  - a) jedna podstawa wynagrodzenia – do 10 wierzycieli,
  - b) trzy podstawy wynagrodzenia – od 11 do 50 wierzycieli,
  - c) sześć podstaw wynagrodzenia – od 51 do 100 wierzycieli,
  - d) dziesięć podstaw wynagrodzenia – od 101 do 500 wierzycieli,
  - e) dwanaście podstaw wynagrodzenia – od 501 do 1000 wierzycieli,
  - f) dwadzieścia cztery podstawy wynagrodzenia – powyżej 1000 wierzycieli;

- 2) część zależna od sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom będącym uczestnikami postępowania:
  - a) jedna podstawa wynagrodzenia – dla sumy do 100 000,00 zł,
  - b) trzy podstawy wynagrodzenia – dla sumy od 100 000,01 zł do 500 000,00 zł,
  - c) sześć podstaw wynagrodzenia – dla sumy od 500 000,01 zł do 1 000 000,00 zł,
  - d) dziesięć podstaw wynagrodzenia – dla sumy od 1 000 000,01 zł do 10 000 000,00 zł,
  - e) dwanaście podstaw wynagrodzenia – dla sumy od 10 000 000,01 zł do 50 000 000,00 zł,
  - f) dwadzieścia cztery podstawy wynagrodzenia – dla sumy przekraczającej 50 000 000,00 zł;
- 3) część zależna od średniomiesięcznych obrotów osiągniętych w toku postępowania sanacyjnego:
  - a) jedna podstawa wynagrodzenia – do 20 000,00 zł,
  - b) sześć podstaw wynagrodzenia – od 20 000,01 zł do 100 000,00 zł,
  - c) dwanaście podstaw wynagrodzenia – od 100 000,01 zł do 1 000 000,00 zł,
  - d) dwadzieścia podstaw wynagrodzenia – od 1 000 000,01 zł do 10 000 000,00 zł,
  - e) sześćdziesiąt podstaw wynagrodzenia – od 10 000 000,01 zł do 50 000 000,00 zł,
  - f) osiemdziesiąt podstaw wynagrodzenia – powyżej 50 000 000,00 zł;
- 4) część ustalana przez sąd, stosownie do:
  - a) stopnia poprawy kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa dłużnika, która miała miejsce w czasie trwania postępowania sanacyjnego, wyrażającego się między innymi w zwiększeniu przychodów i ograniczeniu kosztów,
  - b) podjęcia przez zarządcę innych działań, w szczególności zawarcia umów, które przyniosą w przyszłości pozytywne ekonomicznie efekty dla dłużnika,
  - c) stopnia skomplikowania sytuacji majątkowej i prawnej masy sanacyjnej oraz rodzaju i zakresu działalności prowadzonej przez dłużnika, w tym liczby pracowników zatrudnianych przez dłużnika– w granicach do sześćdziesięciu podstaw wynagrodzenia;
- 5) część ustalana w przypadku, gdy z przyczyn niezależnych od zarządcy postępowanie trwa dłużej niż dwanaście miesięcy – w granicach do dwudziestu podstaw wynagrodzenia.

3. Przez podstawę wynagrodzenia należy rozumieć przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 56. 1. Sąd ustala wynagrodzenie wstępne zarządcy na wniosek zarządcy, złożony po złożeniu planu restrukturyzacyjnego, w terminie trzydziestu dni od dnia złożenia wniosku.

2. We wniosku o ustalenie wynagrodzenia wstępnego podaje się aktualne, według stanu na dzień złożenia wniosku, informacje o:

- 1) liczbie wierzycieli;
- 2) sumie wierzytelności;
- 3) przewidywanych obrotach średniomiesięcznych w toku całego postępowania sanacyjnego;
- 4) przewidywanym zgodnie z planem restrukturyzacyjnym stopniu trudności prowadzenia postępowania i planowanej poprawie kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa dłużnika.

3. Zarządca może dołączyć do wniosku pisemne oświadczenie dłużnika oraz oświadczenia wierzycieli, zawierające ich stanowisko co do wysokości wynagrodzenia, a także opinię rady wierzycieli.

4. Ustalając wynagrodzenie wstępne, sąd stosuje zasady określone w art. 55, biorąc pod uwagę wskaźniki podane we wniosku oraz prawdopodobieństwo realizacji planu restrukturyzacyjnego i przewidywane efekty dla wierzycieli, a także stanowisko dłużnika i wierzycieli, o ile zostały złożone.

5. Na postanowienie w przedmiocie ustalenia wynagrodzenia wstępnego zażalenie przysługuje wyłącznie dłużnikowi i zarządcy.

Art. 57. 1. Po ustaleniu wynagrodzenia wstępnego zarządca ma prawo do zaliczek kwartalnych w wysokości równej 7% wynagrodzenia wstępnego, po upływie pełnego kwartału pełnienia funkcji. Pierwsza zaliczka może być pobrana nie wcześniej niż przed uprawomocnieniem się postanowienia o ustaleniu wynagrodzenia wstępnego.

2. Zaliczkę kwartalną wypłaca się na podstawie rachunku wystawionego przez zarządcę.

3. Sędzia-komisarz orzeka postanowieniem o dalszych zaliczkach kwartalnych po upływie pięciu kwartałów pełnienia funkcji przez zarządcę.

Art. 58. 1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia ostatecznego na wniosek zarządcy złożony w terminie tygodnia od dnia złożenia opinii o możliwości wykonania układu albo doręczenia mu postanowienia o odwołaniu albo zmianie zarządcy albo umorzeniu postępowania. Złożenie wniosku z uchybieniem terminu skutkuje przyznaniem wynagrodzenia ostatecznego w wysokości dotychczas pobranych zaliczek, chyba że sąd postanowi o przyznaniu niższego wynagrodzenia i zwrocie części zaliczek. Do dnia wydania postanowienia w przedmiocie wynagrodzenia ostatecznego zarządca może złożyć wniosek o przywrócenie terminu, wykazując, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy.

2. We wniosku o ustalenie wynagrodzenia ostatecznego podaje się aktualne, według stanu na dzień złożenia wniosku, informacje o:

- 1) liczbie wierzycieli;
- 2) sumie wierzytelności;
- 3) średniomiesięcznych obrotach osiągniętych w toku postępowania sanacyjnego;
- 4) stopniu poprawy kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa dłużnika, która miała miejsce w czasie trwania postępowania sanacyjnego, osiągniętych przychodach i ich zmianie w stosunku do stanu poprzedzającego objęcie zarządu;
- 5) podjęciu innych działań, w szczególności zawarciu umów, które przyniosły w toku postępowania lub przyniosą w przyszłości pozytywne ekonomicznie efekty dla dłużnika;
- 6) stopniu skomplikowania sytuacji majątkowej i prawnej masy sanacyjnej oraz rodzaju i zakresie działalności prowadzonej przez dłużnika, w tym liczbie pracowników zatrudnianych przez dłużnika.

3. Zarządca może do wniosku dołączyć pisemne oświadczenie dłużnika oraz oświadczenia wierzycieli, zawierające ich stanowisko co do wysokości wynagrodzenia ostatecznego, a także opinię rady wierzycieli.

Art. 59. 1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia ostatecznego niezwłocznie po zakończeniu albo prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego.

2. W przypadku prawomocnej odmowy zatwierdzenia układu albo prawomocnego umorzenia postępowania restrukturyzacyjnego wynagrodzenie zarządcy ustala się w wysokości 30% wynagrodzenia obliczonego zgodnie z art. 55. Wynagrodzenie, w części przewyższającej pobrane zaliczki, wypłaca się na podstawie rachunku wystawionego przez zarządcę niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o ustaleniu wynagrodzenia.

3. W przypadku prawomocnego zatwierdzenia układu wynagrodzenie zarządcy ustala się w kwocie nieprzekraczającej wynagrodzenia obliczonego zgodnie z art. 55.

4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3, w części przewyższającej pobrane zaliczki, do wysokości 85%, wypłaca się na podstawie rachunku wystawionego przez zarządcę niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o ustaleniu wynagrodzenia. Pozostałą część wynagrodzenia wypłaca się po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu wykonania układu.

5. Jeżeli zarządca jest obowiązany wydać dłużnikowi jego majątek na skutek zakończenia postępowania restrukturyzacyjnego albo uprawomocnienia się postanowienia o jego umorzeniu, a postanowienie o ustaleniu wynagrodzenia ostatecznego nie jest jeszcze prawomocne, kwota wynagrodzenia podlega złożeniu do depozytu sądowego w wysokości różnicy między wynagrodzeniem wnioskowanym a sumą pobranych zaliczek, chyba że sąd, mając na względzie ważny interes dłużnika, postanowi o ograniczeniu wysokości zabezpieczenia do kwoty ustalonej w nieprawomocnym postanowieniu o ustaleniu wynagrodzenia ostatecznego.

6. O złożeniu kwoty wynagrodzenia do depozytu orzeka sąd w składzie jednoosobowym na wniosek zarządcy. Przepisów art. 693³ § 1 i 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej „Kodeksem postępowania cywilnego”, nie stosuje się. O wydaniu kwoty wynagrodzenia z depozytu orzeka sąd w składzie jednoosobowym po prawomocnym ustaleniu wynagrodzenia ostatecznego.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2199, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85, 187, 768, 933 i 1133.

7. Jeżeli wynagrodzenie ostateczne ustalono w wysokości niższej niż suma pobranych zaliczek, zarządca zwraca nadwyżkę pobranych zaliczek. O zwrocie orzeka sąd w postanowieniu o ustaleniu wynagrodzenia ostatecznego.

8. Na postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia ostatecznego przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również zarządcy.

9. Prawomocne postanowienie stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko zarządcy oraz dłużnikowi.

10. Wynagrodzenie zarządcy stanowi wydatek postępowania restrukturyzacyjnego.

Art. 60. Jeżeli w postępowaniu sanacyjnym funkcję zarządcy pełniło kilku zarządców, wynagrodzenie rozdziela się między nich proporcjonalnie do czasu pełnienia tej funkcji w postępowaniu, przy czym sąd może zdecydować o odstąpieniu od proporcjonalnego podziału, w szczególności jeżeli jest to uzasadnione zróżnicowanym wpływem poszczególnych zarządców na zaistnienie okoliczności, o których mowa w art. 55 ust. 2 pkt 4, oraz na przyjęcie układu.

Art. 61. 1. Wynagrodzenie zarządcy może zostać również ustalone odrębną uchwałą zgromadzenia wierzycieli, podejmowaną wraz z uchwałą w przedmiocie przyjęcia układu, z zastosowaniem tych samych wymogów co do quorum oraz wymaganych większości.

2. Wynagrodzenie ustalone uchwałą zgromadzenia wierzycieli nie może być niższe niż obliczone zgodnie z art. 55 ust. 2 pkt 1–3. Na wynagrodzenie zalicza się zaliczki pobrane przez zarządcę zgodnie z art. 57.

3. Uchwała o ustaleniu wynagrodzenia zarządcy może być poddana pod głosowanie wyłącznie po złożeniu przez dłużnika oświadczenia o jej poparciu.

4. Jeżeli uchwała o ustaleniu wynagrodzenia zarządcy przewiduje wynagrodzenie nie wyższe niż 150% wynagrodzenia obliczonego zgodnie z art. 55, oświadczenie dłużnika, o którym mowa w ust. 3, nie jest wymagane.

5. W przypadku nieprzyjęcia układu albo prawomocnej odmowy zatwierdzenia przyjętego układu uchwała zgromadzenia wierzycieli o ustaleniu wynagrodzenia zarządcy traci moc. W takim przypadku oraz w sytuacji, gdy na zgromadzeniu wierzycieli nie podjęto uchwały o ustaleniu wynagrodzenia, zarządca składa wniosek o ustalenie wynagrodzenia ostatecznego w terminie tygodnia od dnia zgromadzenia wierzycieli albo od doręczenia mu postanowienia o odmowie zatwierdzenia układu.

6. Sąd, zatwierdzając układ, wydaje również postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia uchwały ustalającej wynagrodzenie zarządcy.

7. Postanowienie podlega zaskarżeniu w trybie i terminach przewidzianych dla zaskarżenia postanowienia o zatwierdzeniu układu. Zażalenie przysługuje również zarządcy.

8. Sąd może odmówić zatwierdzenia uchwały o ustaleniu wynagrodzenia zarządcy, jeżeli jest niezgodna z prawem lub narusza istotne interesy zarządcy lub wierzycieli, którzy głosowali przeciw tej uchwale oraz zgłosili zastrzeżenia w trybie i terminie przewidzianym dla zastrzeżeń przeciwko układowi, lub narusza istotne interesy dłużnika, który sprzeciwił się jej podjęciu. W takim przypadku zarządca składa wniosek o ustalenie wynagrodzenia ostatecznego w terminie tygodnia od dnia doręczenia mu postanowienia o odmowie zatwierdzenia uchwały.

9. Do wynagrodzenia ustalonego uchwałą zgromadzenia wierzycieli przepisy art. 59 ust. 4–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 62. W przypadku odebrania zarządu dłużnikowi w przyspieszonym postępowaniu układowym lub w postępowaniu układowym do wynagrodzenia zarządcy przepisy o wynagrodzeniu zarządcy w postępowaniu sanacyjnym stosuje się odpowiednio.

Art. 63. Wynagrodzenie i zaliczki na wynagrodzenie zarządcy obowiązane do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług.

Art. 64. 1. W przypadku śmierci zarządcy roszczenie o należne mu wynagrodzenie należy do spadku po nim.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, sąd orzeka o wynagrodzeniu zarządcy z urzędu.

DZIAŁ IV

Uczestnicy postępowania

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 65. 1. Uczestnikami postępowania restrukturyzacyjnego są:

- 1) dłużnik;
- 2) wierzyciel osobisty dłużnika, któremu przysługuje wierzytelność bezsporna;

3) wierzyciel osobisty dłużnika, któremu przysługuje wierzytelność sporna i który uprawdopodobnił swoją wierzytelność oraz został dopuszczony do udziału w sprawie przez sędziego-komisarza.

2. Przez wierzyciela należy rozumieć osobę uprawnioną do żądania od dłużnika świadczenia.

3. Przez świadczenie należy rozumieć również świadczenie składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych danin publicznych.

4. Przez wierzyciela osobistego, któremu przysługuje wierzytelność bezsporna, należy rozumieć wierzyciela osobistego, który został wskazany przez dłużnika w spisie wierzycieli załączonym do wniosku restrukturyzacyjnego lub którego wierzytelność została stwierdzona tytułem egzekucyjnym lub który został umieszczony w spisie wierzytelności.

5. Przez wierzytelność sporną należy rozumieć wierzytelność inną niż wskazana w ust. 4, która została skonkretyzowana co do zakresu świadczenia dłużnika i podstawy faktycznej, w szczególności wierzytelność, co do której dłużnik został wezwany do spełnienia świadczenia, zawezwano dłużnika do próby ugodowej, wytoczono powództwo przeciwko dłużnikowi albo podniesiono zarzut potrącenia w sprawie wszczętej przez dłużnika, albo co do której toczy się postępowanie przed sądem polubownym oraz wierzytelność, o której mowa w art. 90 ust. 2.

6. Dopuszczenie do udziału w sprawie wierzyciela, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, może nastąpić na wniosek wierzyciela albo z urzędu. W przypadku dopuszczenia wierzyciela do udziału w sprawie na jego wniosek, dopuszczenie wywołuje skutek od dnia złożenia wniosku.

7. Wierzyciel nieumieszczony w spisie wierzytelności traci uprawnienia uczestnika postępowania z dniem uprawomocnienia się postanowienia o oddaleniu jego sprzeciwu lub bezskutecznego upływu terminu do jego złożenia albo uprawomocnienia się postanowienia uwzględniającego sprzeciw co do umieszczenia jego wierzytelności.

Art. 66. 1. Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego nie ma wpływu na zdolność prawną oraz zdolność do czynności prawnych dłużnika.

2. Po wydaniu przez sąd postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego przedsiębiorca występuje w obrocie pod dotychczasową firmą z dodaniem oznaczenia „w restrukturyzacji”.

Art. 67. 1. W postępowaniu restrukturyzacyjnym dłużnik sprawuje zarząd własny swoim majątkiem, chyba że został ustanowiony zarządca. Zarząd własny, w zakresie określonym w art. 39 ust. 1, dłużnik sprawuje pod nadzorem nadzorcy sądowego.

2. Czynności prawne dokonane przez dłużnika dotyczące mienia, wobec którego dłużnik utracił prawo zarządu, są nieważne.

3. Spełnienie świadczenia do rąk dłużnika pozbawionego prawa zarządu, dokonane po obwieszczeniu o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, nie zwalnia z obowiązku spełnienia świadczenia do rąk zarządcy, chyba że równowartość świadczenia wpłynęła do masy układowej albo sanacyjnej.

4. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, do czynności, które podlegają ujawnieniu w księdze wieczystej i rejestrach, przepisy ust. 2 i 3 stosuje się.

5. Jeżeli zawarcie umowy lub ustanowienie zabezpieczenia finansowego nastąpiło w dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, a uprawniony z zabezpieczenia wykaże, że nie wiedział i przy zachowaniu należytej staranności nie mógł wiedzieć o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, do ustanowienia zabezpieczenia finansowego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 891) przepisu ust. 2 nie stosuje się. Do zabezpieczenia ustanowionego w związku z uczestnictwem w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2016 r. poz. 1224 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 791), na rzecz podmiotu prowadzącego ten system lub na rzecz uczestnika tego systemu przepisu ust. 2 nie stosuje się.

Art. 68. 1. Jeżeli po złożeniu wniosku restrukturyzacyjnego dłużnik utracił zdolność procesową i nie działa za niego przedstawiciel ustawowy, a także jeżeli w składzie organów dłużnika będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, zachodzą braki uniemożliwiające ich działanie, sędzia-komisarz, a przed dniem otwarcia postępowania sąd, ustanawia kuratora. Jeżeli dla dłużnika ustanowiono kuratora na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 700, 1089 i 1133) albo na podstawie art. 42 Kodeksu cywilnego, kuratora tego powołuje się na kuratora, o którym mowa w niniejszym przepisie.

2. Kurator ustanowiony w postępowaniu o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego pełni swoją funkcję również po otwarciu tego postępowania.

3. Ustanowienie kuratora na podstawie ust. 1 nie stanowi przeszkody do usunięcia, na podstawie zasad ogólnych, braku zdolności procesowej albo braków w składzie organów uniemożliwiających ich działanie. Po ich uzupełnieniu ustanowienie kuratora według przepisów niniejszego działu traci moc.

4. Kurator ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną na skutek nienależytego wykonywania obowiązków.

Art. 69. 1. Kuratorowi przysługuje prawo do wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków.

2. Wynagrodzenie kuratora ustanowionego na podstawie art. 68 ust. 1 ustala sędzia-komisarz, a przed otwarciem postępowania sąd, w wysokości stosownej do nakładu pracy kuratora, stosując odpowiednio przepisy o wynagrodzeniu kuratora ustanowionego na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

3. Na postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również kuratorowi.

Art. 70. Wynagrodzenie kuratora obowiązane do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług.

Art. 71. Koszty działania kuratora obciążają dłużnika. Jeżeli dłużnik na wezwanie kuratora nie pokrył tych kosztów, sędzia-komisarz na wniosek kuratora nakazuje tymczasową wypłatę sumy kosztów ze środków Skarbu Państwa i ich ściąganie od dłużnika w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji opłat sądowych.

Art. 72. 1. W przypadku śmierci dłużnika jego spadkobierca staje się uczestnikiem postępowania restrukturyzacyjnego. Dla zabezpieczenia praw spadkobiercy sędzia-komisarz z urzędu ustanawia kuratora, do którego przepisy art. 68–71 stosuje się.

2. Ustanowienie kuratora traci moc po wstąpieniu do postępowania spadkobiercy dłużnika, który wykazał swoje prawa prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku, europejskim poświadczeniem spadkowym albo zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia. Do spadkobiercy przepisy o prawach i obowiązkach dłużnika stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku ustanowienia kuratora spadku przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 73. Z dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego w stosunku do jednego z małżonków pozostających w ustroju wspólności majątkowej majątek wspólny małżonków wchodzi do masy układowej albo sanacyjnej i podlega nadzorowi nadzorcy sądowego albo zarządowi zarządcy. Przepisy art. 34¹ i art. 36–39 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682) stosuje się.

Art. 74. Ustanowienie rozdzielności majątkowej po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego z datą wcześniejszą niż dzień otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego jest niedopuszczalne.

Art. 75. 1. Jeżeli wierzyciel nie ma zdolności procesowej i nie działa za niego przedstawiciel ustawowy, a także jeżeli w składzie organów wierzyciela będącego osobą prawną lub inną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, zachodzą braki uniemożliwiające ich działanie, sędzia-komisarz może, jeżeli przyczyni się to do usprawnienia postępowania, ustanowić dla niego kuratora, który działa za wierzyciela w postępowaniu restrukturyzacyjnym. Jeżeli dla wierzyciela ustanowiono kuratora na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym albo na podstawie art. 42 Kodeksu cywilnego, kuratora tego powołuje się na kuratora, o którym mowa w niniejszym przepisie.

2. Przepisy art. 68 ust. 2–4, art. 69 i art. 70 stosuje się odpowiednio.

3. Koszty działania kuratora obciążają wierzyciela. Przepis art. 71 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Spis wierzytelności

Art. 76. 1. Spis wierzytelności obejmuje wierzytelności osobiste w stosunku do dłużnika powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

2. Umieszczenie wierzytelności w spisie wierzytelności określa sumę, z którą wierzyciel uczestniczy w postępowaniu restrukturyzacyjnym.

Art. 77. 1. Wierzytelność za okres rozliczeniowy, w trakcie którego zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne, w szczególności z tytułu czynszu najmu lub dzierżawy, podatków lub składek na ubezpieczenia społeczne, ulega z mocy prawa proporcjonalnemu podziałowi na część traktowaną jak wierzytelność powstała przed dniem otwarcia postępowania oraz część traktowaną jak wierzytelność powstająca po dniu otwarcia postępowania.

2. Jeżeli przedmiot leasingu nie stanowi u korzystającego dłużnika środka trwałego w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.²⁾) oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1888, z późn. zm.³⁾) do umowy leasingu przepis ust. 1 stosuje się.

3. Jeżeli rozliczenie należności publicznoprawnych wymaga sporządzenia deklaracji lub innego tego typu dokumentu obejmujących rozliczenie, obie części wierzytelności, o której mowa w ust. 1, ujmuje się w odrębnych deklaracjach lub innych tego typu dokumentach.

Art. 78. Wierzytelność niepieniężną umieszcza się w spisie wierzytelności w sumie pieniężnej według jej wartości z dnia poprzedzającego dzień otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Art. 79. 1. Jeżeli w dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego wierzytelność bez zastrzeżenia odsetek nie stała się jeszcze wymagalna, w spisie wierzytelności umieszcza się wierzytelność pomniejszoną o odsetki ustawowe, nie wyższe jednak niż 6% rocznie, za czas od dnia otwarcia postępowania do dnia wymagalności, najdłużej jednak za dwa lata.

2. Odsetki od wierzytelności pieniężnej umieszcza się w spisie wierzytelności w kwocie naliczonej do dnia poprzedzającego dzień otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego łącznie.

Art. 80. 1. Wierzytelność współdłużnika lub poręczyciela dłużnika z tytułu zwrotnego roszczenia umieszcza się w spisie wierzytelności w wysokości, w jakiej współdłużnik lub poręczyciel zaspokoił wierzyciela, chyba że co innego wynika z treści stosunku prawnego.

2. W spisie wierzytelności umieszcza się wierzytelność gwaranta lub banku otwierającego akredytywy w wysokości, w jakiej zaspokoił on wierzyciela, chyba że co innego wynika z treści stosunku prawnego.

3. W spisie wierzytelności umieszcza się również wierzytelność współdłużnika, poręczyciela, gwaranta lub banku otwierającego akredytywy, który nie zaspokoił wierzyciela jako wierzytelność warunkową, która nie uprawnia do głosowania na zgromadzeniu wierzycieli.

Art. 81. 1. Niewymagalne wierzytelności ze stosunków prawnych o charakterze ciągłym, a także wierzytelności z tytułu kredytu i pożyczki, umieszcza się w spisie wierzytelności pomniejszone o odsetki ustawowe, nie wyższe jednak niż 6% rocznie, za czas od dnia otwarcia postępowania do dnia wymagalności każdego przyszłego świadczenia, najdłużej jednak za dwa lata.

2. Wierzytelności z tytułu świadczeń powtarzających się, których czas trwania oznaczono na czas życia uprawnionego lub innej osoby, albo nieoznaczonych co do czasu trwania, umieszcza się w spisie wierzytelności jako sumę stanowiącą wartość prawa.

3. Jeżeli w umowie o prawo do świadczeń powtarzających została ustalona suma wykupu, sumę tę umieszcza się w spisie wierzytelności jako wartość prawa.

4. Jeżeli przedmiot leasingu stanowi u korzystającego dłużnika środek trwały w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych do rat leasingu przepis ust. 1 stosuje się.

5. Jeżeli umowa kredytu przewiduje możliwość korzystania ze środków pieniężnych do pewnej wysokości, w spisie wierzytelności umieszcza się kwotę wykorzystaną przez dłużnika do dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Art. 82. 1. Wierzytelność zabezpieczoną hipoteką lub wpisem w rejestrze na majątku dłużnika położonym za granicą umieszcza się w spisie wierzytelności, jeżeli złożony zostanie dowód wykreślenia wpisu o zabezpieczeniu.

2. Złożenia dowodu wykreślenia wpisu o zabezpieczeniu nie wymaga się, jeżeli postępowanie restrukturyzacyjne zostało uznane w kraju, w którym znajduje się przedmiot zabezpieczenia.

Art. 83. 1. Wierzytelność w walucie obcej bez względu na termin jej wymagalności umieszcza się w spisie wierzytelności po przeliczeniu na walutę polską według średniego kursu walut obcych w Narodowym Banku Polskim z dnia otwarcia postępowania, a jeżeli takiego kursu nie było – według średniej ceny rynkowej z tej daty.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2048 oraz z 2017 r. poz. 60, 528, 648, 859 i 1089.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1926, 1933 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60, 624, 648 i 1089.

2. Umieszczenie w spisie wierzytelności w przeliczeniu na walutę polską nie powoduje przekształcenia zobowiązania wyrażonego w walucie obcej na zobowiązanie w walucie polskiej, w szczególności wykonanie zobowiązania w ramach realizacji układu następuje w walucie obcej, chyba że propozycje układowe stanowią inaczej.

Art. 84. 1. Spis wierzytelności sporządza nadzorca lub zarządca na podstawie ksiąg rachunkowych, innych dokumentów dłużnika, wpisów w księgach wieczystych oraz rejestrach.

2. W postępowaniu sanacyjnym otwartym na podstawie uproszczonego wniosku złożonego zgodnie z art. 328 ust. 1 spis wierzytelności sporządza się w zakresie, w jakim jest to możliwe, na podstawie spisu wierzytelności sporządzonego we wcześniejszym postępowaniu restrukturyzacyjnym.

Art. 85. Jeżeli propozycje układowe przewidują podział wierzycieli na grupy, spis wierzytelności sporządza się z uwzględnieniem zaproponowanego podziału.

Art. 86. 1. W spisie wierzytelności odrębnie umieszcza się wierzytelności objęte układem z mocy prawa oraz wierzytelności objęte układem za zgodą wierzyciela.

2. W spisie wierzytelności umieszcza się w osobnych rubrykach:

- 1) liczbę porządkową;
- 2) imię i nazwisko wierzyciela albo jego nazwę, jego miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
- 3) sumę wierzytelności i sumę, według której będzie obliczany głos wierzyciela w głosowaniu nad układem;
- 4) informację o istnieniu i rodzaju zabezpieczenia wierzytelności;
- 5) informację, czy wierzytelność jest uzależniona od warunku;
- 6) informację, czy wierzycielowi przysługuje prawo potrącenia;
- 7) informację, czy w stosunku do wierzyciela zachodzą okoliczności wskazane w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 lub art. 116;
- 8) uzasadnienie;
- 9) oświadczenie dłużnika o uznaniu lub odmowie uznania wierzytelności oraz o tym, czy w stosunku do wierzycieli umieszczonych w spisie wierzytelności zachodzą okoliczności wskazane w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 lub art. 116;
- 10) dla wierzytelności, które są objęte układem za zgodą wierzyciela – informację, czy wierzyciel wyraził zgodę na objęcie wierzytelności układem;
- 11) sumę wszystkich wierzytelności umieszczonych w spisie wierzytelności, a jeżeli w spisie wierzytelności jest uwzględniony podział wierzycieli na grupy – również sumę wierzytelności dla każdej grupy.

3. W przypadku wierzytelności zabezpieczonych sumę, według której będzie obliczany głos wierzyciela w głosowaniu nad układem, oznacza się według tej części wierzytelności, która prawdopodobnie nie będzie zaspokojona z przedmiotu zabezpieczenia, chyba że wierzyciel wyraził zgodę na objęcie wierzytelności układem.

4. Uzasadnienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 8, obejmuje wskazanie stanu faktycznego, z którego wynika wierzytelność, oraz wskazanie dokumentów jej dotyczących.

5. Jeżeli dłużnik nie złożył oświadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 9, nadzorca lub zarządca umieszcza w spisie wierzytelności informację, że dłużnik nie złożył oświadczenia, oraz podaje przyczynę.

Art. 87. W spisie wierzytelności spornych zwięźle przedstawia się podstawę sporu. Przepisy art. 86 stosuje się odpowiednio.

Art. 88. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór spisu wierzytelności oraz wzór spisu wierzytelności spornych, mając na uwadze zakres informacji umieszczanych w spisie wierzytelności i spisie wierzytelności spornych, czytelność oraz kompletność spisów.

Art. 89. 1. Spis wierzytelności i spis wierzytelności spornych składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze.

2. O dacie złożenia spisu wierzytelności i spisu wierzytelności spornych obwieszcza się.

Art. 90. 1. W przyspieszonym postępowaniu układowym dłużnik może zgłosić zastrzeżenia co do umieszczenia wierzytelności w spisie wierzytelności.

2. Wierzytelność, co do której dłużnik zgłosił zastrzeżenia, stanowi wierzytelność sporną. W takim przypadku sędzia-komisarz dokonuje odpowiednich zmian spisu wierzytelności oraz spisu wierzytelności spornych.

Art. 91. 1. W postępowaniu układowym oraz postępowaniu sanacyjnym, w terminie dwóch tygodni od dnia obwieszczenia, o którym mowa w art. 89 ust. 2, uczestnicy postępowania mogą złożyć do sędziego-komisarza sprzeciw co do umieszczenia wierzytelności w spisie wierzytelności. Dłużnik może złożyć sprzeciw, o ile spis wierzytelności nie jest zgodny z jego oświadczeniem, o którym mowa w art. 86 ust. 2 pkt 9. Jeżeli dłużnik nie złożył oświadczenia, może złożyć sprzeciw tylko w przypadku, gdy wykaże, że nie złożył oświadczenia z przyczyn od niego niezależnych.

2. W terminie, o którym mowa w ust. 1, dłużnik lub wierzyciel, który nie został umieszczony w spisie wierzytelności, może złożyć sprzeciw co do pominięcia wierzytelności w spisie wierzytelności.

Art. 92. 1. Sprzeciw powinien odpowiadać wymogom formalnym pisma procesowego, a ponadto wskazywać pominiętą lub zaskarżoną wierzytelność oraz zawierać wniosek co do pominięcia lub umieszczenia wierzytelności w spisie wierzytelności wraz z uzasadnieniem i wskazaniem dowodów na jego poparcie.

2. Sprzeciw co do pominięcia wierzytelności w spisie wierzytelności powinien ponadto zawierać:

- 1) imię i nazwisko wierzyciela albo jego nazwę, jego miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, a jeżeli wierzycielem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – imiona i nazwiska reprezentantów spółki albo osoby prawnej, w tym likwidatorów, jeżeli zostali ustanowieni;
- 2) wskazanie sumy wierzytelności oraz sumy, według której będzie obliczany głos wierzyciela w głosowaniu nad układem;
- 3) wskazanie istnienia i rodzaju zabezpieczenia wierzytelności;
- 4) informację, czy w stosunku do wierzyciela zachodzą okoliczności wskazane w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 lub art. 116;
- 5) informację, czy wierzytelność jest uzależniona od warunku zawieszającego;
- 6) informację, czy wierzycielowi przysługuje prawo potrącenia;
- 7) dla wierzytelności, które są objęte układem za zgodą wierzyciela – informację, czy wierzyciel wyraził zgodę na objęcie wierzytelności układem.

3. Przepis art. 86 ust. 3 stosuje się.

4. Jeżeli sprzeciw nie odpowiada wymaganiom wskazanym w ust. 1 lub 2 lub nie uiszczono należnej opłaty, przepis art. 130 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio. Sędzia-komisarz odrzuca sprzeciw złożony po upływie terminu lub z innych przyczyn niedopuszczalny, jak również sprzeciw, którego braków strona nie uzupełniła, lub sprzeciw, od którego strona nie wniosła należnej opłaty w wyznaczonym terminie.

5. Sędzia-komisarz pomija twierdzenia i dowody niezgłoszone w sprzeciwie, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w sprzeciwie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy.

Art. 93. 1. Okoliczności uzasadniające sprzeciw mogą być udowodnione wyłącznie dowodem z dokumentu albo opinii biegłego.

2. Jeżeli wierzytelność jest stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu, sprzeciw co do umieszczenia wierzytelności w spisie wierzytelności może być oparty tylko na zdarzeniach powstałych po zamknięciu rozprawy w sprawie, w której zostało wydane orzeczenie. Zdarzenia te stwierdza się dowodem na piśmie.

Art. 94. 1. Sędzia-komisarz doręcza odpis sprzeciwu wierzyciela co do pominięcia jego wierzytelności w spisie wierzytelności nadzorczy sądowemu albo zarządcy oraz dłużnikowi.

2. Sędzia-komisarz doręcza odpis sprzeciwu wierzyciela co do umieszczenia wierzytelności w spisie wierzytelności nadzorczy sądowemu albo zarządcy, dłużnikowi oraz wierzycielowi, którego wierzytelności sprzeciw dotyczy.

3. Sędzia-komisarz doręcza odpis sprzeciwu dłużnika nadzorczy sądowemu albo zarządcy oraz wierzycielowi, którego wierzytelności sprzeciw dotyczy.

4. Uczestnik postępowania może złożyć odpowiedź na sprzeciw w terminie wyznaczonym przez sędziego-komisarza nie krótszym niż tydzień od dnia doręczenia odpisu sprzeciwu. Nadzorca sądowy albo zarządca jest obowiązany w tym samym terminie do złożenia odpowiedzi na sprzeciw.

5. Odpowiedź na sprzeciw złożona po upływie terminu lub której braków strona nie uzupełniła w terminie podlega zwrotowi.

6. Do odpowiedzi na sprzeciw przepisy art. 92 ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 95. 1. Sędzia-komisarz, zastępca sędziego-komisarza lub wyznaczony sędzia rozpoznaje sprzeciw na posiedzeniu niejawnym w terminie dwóch miesięcy od dnia jego wniesienia.

2. Jeżeli sędzia-komisarz, zastępca sędziego-komisarza lub wyznaczony sędzia uzna za potrzebne wyznaczenie rozprawy, zawiadamia o niej nadzorcę sądowego albo zarządcę, dłużnika oraz wierzyciela, który złożył sprzeciw, i wierzyciela, którego wierzytelności sprzeciw dotyczy. Niestawiennictwo tych osób, nawet usprawiedliwione, nie wstrzymuje wydania postanowienia.

3. Sędzia-komisarz, zastępca sędziego-komisarza lub wyznaczony sędzia może odstąpić od przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, jeżeli biegły sporządził opinię w innym postępowaniu toczącym się przed sądem, sądem polubowym lub organem administracji. W takim przypadku dowodem są dokumenty obejmujące treść opinii biegłego.

4. W toku postępowania wywołanego złożeniem sprzeciwu nadzorca sądowy albo zarządca ma prawa i obowiązki uczestnika postępowania.

5. Na postanowienie w przedmiocie sprzeciwu zażalenie przysługuje dłużnikowi, nadzorcy sądowemu albo zarządcy oraz wierzycielom.

6. Uchylenie postanowienia w przedmiocie sprzeciwu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości albo jeżeli przy rozpoznawaniu sprzeciwu doszło do nieważności postępowania, której skutków nie dało się usunąć w postępowaniu zażaleniowym.

Art. 96. Po uprawomocnieniu się postanowienia uwzględniającego sprzeciw w spisie wierzytelności dokonuje się zmian w zakresie określonym w postanowieniu.

Art. 97. 1. W przyspieszonym postępowaniu układowym sędzia-komisarz zatwierdza spis wierzytelności na zgromadzeniu wierzycieli.

2. Postanowienie sędziego-komisarza o zatwierdzeniu spisu wierzytelności obwieszcza się.

Art. 98. 1. W postępowaniu układowym oraz sanacyjnym po upływie terminu do złożenia sprzeciwu, a w przypadku jego złożenia – po uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie sprzeciwu, sędzia-komisarz zatwierdza spis wierzytelności.

2. Przepis art. 97 ust. 2 stosuje się.

3. Sędzia-komisarz zatwierdza spis wierzytelności w zakresie nieobjętym nierozpoznanymi prawomocnie sprzeciwami, jeżeli suma wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem, których dotyczą sprzeciwu prawomocnie nierozpoznane, nie przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem. Postępowania w przedmiocie tych sprzeciwów podlegają umorzeniu przez sąd albo sędziego-komisarza, jeżeli nie zostaną prawomocnie rozpoznane do czasu głosowania nad układem.

Art. 99. Sędzia-komisarz może z urzędu wykreślić wierzytelność ze spisu wierzytelności w przypadku stwierdzenia, że w spisie umieszczono wierzytelność, która w całości lub części nie istnieje albo przysługuje innej osobie niż wskazana w spisie jako wierzyciel. Postanowienie o wykreśleniu wierzytelności ze spisu wierzytelności doręcza się wierzycielowi, którego dotyczy, dłużnikowi oraz nadzorcy albo zarządcy. Osobom tym przysługuje zażalenie na postanowienie.

Art. 100. 1. Jeżeli po złożeniu spisu wierzytelności zostanie ujawniona wierzytelność, która nie została umieszczona w spisie, nadzorca albo zarządca sporządza uzupełnienie spisu wierzytelności. Przepisy art. 84–91 stosuje się odpowiednio.

2. Zmiana imienia, nazwiska, nazwy wierzyciela oraz zmiana osoby wierzyciela, do której doszło po złożeniu spisu wierzytelności sędziemu-komisarzowi, nie stanowi podstawy do zmiany spisu oraz nie pozbawia wierzyciela prawa udziału w dalszym postępowaniu restrukturyzacyjnym.

Art. 101. 1. Nieuwzględnienie wierzytelności w spisie wierzytelności nie stanowi przeszkody do jej dochodzenia we właściwym trybie.

2. Sędzia-komisarz zmienia spis wierzytelności stosownie do przedstawionych mu prawomocnych orzeczeń. Przepisy art. 89–91 stosuje się odpowiednio.

Art. 102. 1. Po prawomocnej odmowie zatwierdzenia układu lub prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego wyciąg z zatwierdzonego spisu wierzytelności, zawierający oznaczenie wierzyciela i przysługującej mu wierzytelności, stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikowi.

2. Po prawomocnym zatwierdzeniu układu wyciąg z zatwierdzonego spisu wierzytelności, łącznie z wypisem prawomocnego postanowienia zatwierdzającego układ, stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikowi oraz temu, kto udzielił zabezpieczenia wykonania układu, jeżeli został w sądzie złożony dokument stwierdzający udzielenie zabezpieczenia, a także przeciwko zobowiązanemu do dopłaty, jeżeli układ przewiduje dopłaty między wierzycielami. W przypadku uchylenia układu przepis ust. 1 stosuje się.

3. Dłużnik może żądać ustalenia, że wierzytelność objęta zatwierdzonym spisem wierzytelności nie istnieje albo istnieje w mniejszym zakresie, jeżeli złożył sprzeciw w postępowaniu restrukturyzacyjnym i co do wierzytelności nie zapadło prawomocne orzeczenie sądowe.

4. Po nadaniu wyciągowi z zatwierdzonego spisu wierzytelności klauzuli wykonalności zarzut, że wierzytelność objęta spisem wierzytelności nie istnieje albo że istnieje w mniejszym zakresie, dłużnik może podnieść w drodze powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Art. 103. Wierzyciel może żądać zwrotu dokumentów złożonych w celu udowodnienia wierzytelności. Na zarządzenie sędziego-komisarza sekretarz sądowy wydaje dokumenty z zaznaczeniem na nich, w jakiej sumie wierzytelność została umieszczona w spisie wierzytelności.

Rozdział 3

Zgromadzenie wierzycieli

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 104. Zgromadzenie wierzycieli zwołuje sędzia-komisarz w:

- 1) celu głosowania nad układem;
- 2) przypadku, gdy rada wierzycieli podejmie uchwałę o zwołaniu zgromadzenia;
- 3) przypadku, gdy uzna to za potrzebne.

Art. 105. 1. Zgromadzenie wierzycieli zwołuje się przez obwieszczenie, w którym określa się termin, miejsce i przedmiot obrad oraz sposób głosowania.

2. Obwieszczenia dokonuje się co najmniej na dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wierzycieli.

3. Na termin zgromadzenia wierzycieli wzywa się dłużnika, nadzorcę sądowego albo zarządcę. Ich niestawiennictwo, chociażby usprawiedliwione, nie stanowi przeszkody do odbycia zgromadzenia.

4. W przypadku odroczenia zgromadzenia wierzycieli, sędzia-komisarz podaje obecnym do wiadomości nowy termin i miejsce zgromadzenia. W takim przypadku nie dokonuje się ponownego obwieszczenia. Oddany poprzednio głos wierzyciela, który nie stawił się na odroczonym zgromadzeniu wierzycieli, zachowuje moc i jest uwzględniany przy obliczaniu wyników głosowania, jeżeli na tym zgromadzeniu poddane pod głosowanie są te same uchwały lub uchwały korzystniejsze dla wierzycieli.

Art. 106. 1. Zgromadzeniu wierzycieli przewodniczy sędzia-komisarz.

2. Z przebiegu zgromadzenia wierzycieli sporządza się protokół.

3. Obecność wierzycieli sprawdza nadzorca sądowy albo zarządca pod nadzorem sędziego-komisarza. Spis obecności obejmujący również wierzycieli, którzy oddali głosy na piśmie, stanowi załącznik do protokołu. Jeżeli spis obecności został sporządzony w postaci elektronicznej i warunki techniczne to umożliwiają, składa się go również w postaci elektronicznej.

Art. 107. 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, na zgromadzeniu wierzycieli prawo głosu mają wierzyciele, których wierzytelności zostały umieszczone w zatwierdzonym spisie wierzytelności, oraz wierzyciele, którzy stawiają się na zgromadzeniu wierzycieli i przedłożą sędziemu-komisarzowi tytuł egzekucyjny stwierdzający ich wierzytelność.

2. Wierzyciele głosują sumą wierzytelności umieszczoną w zatwierdzonym spisie wierzytelności lub tytule egzekucyjnym.

3. Sędzia-komisarz może na wniosek wierzyciela i po wysłuchaniu dłużnika dopuścić do udziału w zgromadzeniu wierzycieli wierzyciela, którego wierzytelność jest uzależniona od warunku zawieszającego lub jest sporna i została uprawdopodobniona. Sumę, według której oblicza się głos tego wierzyciela, sędzia-komisarz oznacza stosownie do okoliczności.

Art. 108. 1. Wierzyciele, którzy mają wierzytelność solidarną lub niepodzielną, głosują przez wspólnego pełnomocnika. Pełnomocnikiem może być również jeden z wierzycieli.

2. Jeżeli wierzyciele, o których mowa w ust. 1, nie dokonają wyboru pełnomocnika w imieniu wierzycieli głosuje zarządca ustanowiony według przepisów Kodeksu cywilnego o zarządzie związanym ze współwłasnością.

3. Niedokonanie przez wierzycieli, o których mowa w ust. 1, wyboru pełnomocnika lub nieustanowienie zarządcy nie stanowi przeszkody do wyznaczenia terminu i odbycia zgromadzenia wierzycieli.

Art. 109. 1. Wierzyciel nie ma prawa głosu na podstawie wierzytelności, którą nabył w drodze przelewu lub indosu po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego.

2. Jeżeli przejście wierzytelności nastąpiło wskutek spłacenia przez wierzyciela długu, za który odpowiadał osobiście albo określonymi przedmiotami majątkowymi, ze stosunku prawnego powstałego przed dniem otwarciem postępowania restrukturyzacyjnego, albo nabycie wierzytelności nastąpiło po obwieszczeniu w Rejestrze informacji o trybie i miejscu sprzedaży wierzytelności, a zbycie nastąpiło na rzecz nabywcy, który zaoferował najwyższą kwotę, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

3. W postępowaniu o zatwierdzenie układu przepisu ust. 1 nie stosuje się.

Art. 110. 1. Głosowanie na zgromadzeniu wierzycieli przeprowadza się pisemnie, a opis przebiegu i wynik głosowania zamieszcza się w protokole. Wierzyciel, który stawiał się osobiście na zgromadzeniu wierzycieli, może oddać głos ustnie do protokołu.

2. Głosowanie przeprowadza nadzorca sądowy albo zarządca pod nadzorem sędziego-komisarza. Spis głosów złożonych na piśmie oraz głosów oddanych ustnie na zgromadzeniu wierzycieli, do którego stosuje się odpowiednio przepis art. 86 ust. 2, stanowi załącznik do protokołu. Jeżeli oddano głos w cudzym imieniu, wskazuje się również imię i nazwisko głosującego. Jeżeli spis głosów został sporządzony w postaci elektronicznej i warunki techniczne to umożliwiają, składa się go również w postaci elektronicznej.

3. Uczestnik postępowania może głosować na zgromadzeniu wierzycieli również przez pełnomocnika. Pełnomocnikiem może być również jeden z wierzycieli.

4. Głos oddany na piśmie zawiera wskazanie imienia i nazwiska albo nazwy głosującego oraz wskazanie, czy głosuje za, czy przeciw uchwale.

5. Wierzyciela, który wstrzymał się od głosu, uważa się za nieuczestniczącego w głosowaniu.

6. Jeżeli istnieją możliwości techniczne, głosowanie na zgromadzeniu wierzycieli może zostać przeprowadzone z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji, gdy sędzia-komisarz tak postanowi. Głosowanie z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji może obejmować w szczególności transmisję zgromadzenia wierzycieli w czasie rzeczywistym, w ramach której wierzyciele mogą wypowiadać się w toku zgromadzenia wierzycieli, przebywając w miejscu innym niż miejsce zgromadzenia wierzycieli. Udział wierzycieli w zgromadzeniu może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do identyfikacji wierzycieli i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej.

7. W przypadku gdy z uwagi na znaczną liczbę wierzycieli odbycie zgromadzenia wierzycieli jest utrudnione, sędzia-komisarz może postanowić o przeprowadzeniu głosowania w innym trybie niż określony w ust. 1–6, w tym również z pominięciem zwoływania zgromadzenia wierzycieli. Postanowienie obwieszcza się.

8. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 7, przysługuje zażalenie.

Art. 111. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, uchwała zgromadzenia wierzycieli zostaje przyjęta, jeżeli wypowie się za nią większość głosujących wierzycieli, którzy oddali ważny głos, mających łącznie co najmniej połowę sumy wierzytelności przysługujących głosującym wierzycielom.

Art. 112. 1. Sędzia-komisarz wydaje na zgromadzeniu wierzycieli postanowienie w przedmiocie stwierdzenia przyjęcia uchwały. W sentencji postanowienia stwierdzającego przyjęcie uchwały zawiera się treść uchwały.

2. Stwierdzając przyjęcie uchwały przez zgromadzenie wierzycieli, sędzia-komisarz może jednocześnie uchylić uchwałę, jeżeli jest sprzeczna z prawem lub narusza dobre obyczaje albo rażąco narusza interes wierzyciela, który głosował przeciw uchwale.

3. Na postanowienia, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje zażalenie.

Oddział 2

Zgromadzenie wierzycieli w celu głosowania nad układem

Art. 113. 1. Na zgromadzeniu wierzycieli można zawrzeć układ, jeżeli w zgromadzeniu uczestniczy co najmniej jedna piąta wierzycieli uprawnionych do głosowania nad układem.

2. Uprawnieni do głosowania nad układem są wyłącznie wierzyciele określani w art. 107 ust. 1 i 3, którzy są objęci układem.

3. Brak dowodu doręczenia zawiadomienia o zgromadzeniu wierzycieli wierzycielom, których liczba nie jest większa niż połowa wierzycieli uprawnionych do głosowania, a kwota ich wierzytelności nie przekracza jednej trzeciej sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem, nie stoi na przeszkodzie odbyciu zgromadzenia wierzycieli i głosowaniu nad układem.

4. Jeżeli po przeprowadzeniu głosowania okaże się, że głosy wierzycieli, o których mowa w ust. 3, mogłyby wpłynąć na wynik głosowania, sędzia-komisarz zarządza przerwę w zgromadzeniu wierzycieli w celu prawidłowego doręczenia zawiadomienia, chyba że stwierdzi na podstawie dowodu z dokumentu, że wierzyciele wiedzieli o zgromadzeniu.

Art. 114. 1. W przyspieszonym postępowaniu układowym oraz w postępowaniu układowym nadzorca sądowy przedstawia na zgromadzeniu wierzycieli główne założenia planu restrukturyzacyjnego.

2. W postępowaniu sanacyjnym zarządca przedstawia na zgromadzeniu wierzycieli sprawozdanie z wykonania planu restrukturyzacyjnego w toku postępowania sanacyjnego oraz efekty podjętych działań, a także główne działania, które zgodnie z planem restrukturyzacyjnym zostaną podjęte po przyjęciu układu.

Art. 115. Nadzorca sądowy albo zarządca składa na zgromadzeniu wierzycieli opinię o możliwości wykonania układu.

Art. 116. 1. W sprawach dotyczących układu nie ma prawa głosu wierzyciel będący małżonkiem dłużnika, jego krewnym lub powinowatym w linii prostej, krewnym lub powinowatym w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie, przysposabiającym dłużnika lub przez niego przysposobionym, jeżeli dłużnikiem jest spółka handlowa – osobą uprawnioną do reprezentowania spółki, a jeżeli dłużnikiem jest osobowa spółka handlowa – współnikiem ponoszącym odpowiedzialność za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem.

2. W sprawach dotyczących układu, jeżeli dłużnikiem jest spółka handlowa, nie ma prawa głosu wierzyciel będący spółką powiązaną z dłużnikiem oraz osoby upoważnione do jej reprezentacji, a także wierzyciel będący spółką i osoby uprawnione do jej reprezentowania, jeżeli ta spółka jest spółką dominującą albo zależną w stosunku do dłużnika.

3. Prawa głosu w sprawie dotyczącej układu nie ma również wierzyciel będący spółką kapitałową, której spółka dominująca jest również spółką dominującą dla dłużnika, oraz osoby uprawnione do jej reprezentowania.

4. W sprawach dotyczących układu, jeżeli dłużnikiem jest spółka kapitałowa, prawa głosu nie ma wierzyciel będący osobą fizyczną, jeżeli reprezentuje ponad 25% kapitału zakładowego spółki.

Art. 117. 1. W przypadku zgłoszenia kilku propozycji układowych sędzia-komisarz ustala kolejność głosowania nad propozycjami układowymi. Pod głosowanie poddaje się wszystkie propozycje układowe. Za przyjęte uznaje się te propozycje układowe, które uzyskały największe poparcie wierzycieli liczone w odniesieniu do sumy wierzytelności, z uwzględnieniem art. 119.

2. Na zgromadzeniu wierzycieli dłużnik, zarządca albo nadzorca sądowy mogą zgłaszać zmiany propozycji układowych. W przypadku zgłoszenia przez dłużnika, zarządcę albo nadzorcę sądowego zmian propozycji układowych głos wierzyciela oddany na piśmie za pierwotnymi propozycjami układowymi uważa się za głos oddany za zmienionymi propozycjami układowymi, jeżeli są one korzystniejsze dla tego wierzyciela. Pozostałe głosy traktuje się jako głosy przeciw układowi.

Art. 118. 1. Jeżeli plan restrukturyzacyjny określa zabezpieczenie jego wykonania przez osoby trzecie, udzielenie kredytu lub pożyczki dłużnikowi lub zgodę osób trzecich na zmianę treści praw lub stosunków prawnych, w tym zabezpieczeń w postaci hipoteki, zastawu, zastawu rejestrowego, zastawu skarbowego lub hipoteki morskiej, głosowanie nad układem może zostać przeprowadzone tylko w przypadku, gdy na zgromadzeniu wierzycieli zostaną przedłożone dokumenty, z których wynika, że zobowiązania te po przyjęciu układu zostaną wykonane.

2. Jeżeli plan restrukturyzacyjny określa, że na czas wykonania układu zarząd nad przedsiębiorstwem ma zostać powierzony osobom wskazanym w układzie, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli układ określa restrukturyzację zobowiązań dłużnika przez konwersję wierzytelności na akcje lub udziały, głosowanie nad układem może zostać przeprowadzone tylko w przypadku, gdy na zgromadzeniu wierzycieli zostanie przedłożona zgoda Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo Komisji Europejskiej albo zostanie wykazane, że zgoda taka nie jest wymagana.

4. Jeżeli propozycje układowe przewidują udzielenie dłużnikowi pomocy publicznej na restrukturyzację, głosowanie nad układem może zostać przeprowadzone tylko w przypadku, gdy na zgromadzeniu wierzycieli zostanie przedłożona zgoda właściwego organu na udzielenie pomocy publicznej albo zostanie wykazane, że zgoda taka nie jest wymagana.

Art. 119. 1. Uchwała zgromadzenia wierzycieli o przyjęciu układu zapada, jeżeli wypowie się za nią większość głosujących wierzycieli, którzy oddali ważny głos, mających łącznie co najmniej dwie trzecie sumy wierzytelności przysługujących głosującym wierzycielom.

2. Jeżeli głosowanie nad układem przeprowadza się w grupach wierzycieli, obejmujących poszczególne kategorie interesów, układ zostaje przyjęty, jeżeli w każdej grupie wypowie się za nim większość głosujących wierzycieli z tej grupy, mających łącznie co najmniej dwie trzecie sumy wierzytelności, przysługujących głosującym wierzycielom z tej grupy.

3. Układ zostaje przyjęty, chociażby nie uzyskał wymaganej większości w niektórych z grup wierzycieli, jeżeli wierzyciele mający łącznie dwie trzecie sumy wierzytelności przysługujących głosującym wierzycielom głosowali za przyjęciem układu, a wierzyciele z grupy lub grup, które wypowiedziały się przeciw przyjęciu układu, zostaną zaspokojeni na podstawie układu w stopniu nie mniej korzystnym niż w przypadku przeprowadzenia postępowania upadłościowego.

Art. 120. 1. Sędzia-komisarz wydaje na zgromadzeniu wierzycieli postanowienie w przedmiocie stwierdzenia przyjęcia układu.

2. W sentencji postanowienia stwierdzającego przyjęcie układu zawiera się treść układu.

3. Uchylenie przez sędziego-komisarza uchwały zgromadzenia wierzycieli o przyjęciu układu jest niedopuszczalne.

4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2, obwieszcza się.

Rozdział 4

Rada wierzycieli

Art. 121. 1. Radę wierzycieli ustanawia oraz powołuje i odwołuje jej członków sędzia-komisarz z urzędu, o ile uzna to za potrzebne, albo na wniosek.

2. Sędzia-komisarz niezwłocznie, nie później niż w terminie tygodnia, ustanawia radę wierzycieli na wniosek dłużnika, co najmniej trzech wierzycieli lub wierzyciela albo wierzycieli mających łącznie co najmniej piątą część sumy wierzytelności, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 i art. 116.

3. Do czasu zatwierdzenia spisu wierzytelności uprawnienia wierzycieli w sprawach dotyczących rady wierzycieli ustala się na podstawie:

- 1) spisu wierzycieli załączonego przez dłużnika do wniosku o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego;
- 2) spisu wierzytelności bezspornych przedstawionego na żądanie sędziego-komisarza przez nadzorcę sądowego albo zarządcę sporządzonego w oparciu o księgę rachunkową i inne dokumenty dłużnika;
- 3) przedłożonych przez wierzycieli tytułów egzekucyjnych;
- 4) spisu wierzytelności, jeżeli został sporządzony we wcześniejszym postępowaniu restrukturyzacyjnym – w postępowaniu sanacyjnym otwartym na podstawie uproszczonego wniosku złożonego zgodnie z art. 328 ust. 1.

Art. 122. 1. Rada wierzycieli składa się z pięciu członków oraz dwóch zastępców powoływanych spośród wierzycieli dłużnika będących uczestnikami postępowania.

2. Rada wierzycieli może składać się z trzech członków, jeżeli liczba wierzycieli dłużnika będących uczestnikami postępowania jest mniejsza niż siedem.

3. Do zastępcy członka rady wierzycieli przepisy dotyczące członka rady wierzycieli stosuje się odpowiednio.

4. Zastępca członka rady wierzycieli może uczestniczyć w posiedzeniach rady wierzycieli. Głosuje on nad uchwałą w przypadku nieobecności któregokolwiek z członków rady wierzycieli. Zamiast nieobecnego członka rady wierzycieli w pierwszej kolejności głosuje zastępca wymieniony na pierwszym miejscu w sentencji postanowienia sędziego-komisarza o powołaniu, jeżeli jest obecny na posiedzeniu.

Art. 123. 1. Na wniosek wierzyciela lub wierzycieli mających co najmniej piątą część sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom będącym uczestnikami postępowania, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 i art. 116, sędzia-komisarz powołuje na członka rady wierzycieli wierzyciela wskazanego przez wnioskodawcę, chyba że zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że wskazany wierzyciel nie będzie należycie pełnił obowiązków członka rady wierzycieli. Na postanowienie oddalające wniosek zażalenie przysługuje wyłącznie wnioskodawcy.

2. W przypadku gdy wierzyciel lub wierzyciele wnioskujący o powołanie członka rady wierzycieli posiadają co najmniej dwie piąte sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom będącym uczestnikami postępowania, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 i art. 116, mogą oni wskazać po jednym kandydacie na członka rady wierzycieli na każdą piątą część posiadanych wierzytelności.

3. Wierzyciel lub wierzyciele, których wniosek wskazany w ust. 1 lub 2 został uwzględniony, nie mogą złożyć wniosku o powołanie kolejnych członków rady wierzycieli, chyba że członek powołany poprzednio na ich wniosek został odwołany.

Art. 124. Wierzyciel może nie przyjąć obowiązków członka rady wierzycieli lub jego zastępcy.

Art. 125. 1. Sędzia-komisarz może odwołać członków rady wierzycieli, którzy nie pełnią należycie obowiązków, i powołać innych. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

2. Sędzia-komisarz odwołuje członka rady wierzycieli na jego wniosek.

3. Odwołany prawomocnie członek rady wierzycieli nie może zostać ponownie powołany.

Art. 126. 1. Na wniosek wierzyciela lub wierzycieli mających co najmniej piątą część sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom będącym uczestnikami postępowania, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 i art. 116, sędzia-komisarz zmienia skład rady wierzycieli, powołując na członka rady wierzycieli wierzyciela wskazanego przez wnioskodawcę, chyba że zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że wskazany wierzyciel nie będzie należycie pełnił obowiązków członka rady wierzycieli. Na postanowienie oddalające wniosek zażalenie przysługuje wyłącznie wnioskodawcy.

2. Przepisy art. 123 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

3. Sędzia-komisarz, zmieniając skład rady wierzycieli, nie może odwołać członka rady wierzycieli powołanego na podstawie ust. 1 lub art. 123, chyba że żądają tego wierzyciele, na których wniosek członek został powołany.

Art. 127. 1. Członkowie rady wierzycieli pełnią swoje obowiązki osobiście albo przez pełnomocników.

2. Pełnomocnictwo składa się przewodniczącemu rady, który składa je do akt postępowania wraz z protokołem z posiedzenia rady wierzycieli.

Art. 128. 1. Rada wierzycieli udziela pomocy nadzorcy sądowemu albo zarządcy, kontroluje ich czynności, bada stan funduszków masy układowej lub sanacyjnej, udziela zezwolenia na czynności, które mogą być dokonane tylko za zezwoleniem rady wierzycieli, oraz wyraża opinię w innych sprawach, jeżeli zażąda tego sędzia-komisarz, nadzorca sądowy albo zarządca lub dłużnik. Przy wykonywaniu obowiązków rada wierzycieli kieruje się interesem ogółu wierzycieli.

2. Rada wierzycieli lub jej członkowie mogą przedstawiać sędziemu-komisarzowi swoje uwagi o działalności dłużnika, nadzorcy sądowego albo zarządcy.

3. Rada wierzycieli może żądać od dłużnika, nadzorcy sądowego albo zarządcy wyjaśnień oraz badać księgi i dokumenty przedsiębiorstwa dłużnika w zakresie, w jakim nie narusza to tajemnicy przedsiębiorstwa. W pozostałym zakresie i w przypadku wątpliwości sędzia-komisarz określa zakres uprawnień członków rady do badania ksiąg i dokumentów przedsiębiorstwa dłużnika.

Art. 129. 1. Zezwolenia rady wierzycieli pod rygorem nieważności wymagają następujące czynności dłużnika albo zarządcy:

- 1) obciążenie składników masy układowej lub sanacyjnej hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności nieobjętej układem;
- 2) przeniesienie własności rzeczy lub prawa na zabezpieczenie wierzytelności nieobjętej układem;
- 3) obciążenie składników masy układowej lub sanacyjnej innymi prawami;
- 4) zaciąganie kredytów lub pożyczek;
- 5) zawarcie umowy dzierżawy przedsiębiorstwa dłużnika lub jego zorganizowanej części lub innej podobnej umowy.

2. Zezwolenia rady wierzycieli pod rygorem nieważności wymaga również sprzedaż przez dłużnika nieruchomości lub innych składników majątku o wartości powyżej 500 000 zł.

3. Rada wierzycieli może udzielić zezwolenia na zawarcie umowy kredytu lub pożyczki lub ustanowienie zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, jeżeli jest to niezbędne do zachowania zdolności do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania restrukturyzacyjnego i zobowiązań powstałych po jego otwarciu lub zawarcia i wykonania układu oraz zostało zagwarantowane, że środki zostaną przekazane dłużnikowi i wykorzystane w sposób przewidziany przez uchwałę rady wierzycieli, a ustanowione zabezpieczenie jest adekwatne do udzielonego kredytu lub pożyczki.

4. Czynności, o których mowa w ust. 1, dokonane za zezwoleniem rady wierzycieli nie mogą być uznane za bezskuteczne w stosunku do masy upadłości.

Art. 130. 1. Rada wierzycieli na pierwszym posiedzeniu przyjmuje regulamin, który określa w szczególności tryb posiedzeń, sposób zawiadamiania członków rady o posiedzeniu, sposób zbierania głosów i zasady współpracy rady z nadzorcą sądowym albo zarządcą oraz dłużnikiem, w tym sposób składania wniosków do rady.

2. Rada wierzycieli na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród swoich członków przewodniczącego rady.

Art. 131. 1. Rada wierzycieli wykonuje czynności przez podejmowanie uchwał na posiedzeniach, chyba że regulamin stanowi inaczej. Posiedzenia rady wierzycieli mogą odbywać się przy użyciu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

2. Jeżeli uchwała nie jest podejmowana na posiedzeniu, do jej podjęcia konieczne jest oddanie głosów przez wszystkich członków rady wierzycieli. W takim przypadku głosu nie może oddać zastępca członka rady wierzycieli.

3. Rada wierzycieli podejmuje uchwały w terminie dwóch tygodni od dnia złożenia wniosku do rady.

Art. 132. 1. Uchwały rady wierzycieli podejmuje się większością głosów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

2. Rada wierzycieli może kontrolować czynności nadzorca sądowego albo zarządcy przez członka lub członków wskazanych w uchwale.

3. Uchwałę rady wierzycieli o zbadaniu ksiąg i dokumentów przedsiębiorstwa dłużnika wykonują wskazani w uchwale członkowie rady wierzycieli lub, jeżeli są wymagane wiadomości specjalne, inne osoby. Koszty badania nie stanowią kosztów postępowania i nie obciążają dłużnika.

4. Z kontroli działalności dłużnika, nadzorca sądowego albo zarządcy oraz badania ksiąg i dokumentów rada wierzycieli składa sprawozdanie sędziemu-komisarzowi. Z innych czynności rada wierzycieli składa sprawozdanie na żądanie sędziego-komisarza.

Art. 133. 1. Na skutek uchwały rady wierzycieli podjętej w pełnym składzie, za którą głosowało co najmniej czterech członków, sąd może zezwolić dłużnikowi na wykonywanie zarządu w zakresie nieprzekraczającym zakresu zwykłego zarządu. W takim przypadku zarządca nadal pełni swoją funkcję.

2. Na skutek uchwały rady wierzycieli podjętej w pełnym składzie, za którą głosowało co najmniej czterech członków, albo na skutek uchwały rady wierzycieli podjętej zgodnie z wnioskiem dłużnika sąd zmienia nadzorcę sądowego albo zarządcę i powołuje do pełnienia tych funkcji osobę spełniającą wymogi, o których mowa w art. 24, wskazaną przez radę wierzycieli, chyba że byłoby to niezgodne z prawem, rażąco naruszałoby interes wierzycieli lub zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że wskazana osoba nie będzie należycie pełniła obowiązków. Na postanowienie sądu odmawiające powołania osoby wskazanej przez radę zażalenie przysługuje wyłącznie członkom rady wierzycieli oraz dłużnikowi.

3. Jeżeli rada wierzycieli składa się z trzech członków, uchwały, o których mowa w ust. 1 i 2, podejmuje się jednomyślnie.

Art. 134. 1. Posiedzenie rady wierzycieli zwołuje przewodniczący rady, zawiadamiając członków i zastępców o terminie, miejscu i przedmiocie posiedzenia. Pierwsze posiedzenie rady zwołuje nadzorca sądowy albo zarządca niezwłocznie po powołaniu rady.

2. Posiedzeniu rady wierzycieli przewodniczy przewodniczący rady, chyba że regulamin stanowi inaczej.

3. Posiedzenie rady wierzycieli może zwołać również sędzia-komisarz, który przewodniczy posiedzeniu.

Art. 135. 1. Z posiedzenia rady wierzycieli sporządza się protokół. Protokół podpisują obecni, a odmowę złożenia podpisu zaznacza się w protokole. Jeżeli posiedzenie odbywa się przy użyciu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, protokół podpisuje wyłącznie przewodniczący rady, ze wskazaniem przyczyny braku pozostałych podpisów, chyba że co innego wynika z regulaminu.

2. Przewodniczący rady niezwłocznie po posiedzeniu przekazuje odpis protokołu sędziemu-komisarzowi, a także nadzorcą sądowemu albo zarządcy, jeżeli nie byli obecni na posiedzeniu. Do odpisu protokołu załącza się odpisy uchwał podjętych na posiedzeniu.

3. Po podjęciu uchwały bez zwoływania posiedzenia rady wierzycieli przewodniczący rady niezwłocznie przekazuje odpis uchwały sędziemu-komisarzowi.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się w przypadku posiedzenia rady wierzycieli, o którym mowa w art. 134 ust. 3.

Art. 136. 1. Uchwały rady wierzycieli zamieszcza się w Rejestrze.

2. W terminie tygodnia od dnia zamieszczenia uchwały rady wierzycieli w Rejestrze uczestnik postępowania oraz zarządca albo nadzorca sądowy mogą wnieść zarzuty przeciwko uchwale. Zarzuty wniesione po upływie terminu lub nieodpowiadające wymogom formalnym pisma procesowego pozostawia się bez rozpoznania. Przepisu art. 130 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego nie stosuje się.

3. Sędzia-komisarz rozpoznaje zarzuty w terminie tygodnia od dnia przedłożenia mu zarzutów.

4. Sędzia-komisarz w wyniku rozpoznania zarzutów lub z urzędu w terminie dwóch tygodni od dnia zamieszczenia uchwały rady wierzycieli w Rejestrze może uchylić tę uchwałę, jeżeli jest ona sprzeczna z prawem lub narusza interes wierzycieli. Na postanowienie sędziego-komisarza zażalenie przysługuje wyłącznie skarżącemu, dłużnikowi oraz członkom rady wierzycieli.

5. Wykonanie uchwały nie może nastąpić wcześniej niż po upływie dwóch tygodni od dnia jej zamieszczenia w Rejestrze. Sędzia-komisarz może wstrzymać wykonanie uchwały do czasu uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie rozpoznania zarzutów lub postanowienia o uchyleniu uchwały rady wierzycieli.

Art. 137. 1. Członkowi rady wierzycieli przysługuje prawo do zwrotu koniecznych wydatków związanych z jego udziałem w posiedzeniu rady wierzycieli. Za udział w posiedzeniu sędzia-komisarz może przyznać członkowi stosowne wynagrodzenie, jeżeli jest to uzasadnione rodzajem i stopniem zawiłości sprawy oraz zakresem wykonywanych prac. Wynagrodzenie to nie może przekraczać 3% miesięcznego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 55 ust. 3, za jeden dzień posiedzenia. Wynagrodzenie oraz zwrot wydatków wchodzi w skład kosztów postępowania restrukturyzacyjnego.

2. Postanowienie w sprawie wynagrodzenia i zwrotu wydatków wydaje sędzia-komisarz po wysłuchaniu członka rady wierzycieli i nadzorca sądowego albo zarządcy.

Art. 138. Członek rady wierzycieli odpowiada za szkodę wynikłą z nienależytego pełnienia obowiązków.

Art. 139. 1. Jeżeli rada wierzycieli nie została ustanowiona, czynności zastrzeżone dla rady wierzycieli wykonuje sędzia-komisarz.

2. Sędzia-komisarz wykonuje również czynności zastrzeżone dla rady wierzycieli, jeżeli rada nie wykona ich w terminie wyznaczonym przez sędziego-komisarza.

DZIAŁ V

Pomoc publiczna

Art. 140. 1. Jeżeli w postępowaniu restrukturyzacyjnym może dojść do udzielenia przedsiębiorcy przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych wsparcia w jakiegokolwiek formie, w szczególności przez zmniejszenie, w drodze układu, wysokości zobowiązań, rozłożenie spłaty na raty, odroczenie terminu wykonania zobowiązań lub zawieszenie, z mocy prawa lub na podstawie postanowienia sądu lub sędziego-komisarza, postępowań egzekucyjnych prowadzonych w celu dochodzenia wierzytelności, udzielenie pożyczek, kredytów, poręczeń lub gwarancji, plan restrukturyzacyjny dodatkowo zawiera:

- 1) test prywatnego wierzyciela lub test prywatnego inwestora, stanowiący ocenę, czy wsparcie udzielone w postępowaniu restrukturyzacyjnym i w trakcie wykonywania układu będzie stanowiło pomoc publiczną;
- 2) ocenę, dokonaną na podstawie informacji przedstawionych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, czy wsparcie udzielone w postępowaniu restrukturyzacyjnym i w trakcie wykonywania układu spełnia kryteria uznania go za pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie wraz z uzasadnieniem.

2. Przez test prywatnego wierzyciela należy rozumieć ocenę działań wierzyciela publicznego planowanych w postępowaniu restrukturyzacyjnym i w trakcie oraz w ramach wykonywania układu dokonywaną w celu stwierdzenia, czy wierzyciel publiczny zachowuje się w danym przypadku jak prywatny wierzyciel, działający w normalnych warunkach rynkowych, w szczególności czy prywatny wierzyciel zaakceptowałby przewidziane w propozycjach układowych warunki spłaty zobowiązań.

3. Test prywatnego wierzyciela zawiera:

- 1) informację o przewidywanym stopniu zaspokojenia poszczególnych wierzycieli publicznoprawnych w ramach wykonania układu, która zawiera następujące dane, będące podstawą oceny, o której mowa w ust. 2:
  - a) wysokość objętych układem zobowiązań dłużnika wobec poszczególnych wierzycieli publicznoprawnych,
  - b) treść propozycji układowych wobec poszczególnych wierzycieli publicznoprawnych;
- 2) informację o przewidywanym stopniu zaspokojenia poszczególnych wierzycieli publicznoprawnych w postępowaniu upadłościowym, które byłoby prowadzone wobec dłużnika, zawierającą następujące dane, będące podstawą oceny, o której mowa w ust. 2:
  - a) wartość majątku dłużnika ze wskazaniem obciążeń,

- b) przewidywaną wysokość kosztów postępowania upadłościowego,
  - c) kategorię, w której byliby zaspokajani poszczególni wierzyciele publicznoprawni w postępowaniu upadłościowym;
- 3) ocenę, czy wierzytelności wierzyciela publicznoprawnego będą zaspokojone w większym stopniu w przypadku zawarcia i wykonania układu, czy w postępowaniu upadłościowym.

4. Przez test prywatnego inwestora należy rozumieć ocenę działań podejmowanych przez podmiot finansujący, dokonywaną w celu stwierdzenia, czy wsparcie nie stanowi pomocy publicznej. Wsparcie nie stanowi pomocy publicznej w przypadku, gdy jest dokonywane na warunkach akceptowalnych również dla inwestora prywatnego.

5. Test prywatnego inwestora zawiera w szczególności informacje o:

- 1) przewidywanym poziomie zwrotu z zaangażowanego kapitału;
- 2) średnim poziomie zwrotu z zaangażowanego kapitału porównywalnych inwestycji;
- 3) przewidywanym poziomie ryzyka towarzyszącego inwestycji;
- 4) średnim poziomem ryzyka porównywalnych inwestycji.

Art. 141. 1. Jeżeli wsparcie, o którym mowa w art. 140 ust. 1, stanowi pomoc publiczną, pomoc ta może być wyłącznie pomocą publiczną na restrukturyzację i może zostać udzielona, jeżeli przedsiębiorca:

- 1) podjął działalność gospodarczą w danym sektorze w okresie co najmniej trzech lat przed dniem złożenia wniosku restrukturyzacyjnego;
- 2) nie prowadzi działalności gospodarczej w sektorach hutnictwa żelaza i stali, górnictwa węgla lub w sektorze finansowym;
- 3) nie prowadzi działalności na rynku, na którym występuje lub może występować długookresowa strukturalna nadprodukcja;
- 4) nie jest przedsiębiorcą należącym do grupy kapitałowej ani nie jest przejmowany przez żadnego przedsiębiorcę należącego do grupy kapitałowej, z wyjątkiem sytuacji gdy wykaże, że jego trudna sytuacja ekonomiczna:
  - a) ma charakter wewnętrzny i nie jest wynikiem nieuzasadnionego podziału kosztów w ramach grupy kapitałowej,
  - b) jest zbyt poważna, aby mogła zostać rozwiązana przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej.

2. Przedsiębiorcy zagrożonemu niewypłacalnością pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona w przypadku:

- 1) spółki akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki komandytowo-akcyjnej – jeżeli wysokość niepokrytych strat przekracza kapitał zapasowy i 50% kapitału zakładowego;
- 2) spółki jawnej, spółki komandytowej oraz spółki partnerskiej – jeżeli wysokość niepokrytych strat przekracza 50% wartości wszystkich udziałów w tej spółce;
- 3) gdy przedsiębiorca jest innym przedsiębiorcą niż mały lub średni i w ciągu dwóch ostatnich lat stosunek:
  - a) długów do kapitału własnego był większy niż 7,5,
  - b) zysku operacyjnego powiększonego o amortyzację do odsetek był niższy niż 1.

3. Przez grupę kapitałową należy rozumieć przedsiębiorców będących przedsiębiorstwami partnerskimi i powiązanymi, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 załącznika I do rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1).

4. Przez małego lub średniego przedsiębiorcę należy rozumieć przedsiębiorcę będącego małym lub średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia, o którym mowa w ust. 3, z wyłączeniem przepisu art. 3 ust. 4 tego załącznika.

Art. 142. 1. Pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona:

- 1) w celu realizacji planu restrukturyzacyjnego, który umożliwi przywrócenie przedsiębiorcy długookresowej zdolności do konkurencyjności na rynku, rozumianej jako zdolność do pokrywania kosztów działalności gospodarczej, w tym kosztów amortyzacji i kosztów finansowych;

- 2) jeżeli sposób restrukturyzacji jest właściwy dla usunięcia przyczyn trudnej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorcy;
- 3) jeżeli zapobiega trudnościom społecznym lub prowadzi do przezwyciężenia niedoskonałości rynku, a bez tej pomocy cel ten nie zostałby osiągnięty lub zostałby osiągnięty w mniejszym zakresie.

2. Trudności społeczne lub niedoskonałości rynku objawiają się w szczególności w przypadku:

- 1) małych i średnich przedsiębiorców:
  - a) ryzykiem opuszczenia rynku przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność innowacyjną lub mającego duży potencjał wzrostu, skutkującym negatywnymi konsekwencjami dla danego regionu lub sektora,
  - b) ryzykiem opuszczenia rynku przez przedsiębiorcę o silnych powiązaniach z innymi lokalnymi lub regionalnymi przedsiębiorcami, szczególnie z sektora małych i średnich przedsiębiorców,
  - c) występowaniem ograniczeń na rynkach finansowych, skutkujących zwiększeniem liczby upadłości przedsiębiorstw;
- 2) innych przedsiębiorców niż określone w pkt 1:
  - a) wyższą niż średnia unijna lub średnia krajowa stopą bezrobocia w regionie określonym na poziomie 2, zgodnie z przepisami w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do celów statystycznych (NTS) wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068 oraz z 2017 r. poz. 60), która ma charakter stały i której towarzyszą trudności związane z tworzeniem nowych miejsc pracy w tym regionie,
  - b) ryzykiem przerwania świadczenia usługi w ogólnym interesie gospodarczym lub innej ważnej usługi, którą trudno jest zastąpić i w przypadku której konkurentom trudno byłoby zacząć ją świadczyć,
  - c) ryzykiem opuszczenia rynku przez przedsiębiorcę o istotnym znaczeniu dla danego regionu lub sektora,
  - d) występowaniem ograniczeń na rynkach finansowych, skutkujących zwiększeniem liczby upadłości przedsiębiorstw,
  - e) ryzykiem utraty ważnej wiedzy technicznej lub eksperckiej.

3. Pomoc publiczna na restrukturyzację nie może zostać udzielona, jeżeli środki restrukturyzacyjne określone w planie restrukturyzacyjnym:

- 1) ograniczają się wyłącznie do restrukturyzacji zobowiązań;
- 2) przewidują nowe inwestycje, z wyjątkiem inwestycji niezbędnych do przywrócenia przedsiębiorcy długookresowej zdolności do konkurowania na rynku.

Art. 143. 1. Pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona, jeżeli przedsiębiorca:

- 1) nie otrzymał wcześniej pomocy publicznej na ratowanie, tymczasowej pomocy publicznej na restrukturyzację lub pomocy publicznej na restrukturyzację albo
- 2) otrzymał pomoc publiczną na ratowanie, tymczasową pomoc publiczną na restrukturyzację lub pomoc publiczną na restrukturyzację i upłynęło co najmniej dziesięć lat, licząc od dnia wystąpienia najpóźniejszego z następujących zdarzeń:
  - a) przyznania przedsiębiorcy pomocy publicznej,
  - b) zakończenia realizacji poprzedniego planu restrukturyzacyjnego,
  - c) zaprzestania realizacji poprzedniego planu restrukturyzacyjnego.

2. Pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona przed upływem dziesięciu lat od dnia przyznania przedsiębiorcy pomocy publicznej na ratowanie lub tymczasowej pomocy publicznej na restrukturyzację, jeżeli:

- 1) pomoc publiczna na ratowanie lub tymczasowa pomoc publiczna na restrukturyzację została udzielona w ramach tego samego procesu restrukturyzacji albo
- 2) minęło co najmniej pięć lat od dnia przyznania przedsiębiorcy pomocy publicznej na ratowanie lub tymczasowej pomocy publicznej na restrukturyzację, po którym nie nastąpiło przyznanie pomocy publicznej na restrukturyzację, a przedsiębiorca wykazywał długookresową zdolność do konkurowania na rynku i wystąpiły nieprzewidywalne okoliczności, za które przedsiębiorca nie ponosi odpowiedzialności, albo
- 3) jest konieczna z powodu nieprzewidywalnych okoliczności, za które przedsiębiorca nie ponosi odpowiedzialności.

3. Pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona przedsiębiorcy należącemu do grupy kapitałowej, w przypadku gdy którykolwiek przedsiębiorca należący do tej grupy kapitałowej otrzymał pomoc publiczną na ratowanie, tymczasową pomoc publiczną na restrukturyzację lub pomoc publiczną na restrukturyzację, jeżeli od udzielenia tej pomocy lub od zakończenia albo zaprzestania realizacji poprzedniego planu restrukturyzacyjnego któregośkolwiek przedsiębiorcy należącego do tej grupy kapitałowej upłynęło co najmniej dziesięć lat, licząc od dnia wystąpienia najpóźniejszego z tych zdarzeń.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca należący do grupy kapitałowej otrzymał pomoc publiczną na ratowanie, tymczasową pomoc publiczną na restrukturyzację lub pomoc publiczną na restrukturyzację, inny przedsiębiorca należący do tej grupy kapitałowej może otrzymać pomoc publiczną na restrukturyzację przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 3, liczonego dla przedsiębiorcy należącego do tej samej grupy kapitałowej, który otrzymał pomoc publiczną, pod warunkiem że planowana pomoc publiczna na restrukturyzację nie będzie przekazana temu przedsiębiorcy.

5. Pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona przedsiębiorcy nabywającemu aktywa od innego przedsiębiorcy, który otrzymał pomoc publiczną na ratowanie, tymczasową pomoc publiczną na restrukturyzację lub pomoc publiczną na restrukturyzację przed zbyciem tych aktywów, jeżeli od udzielenia tej pomocy lub od zakończenia albo zaprzestania realizacji poprzedniego planu restrukturyzacyjnego przedsiębiorcy zbywającego aktywa upłynęło co najmniej dziesięć lat, licząc od dnia wystąpienia najpóźniejszego z tych zdarzeń.

6. Pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona przedsiębiorcy nabywającemu aktywa od innego przedsiębiorcy, który otrzymał pomoc publiczną na ratowanie, tymczasową pomoc publiczną na restrukturyzację lub pomoc publiczną na restrukturyzację przed zbyciem tych aktywów przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 5, jeżeli nabywca aktywów nie kontynuuje działalności gospodarczej przedsiębiorcy, który otrzymał pomoc.

7. Brak kontynuacji działalności gospodarczej przedsiębiorcy, który otrzymał pomoc publiczną, występuje w szczególności, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) w chwili dokonywania transakcji nabywający i zbywający aktywa byli wobec siebie przedsiębiorcami samodzielnymi, rozumianymi jako przedsiębiorstwa samodzielne, o których mowa w art. 3 ust. 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
- 2) przedsiębiorca nabył aktywa za wartość godziwą w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 3) zbycie aktywów, w tym w toku postępowania upadłościowego przedsiębiorcy, który zbył aktywa, nie zostało dokonane wyłącznie w celu wykazania, że nabywca aktywów nie kontynuuje działalności gospodarczej zbywcy.

Art. 144. 1. Pomoc publiczna na restrukturyzację może stanowić jedynie uzupełnienie środków:

- 1) własnych przedsiębiorcy,
- 2) pochodzących od akcjonariuszy lub udziałowców przedsiębiorcy lub innych przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej co przedsiębiorca,
- 3) pochodzących od wierzycieli przedsiębiorcy

– w zakresie niezbędnym do realizacji celu, o którym mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1.

2. Udział środków, o których mowa w ust. 1, w kosztach restrukturyzacji wynosi co najmniej:

- 1) 25% – w przypadku małego przedsiębiorcy;
- 2) 40% – w przypadku średniego przedsiębiorcy;
- 3) 50% – w przypadku przedsiębiorcy innego niż określony w pkt 1 lub 2.

3. W przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności lub szczególnych trudności, udział środków, o których mowa w ust. 1, w kosztach restrukturyzacji może być niższy niż określony w ust. 2.

4. Pomoc udzielana jako rekompensata z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym nie jest uwzględniana w obliczeniu udziału środków, o których mowa w ust. 1, w kosztach restrukturyzacji.

5. Przez koszty restrukturyzacji należy rozumieć koszty środków restrukturyzacyjnych wskazanych w planie restrukturyzacyjnym oraz koszty środków restrukturyzacyjnych, poniesione przez przedsiębiorcę przed otwarciem postępowania restrukturyzacyjnego w ramach tego samego procesu restrukturyzacji.

Art. 145. 1. Pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona, jeżeli przedsiębiorca stosuje środki wyrównujące zakłócenia konkurencji na rynku.

2. Środkami wyrównującymi zakłócenia konkurencji na rynku są środki:

- 1) strukturalne;
- 2) behawioralne;
- 3) otwarcia rynku.

3. Środki strukturalne polegają w szczególności na:

- 1) zbyciu aktywów, o ile to możliwe, w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa;
- 2) ograniczeniu zdolności produkcyjnych;
- 3) ograniczeniu udziału przedsiębiorcy w rynku.

4. Środki behawioralne polegają w szczególności na:

- 1) nienabywaniu akcji lub udziałów w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego i wykonywania układu, z wyjątkiem przypadku gdy jest to niezbędne do realizacji celu, o którym mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1;
- 2) nierozpowszechnianiu informacji wskazujących, że produkty lub usługi przedsiębiorcy mają przewagę konkurencyjną nad innymi produktami lub usługami ze względu na udzieloną pomoc publiczną na restrukturyzację;
- 3) niepodjęwaniu działań zmierzających do zdobywania nowych rynków.

5. Środki otwarcia rynku polegają w szczególności na ułatwianiu wejścia na rynek innym przedsiębiorcom.

6. Nie stanowią środków wyrównujących zakłócenia konkurencji na rynku działania polegające na likwidacji lub ograniczeniu działalności przedsiębiorcy, które są konieczne dla realizacji celu, o którym mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1.

7. Rodzaj i zakres zastosowanych środków wyrównujących zakłócenia konkurencji na rynku zależą od:

- 1) wielkości, formy i warunków udzielenia pomocy publicznej na restrukturyzację, przy czym pomoc w celu pokrycia kosztów restrukturyzacji zatrudnienia nie jest brana pod uwagę;
- 2) wielkości, formy i warunków udostępnienia środków:
  - a) własnych przedsiębiorcy,
  - b) pochodzących od akcjonariuszy lub udziałowców przedsiębiorcy,
  - c) pochodzących od innych przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej co przedsiębiorca,
  - d) pochodzących od wierzycieli przedsiębiorcy, w tym ewentualnego wkładu w koszty restrukturyzacji poniesionego przez wierzycieli posiadających wierzytelności zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską;
- 3) wielkości przedsiębiorcy, jego udziału w rynku oraz świadczenia przez przedsiębiorcę usług w ogólnym interesie gospodarczym;
- 4) charakterystyki rynku, na którym działa przedsiębiorca;
- 5) oceny wpływu środków wyrównujących zakłócenia konkurencji na rynku na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

8. Środki wyrównujące zakłócenia konkurencji na rynku nie mogą zagrażać rentowności przedsiębiorcy ani powodować zagrożeń dla struktury rynku, na którym działa przedsiębiorca, lub interesów konsumentów.

9. W trakcie postępowania restrukturyzacyjnego środki strukturalne stosuje się bez zbędnej zwłoki na rynku, na którym przedsiębiorca będzie miał znaczącą pozycję po zakończeniu restrukturyzacji.

10. Zastosowanie środka, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, może być wymagane tylko w przypadku, gdy przedsiębiorca w wyniku otrzymania pomocy publicznej na restrukturyzację może oferować produkty lub usługi na warunkach nieosiągalnych dla innych przedsiębiorców, którzy pomocy nie otrzymali, i nie jest możliwe zastosowanie innych środków wyrównujących zakłócenia konkurencji na rynku.

11. Do małego przedsiębiorcy przepisów ust. 1–10 nie stosuje się. Zwiększenie przez małego przedsiębiorcę zdolności produkcyjnych w trakcie realizacji planu restrukturyzacyjnego jest niedopuszczalne.

Art. 146. Pomoc publiczna na restrukturyzację może zostać udzielona przedsiębiorcy świadczącemu usługi w ogólnym interesie gospodarczym, nawet jeżeli nie są spełnione warunki określone w art. 141–145, w przypadku gdy jest to niezbędne do zachowania ciągłości tych usług, nie dłużej niż do dnia przekazania obowiązku świadczenia tych usług kolejnemu przedsiębiorcy.

Art. 147. 1. Zmiana wielkości pomocy publicznej na restrukturyzację jest dopuszczalna pod warunkiem, że zwiększenie kwoty pomocy publicznej na restrukturyzację wiąże się z rozszerzeniem zastosowania środków wyrównujących zakłócenia konkurencji na rynku, o których mowa w art. 145 ust. 3 lub 4.

2. Ograniczenie zastosowania środków wyrównujących zakłócenia konkurencji na rynku, o których mowa w art. 145 ust. 3 lub 4, lub opóźnienie we wdrożeniu tych środków, które następuje z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, jest dopuszczalne pod warunkiem, że wiąże się ze zmniejszeniem kwoty pomocy publicznej na restrukturyzację.

3. Zwiększenie kosztów restrukturyzacji jest dopuszczalne pod warunkiem, że wiąże się ze zwiększeniem udziału środków, o których mowa w art. 144 ust. 1.

Art. 148. 1. Pomoc publiczna na restrukturyzację nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, w przypadku gdy:

- 1) jest udzielana zgodnie z warunkami określonymi w art. 141–147;
- 2) przedsiębiorca jest małym lub średnim przedsiębiorcą;
- 3) całkowita wielkość udzielonej i wnioskowanej pomocy publicznej na restrukturyzację wraz z pomocą publiczną na ratowanie lub tymczasową pomocą publiczną na restrukturyzację, udzieloną w ramach tego samego procesu restrukturyzacji, nie przekracza równowartości 10 000 000 euro według średniego kursu walut obcych w Narodowym Banku Polskim z dnia złożenia planu restrukturyzacyjnego.

2. W przypadku gdy całkowita wielkość udzielonej i wnioskowanej pomocy publicznej na restrukturyzację wraz z pomocą publiczną na ratowanie lub tymczasową pomocą publiczną na restrukturyzację, udzieloną małemu lub średniemu przedsiębiorcy w ramach tego samego procesu restrukturyzacji, przekracza równowartość 10 000 000 euro według średniego kursu walut obcych w Narodowym Banku Polskim z dnia złożenia planu restrukturyzacyjnego, pomocy udziela się na warunkach określonych dla przedsiębiorców innych niż mali lub średni.

3. Notyfikacji Komisji Europejskiej nie podlegają również działania, o których mowa w art. 147, jeżeli pomoc publiczna na restrukturyzację dotyczy małego lub średniego przedsiębiorcy.

Art. 149. Pomoc publiczna na restrukturyzację, która nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, może zostać udzielona w okresie wskazanym w decyzji Komisji Europejskiej wydanej na podstawie art. 4 ust. 3 albo art. 7 ust. 3 lub 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 83 z 27.03.1999, str. 1, z późn. zm.).

DZIAŁ VI

Układ

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 150. 1. Układ obejmuje:

- 1) wierzytelności osobiste powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej;
- 2) odsetki za okres od dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego;
- 3) wierzytelności zależne od warunku, jeżeli warunek ziścił się w czasie wykonywania układu.

2. Wierzytelności wobec dłużnika wynikające z umowy wzajemnej, która nie została wykonana w całości lub części przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, są objęte układem tylko w przypadku, gdy świadczenie drugiej strony jest świadczeniem podzielnym i tylko w zakresie, w jakim druga strona spełniła świadczenie przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego i nie otrzymała świadczenia wzajemnego.

Art. 151. 1. Układ nie obejmuje:

- 1) wierzytelności alimentacyjnych oraz rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywotnią rentę;
- 2) roszczeń o wydanie mienia i zaniechanie naruszania praw;
- 3) wierzytelności, za które dłużnik odpowiada w związku z nabyciem spadku po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, po wejściu spadku do masy układowej lub sanacyjnej;
- 4) wierzytelności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez ubezpieczonego, których płatnikiem jest dłużnik.

2. Układ nie obejmuje wierzytelności ze stosunku pracy oraz wierzytelności zabezpieczonej na mieniu dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską, w części znajdującej pokrycie w wartości przedmiotu zabezpieczenia, chyba że wierzyciel wyraził zgodę na objęcie jej układem. Zgodę na objęcie wierzytelności układem wyraża się w sposób bezwarunkowy i nieodwołalny, najpóźniej przed przystąpieniem do głosowania nad układem. Zgoda może zostać wyrażona ustnie do protokołu zgromadzenia wierzycieli.

3. Do wierzytelności zabezpieczonych przeniesieniem na wierzyciela własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 152. Objęcie układem wierzytelności objętej innym układem jest niedopuszczalne, chyba że układ ten został uchylony.

Art. 153. Do wierzytelności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o zwrot świadczeń wypłaconych pracownikom dłużnika przepisy dotyczące wierzytelności ze stosunku pracy stosuje się odpowiednio.

Art. 154. Do wierzytelności Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przepisy dotyczące wierzytelności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Propozycje układowe

Art. 155. 1. Propozycje układowe składa dłużnik.

2. Propozycje układowe może również złożyć rada wierzycieli, nadzorca sądowy albo zarządca, albo wierzyciel lub wierzyciele mający łącznie więcej niż 30% sumy wierzytelności, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 80 ust. 3, art. 109 ust. 1 i art. 116.

3. Propozycje układowe określają sposób restrukturyzacji zobowiązań dłużnika.

Art. 156. 1. Restrukturyzacja zobowiązań dłużnika obejmuje w szczególności:

- 1) odroczenie terminu wykonania;
- 2) rozłożenie spłaty na raty;
- 3) zmniejszenie wysokości;
- 4) konwersję wierzytelności na udziały lub akcje;
- 5) zmianę, zamianę lub uchylenie prawa zabezpieczającego określoną wierzytelność.

2. Propozycje układowe mogą wskazywać jeden lub więcej sposobów restrukturyzacji zobowiązań dłużnika.

3. Restrukturyzacja zobowiązań dłużnika stanowiąca pomoc publiczną może polegać wyłącznie na:

- 1) restrukturyzacji, o której mowa w art. 160 ust. 1;
- 2) odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zobowiązań z tytułu wypłat ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- 3) odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty podatków lub zobowiązań z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przez Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego.

4. Restrukturyzacja zobowiązań dłużnika jest niedopuszczalna w przypadku, gdy dotyczy wierzytelności stanowiących kwoty pomocy publicznej, w stosunku do których Komisja Europejska wydała decyzję nakazującą ich zwrot.

5. Propozycje układowe przewidujące konwersję wierzytelności na udziały lub akcje zawierają:

- 1) sumę, o jaką kapitał zakładowy ma zostać podwyższony;
- 2) liczbę oraz wartość nominalną nowo ustanowionych udziałów lub akcji lub też wartość, o którą następuje podwyższenie wartości nominalnej udziałów lub akcji już istniejących;
- 3) określenie, że objęcie udziałów lub akcji następuje z wyłączeniem prawa pierwszeństwa lub poboru, przy czym wyłączenie prawa pierwszeństwa lub poboru następuje nawet wówczas, jeżeli takiej możliwości nie przewiduje umowa spółki lub statut;
- 4) oznaczenie, czy akcje nowej emisji są na okaziciela, czy imienne;
- 5) cenę emisyjną nowych akcji;
- 6) datę, od której nowe akcje mają uczestniczyć w dywidendzie.

6. Do propozycji układowych przewidujących konwersję wierzytelności na akcje w sposób określony w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych przepisów art. 7 ust. 1 tej ustawy oraz art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, z późn. zm.⁴⁾) nie stosuje się.

Art. 157. Jeżeli propozycje układowe przewidują spłatę zobowiązań z zysku przedsiębiorstwa dłużnika, mogą one określać, jaka część zysku będzie przeznaczona na spłatę zobowiązań.

Art. 158. Jeżeli plan restrukturyzacyjny przewiduje udzielenie kredytu lub pożyczki dłużnikowi lub zmianę treści stosunków prawnych lub praw lub ustanowienie zabezpieczenia wierzytelności, do propozycji układowych dołącza się w formie prawem przewidzianej oświadczenie osoby, która zobowiązała się udzielić kredytu lub pożyczki, wyrazić zgodę na zmianę stosunku prawnego lub prawa albo ustanowić lub zmienić zabezpieczenie wierzytelności.

Art. 159. 1. Propozycje układowe mogą przewidywać również zaspokojenie wierzycieli przez likwidację majątku dłużnika.

2. Sprzedaż dokonana w wykonaniu układu, który przewiduje zaspokojenie wierzycieli przez likwidację majątku dłużnika, nie wywołuje skutków sprzedaży egzekucyjnej.

Art. 160. 1. Restrukturyzacja zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez dłużnika jako pracodawcę, z tytułu składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych, z tytułu składek na własne ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dłużnika oraz innych zobowiązań dłużnika wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w szczególności odsetek za zwłokę od wyżej wymienionych składek, kosztów egzekucyjnych, kosztów upomnienia i dodatkowej opłaty, może obejmować wyłącznie rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności.

2. Jeżeli układ przewiduje przejście całości majątku dłużnika przez osobę trzecią lub wierzyciela, dopłaty lub spłaty między wierzycielami, w układzie wskazuje się wierzyciela lub osobę trzecią, którzy przejmą obowiązek wykonania zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Przejęcie obowiązku nie zmienia charakteru wierzytelności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i możliwości ich przymusowego dochodzenia z uwzględnieniem uprzywilejowania wynikającego z przepisów regulujących dochodzenie wierzytelności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Po prawomocnym zatwierdzeniu układu wyciąg z zatwierzonego spisu wierzytelności, o którym mowa w art. 102 ust. 2, ma moc tytułu wykonawczego przeciwko osobie, która przejęła obowiązek wykonania zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Należności objęte zatwierdzonym spisem wierzytelności mogą być dochodzone również w drodze egzekucji administracyjnej.

4. Restrukturyzacja zobowiązań wobec Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych może obejmować wyłącznie rozłożenie spłaty na raty lub odroczenie terminu płatności, chyba że dysponent Funduszu wyrazi zgodę na inny sposób restrukturyzacji.

5. Do restrukturyzacji zobowiązań wobec Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 161. 1. Propozycje układowe mogą przewidywać podział wierzycieli na grupy obejmujące poszczególne kategorie interesów, w szczególności:

- 1) wierzycieli, którym przysługują wierzytelności ze stosunku pracy i którzy wyrazili zgodę na objęcie ich układem;
- 2) rolników, którym przysługują wierzytelności z tytułu umów o dostarczenie produktów z własnego gospodarstwa rolnego;
- 3) wierzycieli, których wierzytelności są zabezpieczone na składnikach majątku dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską, a także przez przeniesienie na wierzyciela własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa, i którzy wyrazili zgodę na objęcie ich układem;
- 4) wierzycieli będących współnikami lub akcjonariuszami dłużnika będącego spółką kapitałową, posiadających udziały lub akcje spółki zapewniające co najmniej 5% głosów na zgromadzeniu współników albo walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, chociażby przysługiwały im wierzytelności wymienione w pkt 1–3.

2. Listy przyporządkowujące poszczególnych wierzycieli do grup sporządza nadzorca sądowy albo zarządca po zatwierdzeniu spisu wierzytelności, jeżeli podziału na grupy nie dokonano w spisie albo dokonany podział jest niezgodny z aktualnymi propozycjami układowymi.

3. W postępowaniu o zatwierdzenie układu listy wierzycieli sporządza nadzorca układu.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 724, 768, 791 i 1089.

Art. 162. 1. Warunki restrukturyzacji zobowiązań dłużnika są jednakowe dla wszystkich wierzycieli, a jeżeli głosowanie nad układem przeprowadza się w grupach wierzycieli, jednakowe dla wierzycieli zaliczonych do tej samej grupy, chyba że wierzyciel wyraźnie zgodzi się na warunki mniej korzystne.

2. Przyznanie korzystniejszych warunków restrukturyzacji zobowiązań dłużnika jest dopuszczalne wobec wierzyciela, który po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego udzielił lub ma udzielić finansowania w postaci kredytu, obligacji, gwarancji bankowych, akredytyw lub na podstawie innego instrumentu finansowego, niezbędnego do wykonania układu.

Art. 163. 1. Warunki restrukturyzacji zobowiązań ze stosunku pracy nie mogą pozbawiać pracowników minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Restrukturyzacja dotyczy w równym stopniu zobowiązań pieniężnych i niepieniężnych. Jeżeli wierzyciel w terminie tygodnia od dnia otrzymania zawiadomienia o terminie zgromadzenia wierzycieli z odpisem propozycji układowych sprzeciwił się restrukturyzacji swojej wierzytelności jako wierzytelności niepieniężnej, składając oświadczenie nadzorca albo zarządcy albo ze względu na charakter wierzytelności niepieniężnej restrukturyzacja nie jest możliwa, wierzytelność ta zmienia się w wierzytelność pieniężną. Skutek ten powstaje z dniem otwarcia postępowania.

3. Warunki restrukturyzacji wierzytelności, o których mowa w art. 161 ust. 1 pkt 3, mogą być zróżnicowane stosownie do przysługującego im pierwszeństwa.

Rozdział 3

Zatwierdzenie układu

Art. 164. 1. Układ przyjęty przez zgromadzenie wierzycieli zatwierdza sąd, zawierając w sentencji postanowienia treść układu.

2. Rozprawa wyznaczona w celu rozpoznania układu odbywa się nie wcześniej niż po upływie tygodnia od dnia zakończenia zgromadzenia wierzycieli, na którym przyjęto układ.

3. Uczestnicy postępowania mogą pisemnie zgłaszać zastrzeżenia przeciwko układowi. Sąd nie bierze pod uwagę zastrzeżeń zgłoszonych po upływie tygodnia od dnia przyjęcia układu lub niespełniających wymogów formalnych pisma procesowego.

4. O terminie rozprawy wyznaczonej w celu rozpoznania układu zawiadamia się przez obwieszczenie, chyba że sędzia-komisarz zawiadomił o tym na zgromadzeniu wierzycieli.

5. Postanowienie o zatwierdzeniu układu obwieszcza się.

Art. 165. 1. Sąd odmawia zatwierdzenia układu, jeżeli narusza on prawo, w szczególności jeżeli przewiduje udzielenie pomocy publicznej niezgodnie z przepisami, albo jeżeli jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Domniemywa się, że jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany, jeżeli dłużnik nie wykonuje zobowiązań powstałych po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

2. Sąd może odmówić zatwierdzenia układu, jeżeli jego warunki są rażąco krzywdzące dla wierzycieli, którzy głosowali przeciw układowi i zgłosili zastrzeżenia.

3. Sąd odmawia zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu albo przyspieszonym postępowaniu układowym, jeżeli suma spornych wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

4. Jeżeli w przyspieszonym postępowaniu układowym okoliczność, o której mowa w ust. 3, ujawni się po przyjęciu układu, sąd może zatwierdzić układ o ile zostanie wykazane, że dłużnik nie wiedział o istnieniu wierzytelności spornych, a ich zaspokojenie w wyniku wykonania układu nie będzie mniejsze niż w przypadku ogłoszenia upadłości dłużnika.

5. Na rozprawie wyznaczonej w celu rozpoznania układu sąd umarza postępowanie restrukturyzacyjne, jeżeli ustali, że układ nie został przyjęty na skutek braku odpowiedniej większości.

6. Postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu oraz postanowienie o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego, o którym mowa w ust. 5, obwieszcza się.

7. Na postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia układu przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się w terminie dwóch tygodni.

Rozdział 4

Skutki układu

Art. 166. 1. Układ wiąże wierzycieli, których wierzytelności według ustawy są objęte układem, chociażby nie zostały umieszczone w spisie wierzytelności.

2. Układ nie wiąże wierzycieli, których dłużnik nie ujawnił i którzy nie byli uczestnikami postępowania.

Art. 167. 1. Układ nie narusza praw wierzyciela wobec poręczyciela oraz współdłużnika dłużnika ani praw wynikających z hipoteki, zastawu, zastawu skarbowego, zastawu rejestrowego lub hipoteki morskiej, jeżeli były one ustanowione na mieniu osoby trzeciej.

2. Do praw wynikających z przeniesienia na wierzyciela własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa w celu zabezpieczenia wierzytelności przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 168. 1. Układ nie narusza praw wynikających z hipoteki, zastawu, zastawu rejestrowego, zastawu skarbowego lub hipoteki morskiej, jeżeli były ustanowione na mieniu dłużnika, chyba że uprawniony wyraził zgodę na objęcie zabezpieczonej wierzytelności układem.

2. W przypadku wyrażenia zgody na objęcie układem zabezpieczonej wierzytelności, prawa, o których mowa w ust. 1, pozostają w mocy, z tym że zabezpieczają one wierzytelność w wysokości i na warunkach płatności określonych w układzie.

Art. 169. 1. Prawomocne postanowienie o zatwierdzeniu układu stanowi podstawę wpisu informacji o zatwierdzeniu układu w księgach wieczystych i rejestrach.

2. Jeżeli układ przewiduje ustanowienie zarządu przymusowego na czas wykonania układu, odpis prawomocnego postanowienia zatwierdzającego układ ma moc tytułu wykonawczego do wprowadzenia zarządcy we władanie majątkiem dłużnika.

3. Jeżeli układ przewiduje konwersję wierzytelności na udziały lub akcje, prawomocnie zatwierdzony układ zastępuje określone w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1578, z późn. zm.⁵⁾) czynności związane z podwyższeniem kapitału zakładowego, przystąpieniem do spółki, objęciem udziałów lub akcji oraz wniesieniem wkładu.

4. Odpis prawomocnego postanowienia o zatwierdzeniu układu stanowi podstawę wpisu podwyższenia kapitału zakładowego spółki do Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 170. 1. Z dniem uprawomocnienia się postanowienia zatwierdzającego układ postępowania zabezpieczające i egzekucyjne prowadzone przeciwko dłużnikowi w celu zaspokojenia wierzytelności objętych układem ulegają umorzeniu z mocy prawa.

2. Zawieszone postępowania zabezpieczające i egzekucyjne prowadzone przeciwko dłużnikowi w celu zaspokojenia wierzytelności nieobjętych układem mogą zostać podjęte na wniosek wierzyciela.

3. Tytuły wykonawcze lub egzekucyjne, obejmujące wierzytelności objęte układem, tracą wykonalność z mocy prawa.

4. Stronom przysługuje prawo wytoczenia powództwa o ustalenie, że tytuły wykonawcze lub egzekucyjne utraciły wykonalność.

Art. 171. 1. Z dniem uprawomocnienia się postanowienia zatwierdzającego układ nadzorca albo zarządca obejmujący funkcję nadzorcy wykonania układu, chyba że układ stanowi inaczej. O objęciu funkcji nadzorcy wykonania układu obwieszcza się.

2. Do nadzorcy wykonania układu przepisy o nadzorcy układu, z wyjątkiem przepisów o konieczności zawarcia umowy, stosuje się odpowiednio. Przepisy art. 28–30 stosuje się odpowiednio.

3. Nadzorca wykonania układu raz na trzy miesiące składa do sądu sprawozdanie dotyczące wykonywania planu restrukturyzacyjnego oraz wykonywania układu. Informację o złożeniu sprawozdania obwieszcza się.

Art. 172. 1. Po wykonaniu układu lub wyegzekwowaniu wierzytelności objętych układem sąd na wniosek dłużnika, nadzorcy wykonania układu albo innej osoby, która z mocy układu jest uprawniona do wykonania lub nadzorowania wykonania układu, wydaje postanowienie o wykonaniu układu. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

2. Postanowienie o wykonaniu układu obwieszcza się.

3. Prawomocne postanowienie o wykonaniu układu stanowi podstawę do wykreślenia wpisów dotyczących układu w księgach wieczystych i rejestrach.

4. Po uprawomocnieniu się postanowienia o wykonaniu układu, dłużnik odzyskuje prawo swobodnego zarządzania majątkiem i rozporządzania jego składnikami, jeżeli był go pozbawiony na mocy postanowień układu.

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, 2255 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 791, 1089 i 1133.

Rozdział 5 Zmiana układu

Art. 173. 1. Jeżeli po zatwierdzeniu układu nastąpił trwały wzrost lub zmniejszenie dochodu z przedsiębiorstwa dłużnika, dłużnik, nadzorca wykonania układu, inna osoba, która z mocy układu jest uprawniona do wykonywania lub nadzorowania wykonania układu, oraz wierzyciel mogą wystąpić o zmianę układu.

2. W przypadku gdy na czas wykonywania układu zarząd własny nie został dłużnikowi odebrany, nadzorca wykonania układu oraz wierzyciel mogą wystąpić o zmianę układu przez powierzenie zarządu i wykonywania układu wskazanej osobie, jeżeli:

- 1) dłużnik, chociażby nieumyślnie, naruszył prawo w zakresie sprawowania zarządu, czego skutkiem było pokrzywdzenie wierzycieli lub możliwość takiego pokrzywdzenia w przyszłości;
- 2) oczywiste jest, że sposób sprawowania zarządu nie daje gwarancji wykonania planu restrukturyzacyjnego i wykonania układu;
- 3) dłużnik uniemożliwia nadzorcy wykonania układu właściwe pełnienie funkcji.

3. Postanowienie o otwarciu postępowania o zmianę układu obwieszcza się.

4. Na postanowienie o otwarciu postępowania o zmianę układu zażalenie przysługuje dłużnikowi oraz wierzycielom, którzy mieli prawo głosu na zgromadzeniu wierzycieli, na którym doszło do przyjęcia układu.

5. Na postanowienie o odmowie otwarcia postępowania o zmianę układu zażalenie przysługuje wyłącznie wnioskodawcy.

Art. 174. 1. Do postanowienia o otwarciu postępowania o zmianę układu przepisy art. 233 ust. 1 pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

2. Do postępowania o zmianę układu przepisy o nadzorcy sądowym oraz o zawarciu i zatwierdzeniu układu stosuje się odpowiednio.

Art. 175. 1. W zgromadzeniu wierzycieli uczestniczą wierzyciele, o których mowa w art. 173 ust. 4. Głosują oni sumą wierzytelności, z jaką głosowali na zgromadzeniu wierzycieli, na którym doszło do przyjęcia układu, pomniejszoną o kwoty otrzymane w ramach wykonania układu lub w wyniku zaspokojenia wierzytelności w inny sposób, z tym że w przypadku zaspokojenia przez osobę trzecią, która weszła w prawa zaspokojonego wierzyciela, osoba ta głosuje z sumą, w jakiej zaspokoili wierzyciela.

2. W zgromadzeniu wierzycieli mogą również uczestniczyć wierzyciele, których wierzytelności były sporne, a po przyjęciu układu zostały stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub ostateczną decyzją administracyjną.

3. W zgromadzeniu wierzycieli nie mogą uczestniczyć wierzyciele, których wierzytelności zostały w całości zaspokojone.

4. Nadzorca sądowy w terminie dwóch tygodni od dnia otwarcia postępowania o zmianę układu sporządza wykaz wierzycieli uprawnionych do uczestniczenia w zgromadzeniu wierzycieli z uwzględnieniem okoliczności, o których mowa w ust. 1–3. Do wykazu wierzycieli przepis art. 86 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6 Uchylenie i wygaśnięcie układu

Art. 176. 1. Sąd uchyla układ na wniosek wierzyciela, dłużnika, nadzorcy wykonania układu albo innej osoby, która z mocy układu jest uprawniona do wykonania lub nadzorowania wykonania układu, jeżeli dłużnik nie wykonuje postanowień układu albo jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Domniemywa się, że jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany, jeżeli dłużnik nie wykonuje zobowiązań powstałych po zatwierdzeniu układu.

2. Uchylenie układu z innych przyczyn niż określone w ust. 1 jest niedopuszczalne.

3. Postanowienie o uchyleniu układu obwieszcza się.

4. Na postanowienie o uchyleniu układu zażalenie przysługuje dłużnikowi oraz wierzycielom, którzy mieli prawo głosu na zgromadzeniu wierzycieli, na którym doszło do przyjęcia układu.

5. Na postanowienie oddalające wniosek zażalenie przysługuje wyłącznie wnioskodawcy.

Art. 177. 1. Jeżeli przed rozpoznaniem wniosku o zmianę układu wpłynął wniosek o uchylenie układu, sąd rozpoznaje obydwie wnioski łącznie.

2. Jeżeli przed rozpoznaniem wniosku o uchylenie układu wpłynął wniosek o ogłoszenie upadłości, przepisy art. 11 i art. 12 stosuje się odpowiednio.

3. Dopuszczalne jest złożenie razem z wnioskiem o uchylenie układu wniosku o ogłoszenie upadłości. W takim przypadku właściwy do łącznego rozpoznania wniosków jest sąd upadłościowy.

Art. 178. Ogłoszenie upadłości dłużnika w czasie wykonywania układu albo oddalenie w tym czasie wniosku o ogłoszenie jego upadłości na podstawie art. 13 Prawa upadłościowego skutkuje wygaśnięciem układu z mocy prawa z dniem uprawomocnienia się postanowienia o ogłoszeniu upadłości albo oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

Art. 179. 1. W przypadku uchylenia albo wygaśnięcia układu dotychczasowi wierzyciele mogą dochodzić swych roszczeń w pierwotnej wysokości. Wyplacone na podstawie układu sumy zalicza się na poczet dochodzonych wierzytelności.

2. Jeżeli wierzytelność została zaspokojona na podstawie układu w inny sposób, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Po ogłoszeniu upadłości syndyk z urzędu umieszcza na liście wierzytelności umieszczone w spisie wierzytelności z uwzględnieniem kwot otrzymanych w ramach wykonania układu lub zaspokojenia wierzytelności w inny sposób.

4. Hipoteka, zastaw, zastaw rejestrowy, zastaw skarbowy lub hipoteka morska zabezpieczają wierzytelność w takiej wysokości, w jakiej nie została jeszcze zaspokojona.

DZIAŁ VII

Układ częściowy

Art. 180. 1. Dłużnik może złożyć propozycje układowe dotyczące jedynie niektórych zobowiązań, których restrukturyzacja ma zasadniczy wpływ na dalsze funkcjonowanie przedsiębiorstwa dłużnika.

2. Wyodrębnienie wierzycieli objętych układem częściowym odbywa się w oparciu o obiektywne, jednoznaczne i uzasadnione ekonomicznie kryteria dotyczące stosunków prawnych wiążących wierzycieli z dłużnikiem, z których wynikają zobowiązania objęte propozycjami układowymi.

3. Określenie kryteriów, o których mowa w ust. 2, które ma na celu pominięcie wierzyciela przeciwnego zawarciu układu częściowego, jest niedopuszczalne.

4. Wierzytelnościami objętymi układem częściowym mogą być w szczególności wierzytelności:

- 1) z tytułu finansowania działalności dłużnika przez udzielone kredyty, pożyczki i inne podobne instrumenty;
- 2) z tytułu umów o zasadniczym znaczeniu dla funkcjonowania przedsiębiorstwa dłużnika, w szczególności z tytułu dostawy najważniejszych materiałów lub umów leasingu majątku niezbędnego dla działalności prowadzonej przez dłużnika;
- 3) zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską na przedmiotach i prawach niezbędnych do prowadzenia przedsiębiorstwa dłużnika;
- 4) największe określone według sumy.

Art. 181. 1. Jeżeli dłużnik przedstawił wierzycielowi, którego wierzytelność jest zabezpieczona hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską, propozycje układowe przewidujące pełne zaspokojenie, w terminie określonym w układzie, jego wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi, które były przewidziane w umowie będącej podstawą ustanowienia zabezpieczenia, nawet jeżeli umowa ta została skutecznie rozwiązana lub wygasła, albo przewidujące zaspokojenie wierzyciela w stopniu nie niższym od tego, jakiego może się spodziewać w przypadku dochodzenia wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi z przedmiotu zabezpieczenia, do objęcia wierzytelności układem częściowym nie jest konieczna zgoda takiego wierzyciela.

2. Do wierzytelności zabezpieczonych przeniesieniem na wierzyciela własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 182. 1. Układ częściowy może zostać przyjęty i zatwierdzony wyłącznie w postępowaniu o zatwierdzenie układu albo przyspieszonym postępowaniu układowym.

2. W postępowaniu o zatwierdzenie układu sąd odmawia zatwierdzenia układu częściowego w przypadku stwierdzenia niezgodności z prawem określonych we wniosku o zatwierdzenie układu częściowego kryteriów wyodrębnienia wierzycieli objętych układem częściowym.

3. Niezwłocznie po złożeniu wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego sąd orzeka w przedmiocie zgodności z prawem kryteriów wyodrębnienia wierzycieli objętych układem częściowym.

4. Na postanowienie stwierdzające niezgodność z prawem kryteriów wyodrębnienia wierzycieli zażalenie przysługuje dłużnikowi. W terminie przewidzianym do wniesienia zażalenia dłużnik może zaproponować inne kryteria wyodrębnienia wierzycieli.

5. Po uprawomocnieniu się postanowienia stwierdzającego niezgodność z prawem kryteriów wyodrębnienia wierzycieli sąd umarza postępowanie, chyba że dłużnik w terminie, o którym mowa w ust. 4, zaproponował inne kryteria. Kolejna zmiana kryteriów jest niedopuszczalna.

Art. 183. 1. Propozycje układowe nie mogą przewidywać dla wierzycieli objętych układem częściowym korzyści, które zmniejszają możliwość zaspokojenia wierzytelności nieobjętych układem.

2. Jeżeli propozycje układowe przewidują zabezpieczenie wierzytelności objętych układem częściowym przez ustanowienie na majątku dłużnika hipoteki, zastawu, zastawu rejestrowego, hipoteki morskiej lub przeniesienie własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa na zabezpieczenie, zabezpieczenia te będą bezskuteczne w stosunku do masy upadłości lub wierzycieli dłużnika, jeżeli upadłość dłużnika zostanie ogłoszona w ciągu roku od dnia wydania postanowienia o zatwierdzeniu układu częściowego albo w tym samym terminie wnioszek o ogłoszenie upadłości zostanie oddalony na podstawie art. 13 Prawa upadłościowego.

Art. 184. W przypadku samodzielnego zbierania głosów przez dłużnika karta do głosowania, oprócz elementów wskazanych w art. 213, zawiera wskazanie, że układ ma charakter częściowy, oraz określenie kryteriów decydujących o objęciu wierzycieli układem częściowym.

Art. 185. 1. W postępowaniu o zatwierdzenie układu dłużnik oraz nadzorca układu nie są obowiązani udzielać wierzycielowi nieobjętemu układem częściowym informacji o sytuacji majątkowej dłużnika i możliwości wykonania układu częściowego.

2. Wierzyciel nieobjęty układem częściowym może zgłaszać zastrzeżenia, o których mowa w art. 216 ust. 2, wyłącznie w zakresie niezgodnego z prawem określenia kryteriów wyodrębnienia wierzycieli objętych układem częściowym oraz w zakresie zgodności propozycji układowych z art. 183 ust. 1.

Art. 186. Układ częściowy zostaje przyjęty, jeżeli większość wierzycieli, którzy oddali ważny głos, mających łącznie dwie trzecie sumy wierzytelności przysługującej wierzycielom objętym układem częściowym i uprawnionym do głosowania, głosowała za przyjęciem układu częściowego.

Art. 187. 1. Układ częściowy obejmuje wierzycieli, którzy spełniają kryteria wyodrębnienia wierzycieli i zostali umieszczeni w spisie wierzytelności lub stawili się na zgromadzeniu wierzycieli, przedkładając sędziemu-komisarzowi tytuł egzekucyjny lub zostali dopuszczeni do udziału w zgromadzeniu na podstawie art. 107 ust. 3. Przepisu art. 166 ust. 1 nie stosuje się.

2. W postanowieniu o zatwierdzeniu układu sąd wskazuje wierzycieli objętych układem częściowym.

Art. 188. Na postanowienie o zatwierdzeniu układu częściowego zażalenie przysługuje również wierzycielowi nieobjętemu układem częściowym, przy czym może on wnosić wyłącznie zarzuty naruszenia art. 180 lub art. 183 ust. 1.

DZIAŁ VIII

Przepisy ogólne dotyczące postępowania restrukturyzacyjnego

Art. 189. 1. Dzień wydania postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego, postępowania układowego lub postępowania sanacyjnego jest dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

2. W postępowaniu o zatwierdzenie układu uznaje się, że skutki otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego powstają z dniem układowym, o którym mowa w art. 211.

Art. 190. 1. W przypadku otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego wobec wszystkich współników spółki cywilnej sąd może połączyć do wspólnego rozpoznania sprawy prowadzone wobec współników tej spółki. Jeżeli postępowania otwarto w różnych sądach, właściwy do dalszego prowadzenia połączonych spraw jest sąd, który pierwszy wydał postanowienie o otwarciu postępowania.

2. W postanowieniu o połączeniu spraw sąd wyznacza jednego sędziego-komisarza do wszystkich połączonych spraw. Sąd może również wyznaczyć jednego nadzorcę sądowego albo zarządcę do wszystkich połączonych spraw, powołać jedną radę wierzycieli i wyznaczyć wspólne zgromadzenie wierzycieli.

3. Dla każdego z dłużników sporządza się osobne spisy wierzytelności oraz głosuje się i przyjmuje odrębne układy.

4. Wynagrodzenie nadzorca sądowego i zarządcy oraz koszty postępowania pokrywa się z masy układowej lub sanacyjnej każdego z dłużników w częściach określonych przez sąd przy odpowiednim uwzględnieniu zasad przyznawania wynagrodzenia.

5. W przypadku otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego osobowej spółki handlowej oraz jej wspólników ponoszących odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem, a także jeżeli sąd uzna za uzasadnione połączenie spraw prowadzonych wobec innych dłużników, w szczególności wobec podmiotów powiązanych oraz małżonków, przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 191. 1. Wszczęcie kolejnego postępowania restrukturyzacyjnego jest niedopuszczalne, jeżeli wcześniejsze postępowanie restrukturyzacyjne nie zostało zakończone lub prawomocnie umorzone.

2. W przypadku postępowań dotyczących układów częściowych, jeżeli objęci są nimi różni wierzyciele, przepisu ust. 1 nie stosuje się. W przypadku postępowania o zatwierdzenie układu dłużnik zawiera umowę z tym samym nadzorcą układu, a w przyspieszonym postępowaniu układowym, sąd rozpoznający późniejszy wniosek powołuje do pełnienia funkcji nadzorca sądowego i sędziego-komisarza te same osoby, które pełnią funkcje we wcześniej wszczętym postępowaniu, chyba że istnieją ku temu przeszkody.

Art. 192. 1. W toku postępowania sanacyjnego dopuszczalne jest złożenie wniosku o zatwierdzenie układu częściowego lub wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego, w którym ma zostać przyjęty układ częściowy, pod warunkiem że wierzyciele objęci układem częściowym są wierzycielami nieobjętymi układem z mocy prawa oraz nie wyrazili zgody w postępowaniu sanacyjnym na objęcie ich układem.

2. Otwierając przyspieszone postępowanie układowe, sąd nie powołuje nadzorca sądowego oraz sędziego-komisarza. Funkcję sędziego-komisarza i nadzorca sądowego pełnią sędzia-komisarz i zarządca powołani w postępowaniu sanacyjnym.

3. Zatwierdzenie układu częściowego nie wpływa na tok postępowania sanacyjnego. Treść układu częściowego może przewidywać, że układ będzie skuteczny po prawomocnym zatwierdzeniu układu przyjętego w postępowaniu sanacyjnym.

Art. 193. Organy postępowań restrukturyzacyjnych obowiązane są do wzajemnej współpracy.

Art. 194. 1. Sąd i sędzia-komisarz orzekają na posiedzeniu niejawnym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

2. Sąd albo sędzia-komisarz może przeprowadzić postępowanie dowodowe w całości lub części na posiedzeniu niejawnym, również w przypadku gdy wyznaczono rozprawę.

3. Jeżeli zachodzi potrzeba przeprowadzenia dowodu z przesłuchania dłużnika, nadzorca sądowego, zarządcy, wierzyciela, członka rady wierzycieli lub innych osób, sąd albo sędzia-komisarz, stosownie do okoliczności, przesłuchuje ich na posiedzeniu i z przesłuchania sporządza protokół, niezależnie od obecności innych osób zainteresowanych, albo odbiera od osób przesłuchiowanych oświadczenia na piśmie. Oświadczenia te stanowią dowód w sprawie.

4. Sąd albo sędzia-komisarz może zarządzić również, aby oświadczenie na piśmie, o którym mowa w ust. 3, zawierało podpis notarialnie poświadczony.

5. Nieobecność osoby, o której mowa w ust. 3, wezwanej na posiedzenie lub niezłożenie przez tę osobę oświadczenia na piśmie, nawet z przyczyn usprawiedliwionych, nie wstrzymuje postępowania.

Art. 195. Nadzorca sądowy albo zarządca składa sędziemu-komisarzowi wniosek o przeprowadzenie dowodu, jeżeli uzna za konieczne ustalenie okoliczności sprawy w drodze postępowania dowodowego. W przypadku uwzględnienia wniosku postępowanie dowodowe prowadzi sędzia-komisarz.

Art. 196. W postępowaniu restrukturyzacyjnym nie przeprowadza się dowodu z opinii biegłego, z wyjątkiem określonym w art. 93 ust. 1.

Art. 197. 1. W postępowaniu restrukturyzacyjnym orzeczenia zapadają w formie postanowień.

2. W postanowieniu oraz dokumencie, który dotyczy składnika masy układowej lub sanacyjnej, podaje się numer danego składnika masy ujawniony w spisie inwentarza lub w spisie należności lub w innych spisach.

3. Postanowienia oraz zarządzenia wydane w postępowaniu restrukturyzacyjnym zamieszcza się w Rejestrze wraz z informacją o terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia.

4. Uczestnicy postępowania mają dostęp do danych zawartych w zamieszczanych w Rejestrze postanowieniach, zarządzeniach, dokumentach i informacjach.

5. Do uchwał rady wierzycieli i zgromadzenia wierzycieli przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 198. 1. Postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym doręcza się dłużnikowi, osobom, których postanowienie dotyczy, oraz nadzorcy albo zarządcy, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Postanowień dotyczących ogółu wierzycieli nie doręcza się wierzycielom.

2. Nadzorcy, zarządcy oraz uczestnikowi postępowania doręcza się pisma oraz postanowienia, o których mowa w ust. 1, w drodze doręczenia elektronicznego, jeżeli wnieśli pismo za pośrednictwem Rejestru albo wybrali doręczanie elektroniczne za pośrednictwem tego Rejestru. Przepis art. 131¹ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

Art. 199. 1. W przypadkach przewidzianych w ustawie obwieszczenia dokonuje się w Rejestrze. W przypadku gdy od dnia obwieszczenia biegnie termin do wniesienia środka zaskarżenia, obwieszczeniu podlega także informacja o sposobie i terminie jego wniesienia.

2. Na wniosek nadzorcy sądowego albo zarządcy lub z urzędu sędziego-komisarz może zarządzić dokonanie obwieszczenia również w inny sposób.

3. Na wniosek dłużnika lub wierzyciela, na ich koszt, obwieszczenie może być również dokonane w sposób przez nich wskazany.

4. Każdy ma dostęp do danych zawartych w obwieszczanych w Rejestrze postanowieniach, zarządzeniach, dokumentach i informacjach.

Art. 200. 1. Na postanowienia sądu restrukturyzacyjnego i sędziego-komisarza zażalenie przysługuje w przypadkach wskazanych w ustawie. Zażalenia na postanowienia sędziego-komisarza rozpoznaje sąd restrukturyzacyjny jako sąd drugiej instancji.

2. Odpis zażalenia wniesionego przez wierzyciela doręcza się dłużnikowi, nadzorcy albo zarządcy oraz osobom, których dotyczy zaskarżone postanowienie.

3. Odpis zażalenia wniesionego przez dłużnika doręcza się nadzorcy albo zarządcy oraz osobom, których dotyczy zaskarżone postanowienie.

4. Jeżeli ustawa przewiduje, że zażalenie może wnieść osoba niebędąca uczestnikiem postępowania restrukturyzacyjnego, odpis zażalenia doręcza się dłużnikowi, nadzorcy albo zarządcy oraz osobom, których dotyczy zaskarżone postanowienie.

5. Odpisu zażalenia na postanowienia dotyczące ogółu wierzycieli nie doręcza się wierzycielom.

6. Zażalenie rozpoznaje się w terminie trzydziestu dni od dnia przedstawienia akt sądowi drugiej instancji.

Art. 201. 1. Termin do wniesienia środka zaskarżenia od postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym biegnie od dnia zamieszczenia postanowienia w Rejestrze. Zażalenie wnosi się w terminie tygodnia.

2. Jeżeli postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym podlega obwieszczeniu, termin do wniesienia środka zaskarżenia biegnie od dnia obwieszczenia.

3. Dla osób, którym ustawa nakazuje doręczyć postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym, termin do wniesienia środka zaskarżenia biegnie od dnia doręczenia postanowienia.

4. Jeżeli postanowienie, od którego przysługuje środek zaskarżenia, zostało ogłoszone na posiedzeniu jawnym, osoby zawiadomione o posiedzeniu w terminie tygodnia od dnia posiedzenia, a osoby, które nie zostały zawiadomione o posiedzeniu jawnym – od dnia zamieszczenia, a jeżeli postanowienie podlega obwieszczeniu – od dnia obwieszczenia postanowienia w Rejestrze, mogą złożyć wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie postanowienia wraz z uzasadnieniem. Termin do wniesienia środka zaskarżenia biegnie od dnia doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem.

Art. 202. Skarga kasacyjna, skarga o wznowienie postępowania oraz skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w postępowaniu restrukturyzacyjnym nie przysługują.

Art. 203. 1. Jeżeli ustawa przewiduje złożenie przez dłużnika pisemnego oświadczenia, że przedstawione informacje są prawdziwe i zupełne, oświadczenie to zawiera klauzulę następującej treści:

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

2.⁶⁾ Jeżeli ustawa przewiduje złożenie dokumentu w postaci elektronicznej, dokument składa się za pośrednictwem Rejestru i opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 122 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1579), która weszła w życie z dniem 7 października 2016 r.

3. Dokumenty złożone w postaci elektronicznej drukuje się i załącza do akt wyłącznie na zarządzenie sędziego-komisarza.

Art. 204. 1. Jeżeli propozycje układowe przewidują, że dłużnikowi ma zostać udzielona pomoc publiczna, organ, który ma udzielić pomocy, zawiadamia o tym sędziego-komisarza w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia planu restrukturyzacyjnego, składając jednocześnie opinię w sprawie wraz z odpisami opinii dla dłużnika, nadzorcy albo zarządcy. Odpis opinii doręcza się dłużnikowi, nadzorcy albo zarządcy.

2. Dłużnik może złożyć zmienione propozycje układowe pod rygorem umorzenia postępowania w terminie tygodnia od dnia doręczenia odpisu opinii.

Art. 205. Nadzorca sądowy albo zarządca składa zmieniony plan restrukturyzacyjny w terminie tygodnia od dnia złożenia przez dłużnika zmienionych propozycji układowych. Przepisy art. 140 i art. 204 stosuje się odpowiednio, z tym że kolejna zmiana propozycji układowych jest niedopuszczalna.

Art. 206. 1. Akta sądowe udostępnia się w sekretariacie sądu uczestnikom postępowania oraz każdemu, kto potrzebę ich przejrzania dostatecznie usprawiedliwi. Osoby te mogą otrzymywać z akt odpisy i wyciągi oraz bez żadnych dodatkowych opłat sporządzać we własnym zakresie fotokopie.

2. Pobrane samodzielnie wydruki komputerowe postanowień, zarządzeń i dokumentów obwieszonych lub zamieszczonych w Rejestrze mają moc urzędowo poświadczonych odpisów, jeżeli posiadają cechy umożliwiające ich weryfikację z danymi zawartymi w Rejestrze.

3. Od dnia obwieszczenia w Rejestrze nie można zasłaniać się nieznaną treścią obwieszczenia, chyba że mimo zachowania należytej staranności nie można było dowiedzieć się o obwieszczeniu.

Art. 207. Koszty postępowania restrukturyzacyjnego obejmują opłaty i wydatki.

Art. 208. 1. Koszty postępowania restrukturyzacyjnego ponosi dłużnik. Zarządca uiszcza koszty należne od dłużnika pozbawionego prawa zarządu na wezwanie sądu albo sędziego-komisarza.

2. Uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

3. Koszty postępowania wywołanego złożeniem sprzeciwu co do umieszczenia wierzytelności innego wierzyciela zasądza się od dłużnika na rzecz wierzyciela, który złożył sprzeciw, jeżeli w wyniku sprzeciwu odmówiono umieszczenia zaskarżonej wierzytelności, chyba że dłużnik kwestionował umieszczenie wierzytelności w spisie wierzytelności w oświadczeniu złożonym na podstawie art. 86 ust. 2 pkt 9 lub złożył sprzeciw.

Art. 209. W sprawach nieuregulowanych ustawą do postępowania restrukturyzacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy księgi pierwszej części pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego, z wyłączeniem przepisów o zawieszeniu i wznowieniu postępowania.

TYTUŁ II

Przepisy szczególne o postępowaniach restrukturyzacyjnych i ich skutkach

DZIAŁ I

Postępowanie o zatwierdzenie układu

Art. 210. 1. W celu przygotowania propozycji układowych, przeprowadzenia samodzielnego zbierania głosów i złożenia wniosku o zatwierdzenie układu dłużnik zawiera umowę o sprawowanie nadzoru nad przebiegiem postępowania z osobą spełniającą wymogi, o których mowa w art. 24, która pełni funkcję nadzorcy układu.

2. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, nadzorca układu pełni swoją funkcję od dnia zawarcia umowy.

Art. 211. 1. Niezwłocznie po rozpoczęciu przez nadzorcę układu pełnienia swojej funkcji dłużnik dokonuje ustalenia dnia układowego.

2. Dzień układowy przypada nie wcześniej niż trzy miesiące i nie później niż dzień przed dniem złożenia wniosku o zatwierdzenie układu.

3. Według stanu z dnia układowego określa się uprawnienia wierzycieli do głosowania nad układem oraz skutki przyjętego układu.

4. Wierzytelności powstałe po dniu układowym nie są objęte układem.

Art. 212. Po ustaleniu dnia układowego dłużnik zbiera głosy na piśmie, przedstawiając wierzycielom karty do głosowania.

Art. 213. 1. Karta do głosowania zawiera:

- 1) imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy dłużnikiem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni, a ponadto w przypadku spółki osobowej – imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania współników odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
- 2) imię i nazwisko głosującego wierzyciela albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy wierzycielem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni;
- 3) kwotę wierzytelności głosującego wierzyciela;
- 4) grupę obejmującą kategorię interesów, jeżeli zostały przewidziane, do której został zaliczony głosujący wierzyciel;
- 5) zgodę wierzyciela na objęcie wierzytelności układem, jeżeli jest ona wymagana na podstawie art. 151 ust. 2 i 3;
- 6) sumę wierzytelności objętych układem;
- 7) wskazanie dnia układowego;
- 8) pełną treść propozycji układowych z jednoznacznym wskazaniem, które z propozycji dotyczą głosującego wierzyciela;
- 9) imię i nazwisko albo nazwę nadzorcy układu, numer licencji nadzorcy układu albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki pełniącej funkcję nadzorcy układu, jego adres do korespondencji, numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej;
- 10) treść głosu oddanego przez wierzyciela za albo przeciw układowi;
- 11) wskazanie dnia oddania głosu;
- 12) podpis wierzyciela, osób uprawnionych do jego reprezentowania albo podpis jego pełnomocnika.

2. W przypadku gdy kartę do głosowania podpisał pełnomocnik, do karty dołącza się pełnomocnictwo. Uprawnienie do podpisania karty do głosowania albo do udzielenia pełnomocnictwa wykazuje się odpisem lub wydrukiem z odpowiedniego rejestru. W przypadku gdy wierzyciel nie dołączył odpisu lub wydruku, dłużnik może pozyskać odpis lub wydruk z odpowiedniego rejestru.

3. Karta do głosowania niespełniająca wymogów określonych w ust. 1 jest nieważna.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty do głosowania, mając na uwadze rodzaj informacji, których umieszczenie na karcie do głosowania jest niezbędne, oraz jej kompletność i czytelność.

Art. 214. Jeżeli propozycje układowe przewidują, że dłużnikowi ma zostać udzielone wsparcie, o którym mowa w art. 140, wierzycielowi, który ma udzielić wsparcia, doręcza się, wraz z kartą do głosowania, plan restrukturyzacyjny wraz z dokumentami, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808 i 1948).

Art. 215. Głos wierzyciela zachowuje ważność, o ile wnioski dłużnika o zatwierdzenie układu wpłynął do sądu przed upływem trzech miesięcy od dnia oddania głosu.

Art. 216. 1. Nadzorca układu udziela wierzycielowi na jego żądanie informacji o sytuacji majątkowej dłużnika i możliwości wykonania układu w zakresie, który jest potrzebny do podjęcia racjonalnej ekonomicznie decyzji o głosowaniu za albo przeciw układowi.

2. Wierzyciel może złożyć nadzorcy układu pisemne zastrzeżenia co do zgodności z prawem przebiegu samodzielnego zbierania głosów lub wskazania innych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zatwierdzenie układu. Nadzorca układu dołącza zastrzeżenia wierzycieli do sprawozdania składanego do sądu wraz z wnioskiem o zatwierdzenie układu.

Art. 217. 1. Układ jest przyjęty, jeżeli za jego przyjęciem wypowie się większość wierzycieli uprawnionych do głosowania nad układem, mających łącznie co najmniej dwie trzecie sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

2. Jeżeli głosowanie nad układem przeprowadza się w grupach wierzycieli, obejmujących poszczególne kategorie interesów, układ jest przyjęty, jeżeli w każdej grupie wypowie się za nim większość uprawnionych do głosowania nad układem wierzycieli z tej grupy, mających łącznie co najmniej dwie trzecie sumy wierzytelności przysługujących uprawnionym do głosowania nad układem wierzycielom z tej grupy.

3. Układ jest przyjęty, mimo niez uzyskania wymaganej większości w niektórych z grup wierzycieli, jeżeli wierzyciele mający łącznie dwie trzecie sumy wierzytelności przypadających wierzycielom uprawnionym do głosowania nad układem głosowali za przyjęciem układu, a wierzyciele z grupy lub grup, które wypowiedziały się przeciw przyjęciu układu, zostaną zaspokojeni na podstawie układu w stopniu nie mniej korzystnym niż w przypadku przeprowadzenia postępowania upadłościowego.

4. Przyjęcie układu stwierdza nadzorca układu.

Art. 218. 1. Nadzorca układu informuje dłużnika na piśmie o niemożności zawarcia układu w trybie przewidzianym w niniejszym dziale niezwłocznie po stwierdzeniu, że suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

2. Głosy wierzycieli oddane nie wcześniej niż trzy miesiące przed dniem złożenia wniosku o otwarcie postępowania układowego lub sanacyjnego zachowują ważność w głosowaniu na zgromadzeniu wierzycieli w otwartym postępowaniu układowym lub sanacyjnym, jeżeli zostały złożone do akt wraz z wnioskiem o otwarcie postępowania, niezależnie od daty, w jakiej odbędzie się zgromadzenie, o ile propozycje układowe w postępowaniu układowym lub sanacyjnym są nie mniej korzystne dla wierzycieli niż przedłożone im w postępowaniu o zatwierdzenie układu. Wierzyciela zawiadamianego o zgromadzeniu wierzycieli w celu głosowania nad układem informuje się, że w aktach znajduje się oddany przez niego głos, który będzie uznany za ważny, jeżeli niełoży odmiennego oświadczenia.

Art. 219. 1. Wniosek o zatwierdzenie układu powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy dłużnikiem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni, a ponadto w przypadku spółki osobowej – imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania współników odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
- 2) propozycje układowe;
- 3) wynik głosowania ze wskazaniem liczby wierzycieli i sumy wierzytelności uprawniającej do głosowania oraz liczby wierzycieli i sumy wierzytelności przypadającej wierzycielom głosującym za układem, a jeżeli propozycje układowe przewidują podział wierzycieli na grupy – również liczby wierzycieli i sumy wierzytelności poszczególnych grup oraz liczby wierzycieli i sumy wierzytelności przypadających wierzycielom głosującym za układem w każdej grupie.

2. Do wniosku o zatwierdzenie układu dłużnik dołącza:

- 1) zebrane przez dłużnika karty do głosowania, wraz z odpisami lub wydrukami z rejestru i pełnomocnictwami koniecznymi dla wykazania uprawnienia do oddania głosu oraz informacją, czy w stosunku do wierzyciela nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 116, uszeregowane zgodnie z kolejnością przyjętą w spisie wierzytelności sporządzonym przez nadzorcę układu;
- 2) dowód wysłania co najmniej na trzy tygodnie przed dniem złożenia wniosku o zatwierdzenie układu kart do głosowania z propozycjami układowymi wierzycielom, którzy nie oddali głosu, na adres wskazany w rejestrze, do którego jest wpisany wierzyciel, o ile wierzyciel jest wpisany do rejestru, w przeciwnym przypadku na adres zamieszkania wierzyciela znany dłużnikowi;
- 3) sprawozdanie nadzorcy układu.

Art. 220. Sprawozdanie nadzorcy układu zawiera:

- 1) stwierdzenie przyjęcia układu;
- 2) ocenę zgodności z prawem przebiegu samodzielnego zbierania głosów wraz ze wskazaniem innych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zatwierdzenie układu;
- 3) zastrzeżenia wierzycieli, o których mowa w art. 216 ust. 2;
- 4) ocenę możliwości wykonania układu;
- 5) wskazanie miejsc, w których znajduje się przedsiębiorstwo lub inny majątek dłużnika;

- 6) aktualny wykaz majątku dłużnika z szacunkową wyceną jego składników;
- 7) bilans sporządzony przez dłużnika dla celów postępowania o zatwierdzenie układu, na dzień przypadający w okresie trzydziestu dni przed dniem złożenia wniosku;
- 8) spis wierzytelności, sporządzony przez nadzorcę układu, ze wskazaniem, czy wierzyciel głosował za, czy przeciw układowi;
- 9) spis wierzytelności spornych, sporządzony przez nadzorcę układu;
- 10) wskazanie sumy wierzytelności z wyszczególnieniem, jaką część stanowią wierzytelności sporne;
- 11) listę zabezpieczeń dokonanych przez wierzycieli na majątku dłużnika wraz z datami ich ustanowienia;
- 12) spis podmiotów zobowiązanych majątkowo wobec dłużnika wraz z adresami, z określeniem wierzytelności, daty ich powstania i terminów zapłaty;
- 13) wykaz tytułów egzekucyjnych oraz tytułów wykonawczych przeciwko dłużnikowi;
- 14) informację o postępowaniach dotyczących ustanowienia na majątku dłużnika hipotek, zastawów, zastawów rejestrowych, zastawów skarbowych i hipotek morskich oraz innych obciążeń podlegających wpisowi w księdze wieczystej lub w rejestrach, jak również o prowadzonych innych postępowaniach sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych oraz przed sądami polubownymi dotyczących majątku dłużnika;
- 15) dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z pełnieniem funkcji nadzorcy układu;
- 16) plan restrukturyzacyjny, sporządzony przez nadzorcę układu;
- 17) informacje, o których mowa w art. 140, oraz kopię zawiadomienia i opinii organu, o których mowa w art. 204, albo informację, że żaden organ takiego zawiadomienia lub opinii nie złożył.

Art. 221. 1. Do wniosku dłużnika o zatwierdzenie układu niespełniającego wymogów określonych w art. 219 lub art. 220 przepis art. 130 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli sprawozdanie nadzorcy układu nie spełnia wymogów określonych w art. 220, przewodniczący wzywa nadzorcę do uzupełnienia braków formalnych sprawozdania oraz do poprawienia lub uzupełnienia sprawozdania w terminie tygodnia pod rygorem zawiadomienia dłużnika.

3. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, przewodniczący informuje dłużnika, że nadzorca układu nie uzupełnił braków formalnych sprawozdania albo go nie poprawił lub nie uzupełnił. Dłużnik może zawrzeć nową umowę z innym nadzorcą układu, który składa poprawione lub uzupełnione sprawozdanie w terminie dwóch tygodni od dnia poinformowania dłużnika pod rygorem zwrotu wniosku o zatwierdzenie układu.

Art. 222. 1.⁷⁾ O złożeniu wniosku o zatwierdzenie układu, który dotyczy przedsiębiorstwa państwowego albo jednoosobowej spółki Skarbu Państwa, sąd niezwłocznie zawiadamia, przy zastosowaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności przez telefon, faks lub pocztę elektroniczną, organ założycielski albo pełnomocnika Rządu, państwową osobę prawną, organ lub inną jednostkę uprawnioną do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa, które mogą złożyć sądowi opinię w sprawie. Brak opinii nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą zgłosić się do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania.

3. O złożeniu wniosku o zatwierdzenie układu obwieszcza się. W obwieszczeniu podaje się informacje, o których mowa w art. 219 ust. 1.

Art. 223. 1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia układu w terminie dwóch tygodni od dnia złożenia wniosku o zatwierdzenie układu.

2. W postanowieniu o zatwierdzeniu układu wskazuje się podstawę jurysdykcji sądów polskich. Jeżeli zastosowanie ma rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. WE L 160 z 30.06.2000, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 1, str. 191, z późn. zm.), w postanowieniu określa się również, czy postępowanie ma charakter główny, czy uboczny.

3. Przepisy art. 233 ust. 1 pkt 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

---

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 89 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

4. Dla wierzyciela, którego siedziba lub miejsce zwykłego pobytu w dniu wydania postanowienia znajdowały się za granicą, termin do wniesienia zażalenia na postanowienie o zatwierdzeniu układu w części dotyczącej jurysdykcji sądów polskich wynosi trzydzieści dni od dnia obwieszczenia postanowienia o zatwierdzeniu układu w Rejestrze.

Art. 224. 1. Od dnia wydania postanowienia w przedmiocie zatwierdzenia układu do dnia jego uprawomocnienia nadzorca układu wykonuje uprawnienia nadzorcy sądowego. Przepisy art. 36 ust. 2 i 3, art. 37 ust. 1 oraz art. 39 ust. 1 stosuje się odpowiednio. Przepisów art. 42–50 nie stosuje się.

2. Od dnia wydania postanowienia w przedmiocie zatwierdzenia układu do dnia jego uprawomocnienia przepisy art. 259 i art. 260 stosuje się odpowiednio.

Art. 225. 1. Postanowienia umowy zastrzegające na wypadek złożenia wniosku o zatwierdzenie układu lub zatwierdzenia układu zmianę lub rozwiązanie stosunku prawnego, którego stroną jest dłużnik, są nieważne.

2. Przepisy art. 250 i art. 251 stosuje się odpowiednio.

Art. 226. Do postępowania o zatwierdzenie układu przepisów o zabezpieczeniu nie stosuje się.

DZIAŁ II

Przyspieszone postępowanie układowe

Rozdział 1

Wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego

Art. 227. 1. Wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy dłużnikiem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni, a ponadto w przypadku spółki osobowej – imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania wspólników odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
- 2) propozycje układowe wraz ze wstępnym planem restrukturyzacyjnym oraz odpisami propozycji układowych w liczbie wystarczającej do doręczenia wszystkim wierzycielom;
- 3) wskazanie miejsc, w których znajduje się przedsiębiorstwo lub inny majątek dłużnika;
- 4) aktualny wykaz majątku z szacunkową wyceną jego składników;
- 5) bilans sporządzony przez dłużnika dla celów postępowania, na dzień przypadający w okresie trzydziestu dni przed dniem złożenia wniosku;
- 6) wykaz wierzycieli z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz miejsca zamieszkania albo siedziby, adresu i wysokości wierzytelności każdego z nich, terminów zapłaty, z określeniem, czy wierzytelność objęta jest układem z mocy prawa, czy może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela oraz czy wierzyciel posiada prawo do głosowania nad układem, a jeżeli nie to wskazanie z jakiego powodu;
- 7) sumę wierzytelności z wyszczególnieniem sumy wierzytelności objętej układem z mocy prawa oraz sumy wierzytelności, która może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela;
- 8) wykaz wierzytelności spornych z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy wierzycieli, miejsca zamieszkania albo siedziby, ich adresów i wysokości żądanej przez każdego z nich wierzytelności, terminów zapłaty oraz zwięzłym przedstawieniem podstawy sporu;
- 9) sumę wierzytelności spornych;
- 10) informację, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, zwanych dalej „systemem płatności” oraz „systemem rozrachunku papierów wartościowych”, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy, zwany dalej „systemem interoperacyjnym”.

2. W przypadku wierzytelności zabezpieczonych, sumę wierzytelności, która może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela, oznacza się według tej części wierzytelności, która prawdopodobnie zostanie zaspokojona z przedmiotu zabezpieczenia.

3. Do wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego dołącza się jego odpis i odpisy załączników.

Art. 228. 1. Wraz z wnioskiem o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego dłużnik składa na piśmie oświadczenie, że informacje zawarte we wniosku i załącznikach są prawdziwe i zupełne.

2. Jeżeli oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, nie jest zgodne z prawdą, dłużnik ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną na skutek podania nieprawdziwych informacji.

Art. 229. 1.⁸⁾ O złożeniu wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego, który dotyczy przedsiębiorstwa państwowego albo jednoosobowej spółki Skarbu Państwa, sąd niezwłocznie zawiadamia, przy zastosowaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności przez telefon, faks lub pocztę elektroniczną, organ założycielski albo pełnomocnika Rządu, państwową osobą prawną, organ lub inną jednostkę uprawnioną do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa, które mogą złożyć sądowi opinię w sprawie. Brak opinii nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą zgłosić się do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania.

Art. 230. Dłużnik uiszcza zaliczkę na wydatki przyspieszonego postępowania układowego w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i wraz z wnioskiem przedstawia dowód jej uiszczenia. W przypadku nieuiszczenia zaliczki przewodniczący wzywa do uiszczenia zaliczki w terminie tygodnia pod rygorem zwrotu wniosku.

Art. 231. 1. Wydatki przyspieszonego postępowania układowego w pierwszej kolejności pokrywa się z zaliczki.

2. Sąd może żądać zaliczki na wydatki przyspieszonego postępowania układowego w kwocie przewyższającej sumę określoną w art. 230 pod rygorem umorzenia postępowania. Żądanie dodatkowej zaliczki nie wstrzymuje biegu postępowania.

3. Na postanowienie w przedmiocie zaliczki nie przysługuje zażalenie.

Rozdział 2

Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego

Art. 232. 1. Sąd rozpoznaje wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego na posiedzeniu niejawnym wyłącznie na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku.

2. Wniosek rozpoznaje się w terminie tygodnia od dnia jego złożenia.

Art. 233. 1. Uwzględniając wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego, sąd wydaje postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego, w którym:

- 1) wymienia imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
- 2) wyznacza sędziego-komisarza oraz nadzorcę sądowego;
- 3) oznacza godzinę wydania postanowienia, jeżeli dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny.

2. W postanowieniu o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego wskazuje się podstawę jurysdykcji sądów polskich. Jeżeli zastosowanie ma rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego, w postanowieniu określa się również, czy postępowanie ma charakter główny, czy uboczny.

Art. 234. 1. Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego jest skuteczne i wykonalne z dniem jego wydania, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

2. W sytuacji, o której mowa w art. 233 ust. 1 pkt 3, postanowienie jest skuteczne i wykonalne z godziną jego wydania.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 89 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 235. 1. Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego obwieszcza się.

2. Postanowienie w przedmiocie otwarcia przyspieszonego postępowania układowego doręcza się dłużnikowi, a postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego również nadzorcy sądowemu wraz z odpisem wniosku i odpisami załączników.

3.⁹⁾ Postanowienie w przedmiocie otwarcia przyspieszonego postępowania układowego wobec przedsiębiorstwa państwowego albo jednoosobowej spółki Skarbu Państwa doręcza się również organowi założycielskiemu albo pełnomocnikowi Rządu, państwowej osobie prawnej, organowi lub innej jednostce uprawnionej do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa.

4.¹⁰⁾ O otwarciu postępowania zawiadamia się właściwą izbę administracji skarbowej i właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także znane sądowi organy egzekucyjne prowadzące postępowania egzekucyjne przeciwko dłużnikowi.

5. Jeżeli dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny, postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego doręcza się również Prezesowi Narodowego Banku Polskiego, po uprzednim zawiadomieniu go o godzinie wydania postanowienia.

6. Jeżeli dłużnik jest spółką publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego doręcza się również Komisji Nadzoru Finansowego, po uprzednim zawiadomieniu jej o wydaniu postanowienia.

7. Jeżeli dłużnik jest operatorem publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawcą publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, z późn. zm.¹¹⁾), o otwarciu postępowania zawiadamia się Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

8. Zawiadomień nadzorcy sądowego, organów egzekucyjnych oraz zawiadomień, o których mowa w ust. 5–7, dokonuje się w dniu otwarcia postępowania przy zastosowaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności przez telefon, faks lub pocztę elektroniczną.

Art. 236. 1. Na postanowienie o odmowie otwarcia przyspieszonego postępowania układowego zażalenie przysługuje wyłącznie dłużnikowi.

2. Orzeczenie o otwarciu postępowania przez sąd drugiej instancji jest niedopuszczalne.

Art. 237. 1. Wierzycielowi w terminie tygodnia od dnia obwieszczenia postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego w Rejestrze, a wierzycielowi, którego siedziba lub miejsce zwykłego pobytu w dniu otwarcia postępowania znajdowały się za granicą – w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego w Rejestrze, przysługuje zażalenie na postanowienie o otwarciu postępowania wyłącznie w części dotyczącej jurysdykcji sądów polskich.

2. O wniesieniu zażalenia obwieszcza się w Rejestrze.

Rozdział 3

Skutki otwarcia przyspieszonego postępowania układowego

Art. 238. Po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego dłużnik udziela sędziemu-komisarzowi i nadzorcy sądowemu wszelkich potrzebnych wyjaśnień, udostępnia dokumenty dotyczące jego przedsiębiorstwa i majątku oraz umożliwia nadzorcy sądowemu zapoznanie się z przedsiębiorstwem dłużnika, w szczególności z jego księgami rachunkowymi.

Art. 239. 1. Sąd może z urzędu uchylić zarząd własny dłużnika i ustanowić zarządcę, jeżeli:

- 1) dłużnik, chociażby nieumyślnie, naruszył prawo w zakresie sprawowania zarządu, czego skutkiem było pokrzywdzenie wierzycieli lub możliwość takiego pokrzywdzenia w przyszłości;

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 89 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 145 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379), która weszła w życie z dniem 1 marca 2017 r.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1579, 1823, 1948, 1954 i 2003 oraz z 2017 r. poz. 935.

- 2) oczywiste jest, że sposób sprawowania zarządu nie daje gwarancji wykonania układu lub dla dłużnika ustanowiono kuratora na podstawie art. 68 ust. 1;
- 3) dłużnik nie wykonuje poleceń sędziego-komisarza lub nadzorcy sądowego, w szczególności nie złożył w wyznaczonym przez sędziego-komisarza terminie propozycji układowych zgodnych z prawem.

2. Postanowienie o uchyleniu zarządu własnego dłużnika i ustanowieniu zarządcy jest skuteczne i wykonalne z dniem jego wydania. Na postanowienie zażalenie przysługuje wyłącznie dłużnikowi.

3. Zarządca wykonuje również czynności nadzorcy sądowego wskazane w ustawie.

Art. 240. Z dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego mienie służące prowadzeniu przedsiębiorstwa oraz mienie należące do dłużnika staje się masą układową.

Art. 241. W przyspieszonym postępowaniu układowym spisu inwentarza nie sporządza się.

Art. 242. 1. W skład masy układowej uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych nie wchodzi mienie dłużnika wymienione w art. 245 ust. 1, a także inne aktywa niezbędne do wykonania obowiązków wynikających z uczestnictwa w takim systemie, które powstały przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego.

2. W celu wykonania obowiązków określonych w ust. 1 podmiot prowadzący system płatności lub system rozrachunku papierów wartościowych jest upoważniony do dysponowania mieniem, o którym mowa w ust. 1.

3. Mienie, o którym mowa w ust. 1, pozostałe po wykonaniu obowiązków wynikających z uczestnictwa w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych, wchodzi do masy układowej.

Art. 243. 1. W skład masy układowej dłużnika będącego stroną umowy o subpartycypację, o której mowa w art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896, z późn. zm.¹²⁾), nie wchodzi wierzytelności będące przedmiotem tej umowy.

2. Fundusz sekurytyzacyjny wstępuje w prawa dłużnika z tytułu wierzytelności podlegających wyłączeniu oraz zabezpieczeń tych wierzytelności.

3. Dłużnik lub zarządca przekazuje funduszowi sekurytyzacyjnemu świadczenia otrzymane od dłużników z tytułu wierzytelności, o których mowa w ust. 1, oraz z tytułu zabezpieczeń tych wierzytelności.

Art. 244. 1. Z uwzględnieniem art. 12 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, przedmiot zabezpieczenia ustanowionego w związku z uczestnictwem w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych na rzecz podmiotu prowadzącego ten system lub na rzecz uczestnika tego systemu, nie wchodzi do masy układowej:

- 1) uczestnika tego systemu lub uczestnika współpracującego z nim systemu interoperacyjnego, który ustanowił to zabezpieczenie,
- 2) niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny współpracujący z tym systemem,
- 3) jakiegokolwiek innego podmiotu, który ustanowił to zabezpieczenie

– w przypadku otwarcia przyspieszonego postępowania układowego wobec któregośkolwiek z nich.

2. Z uwzględnieniem art. 12 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, przedmiot zabezpieczenia ustanowionego na rzecz Narodowego Banku Polskiego, banku centralnego innego państwa członkowskiego w rozumieniu tej ustawy lub Europejskiego Banku Centralnego, przez podmiot dokonujący operacji z tymi bankami lub przez jakikolwiek inny podmiot, nie wchodzi do masy układowej w przypadku otwarcia przyspieszonego postępowania układowego wobec któregośkolwiek z nich.

3. Prawa podmiotu, na rzecz którego zostało ustanowione zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, do zaspokojenia się z tego zabezpieczenia nie ogranicza otwarcie przyspieszonego postępowania układowego wobec podmiotu, który ustanowił to zabezpieczenie.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 724, 768, 791 i 1089.

Art. 245. 1. Otwarcie przyspieszonego postępowania układowego wobec uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych nie wstrzymuje możliwości wykorzystania:

- 1) środków pieniężnych i instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zgromadzonych i zapisanych na jego rachunku rozliczeniowym, nieobciążonych prawem rzeczowym na rzecz osób trzecich,
- 2) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku rozliczeniowym upadłego, jako przedmiot zabezpieczenia kredytu uzyskanego w ramach systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, jeżeli kredyt taki może być udostępniony w ramach istniejącej umowy o kredyt

– w celu wykonania zobowiązań dłużnika wynikających ze zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu najpóźniej z dniem roboczym systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych rozpoczynającym się w dniu, w którym zostało otwarte przyspieszone postępowanie układowe.

2. Za dzień roboczy systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych uznaje się określony przez zasady funkcjonowania systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych cykl wykonywania zleceń, w trakcie którego są dokonywane rozliczenia lub rozrachunki oraz występują inne operacje z tym związane. Dzień ten może rozpoczynać się i kończyć w następujących po sobie dniach kalendarzowych.

Art. 246. 1. Z wyjątkiem art. 129 ust. 1 pkt 1, obciążenie składników majątku dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej przed otwarciem przyspieszonego postępowania układowego, po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego jest niedopuszczalne.

2. Jeżeli wniosek o wpis hipoteki, wniosek o wpis zastawu rejestrowego, wniosek o wpis do rejestru zastawów skarbowych albo wniosek o wpis hipoteki morskiej do rejestru okrętowego został złożony co najmniej na sześć miesięcy przed dniem złożenia wniosku o otwarcie postępowania, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

3. Wpis w księdze wieczystej lub rejestrze dokonany z naruszeniem przepisów ust. 1 lub 2 podlega wykreśleniu z urzędu. Podstawą wykreślenia jest prawomocne postanowienie sędziego-komisarza stwierdzające niedopuszczalność wpisu. Na postanowienie sędziego-komisarza zażalenie przysługuje dłużnikowi oraz wierzycielowi.

Art. 247. Postanowienia umowy zastrzegające na wypadek złożenia wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego lub jego otwarcia zmianę lub rozwiązanie stosunku prawnego, którego stroną jest dłużnik, są nieważne.

Art. 248. Postanowienie umowy, której stroną jest dłużnik, uniemożliwiające albo utrudniające osiągnięcie celu przyspieszonego postępowania układowego, jest bezskuteczne w stosunku do masy układowej.

Art. 249. Do przedmiotów objętych umową przeniesienia własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa zawartą w celu zabezpieczenia wierzytelności oraz zastrzeżeniem własności rzeczy sprzedanej na rzecz sprzedającego oraz do zabezpieczonych w ten sposób wierzytelności przepisy niniejszej ustawy dotyczące zastawu i wierzytelności zabezpieczonych zastawem stosuje się odpowiednio.

Art. 250. 1. Jeżeli umowa ramowa, której jedną ze stron jest dłużnik, zastrzega, że poszczególne umowy szczegółowe, których przedmiotem są terminowe operacje finansowe, pożyczki instrumentów finansowych lub sprzedaż instrumentów finansowych ze zobowiązaniem do ich odkupu, będą zawierane w wykonaniu umowy ramowej oraz że rozwiązanie umowy ramowej powoduje rozwiązanie umów szczegółowych zawartych w wykonaniu tej umowy, wierzytelności z tytułu poszczególnych umów szczegółowych zawartych w jej wykonaniu nie są obejmowane układem.

2. Przez terminowe operacje finansowe, o których mowa w ust. 1, należy rozumieć operacje, w których ustalono cenę, kurs, stopę procentową lub indeks, w szczególności nabywanie walut, papierów wartościowych, złota lub innych metali szlachetnych, towarów lub praw, w tym umowy obliczone tylko na różnicę cen, opcje i prawa pochodne zawarte na umówioną datę lub umówiony termin, w obrocie rynkowym.

3. Przez instrumenty finansowe, o których mowa w ust. 1, należy rozumieć instrumenty finansowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

4. Każda ze stron może wypowiedzieć umowę ramową, o której mowa w ust. 1, z zachowaniem ustalonego w tej umowie sposobu rozliczenia stron na wypadek rozwiązania umowy.

5. Dopuszczalne jest potrącenie wierzytelności wynikającej z rozliczenia stron.

Art. 251. Otwarcie przyspieszonego postępowania układowego nie narusza uprawnień wynikających z zamieszczonej w umowie klauzuli kompensacyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych.

Art. 252. 1. Od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego do dnia jego zakończenia albo uprawnienia się postanowienia o umorzeniu przyspieszonego postępowania układowego, spełnianie przez dłużnika albo zarządcę świadczeń wynikających z wierzytelności, które z mocy prawa są objęte układem, jest niedopuszczalne.

2. Do wykonania zobowiązań wynikających z zamieszczonej w umowie klauzuli kompensacyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych, przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) ustanowienie zabezpieczenia finansowego, w tym zabezpieczenia uzupełniającego, w celu uwzględnienia wahań wartości przedmiotu zabezpieczenia lub wartości zabezpieczonych wierzytelności finansowych, albo
- 2) wycofanie środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych jako zabezpieczenia, w zamian za zastąpienie lub zmianę takiego zabezpieczenia

– nastąpiło w dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego, ale przed wydaniem postanowienia o jego otwarciu.

Art. 253. 1. Od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego do dnia jego zakończenia albo uprawnienia się postanowienia o umorzeniu przyspieszonego postępowania układowego potrącenie wzajemnych wierzytelności między dłużnikiem i wierzycielem jest niedopuszczalne, jeżeli wierzyciel:

- 1) stał się dłużnikiem dłużnika po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego;
- 2) będąc dłużnikiem dłużnika, stał się po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego jego wierzycielem przez nabycie w drodze przelewu lub indosu wierzytelności powstałej przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego.

2. Potrącenie wzajemnych wierzytelności jest dopuszczalne, jeżeli nabycie wierzytelności nastąpiło wskutek zapłaty długu, za który nabywca odpowiadał osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi, i jeżeli odpowiedzialność nabywcy za dług powstała przed dniem złożenia wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego.

3. Wierzyciel, który chce skorzystać z potrącenia zgodnie z ust. 2, składa o tym oświadczenie dłużnikowi, a gdy dłużnik jest pozbawiony prawa zarządu – zarządcy, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego, a jeżeli podstawa potrącenia powstała później – w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym powstała podstawa potrącenia. Oświadczenie jest skuteczne również w przypadku, gdy zostało złożone nadzorczy sądowemu.

Art. 254. W przypadku otwarcia przyspieszonego postępowania układowego wobec uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych skutki prawne zlecenia rozrachunku wynikające z jego wprowadzenia do tego systemu oraz wyniki kompensowania są niepodważalne i wiążące dla osób trzecich, jeżeli zlecenie to zostało wprowadzone do tego systemu przed otwarciem przyspieszonego postępowania układowego.

Art. 255. Jeżeli zlecenie rozrachunku, o którym mowa w art. 254, zostało wprowadzone do systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego i jest wykonane w dniu roboczym tego systemu rozpoczynającym się w dniu, w którym zostało otwarte przyspieszone postępowanie układowe, skutki prawne wynikające z jego wprowadzenia do tego systemu są niepodważalne i wiążące dla osób trzecich wyłącznie w przypadku, gdy podmiot prowadzący ten system wykaże, że w chwili, w której zgodnie z zasadami funkcjonowania tego systemu zlecenie to stało się nieodwołalne, nie wiedział ani nie mógł wiedzieć o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego.

Art. 256. 1. Od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego do dnia jego zakończenia albo uprawnienia się postanowienia o umorzeniu przyspieszonego postępowania układowego wypowiedzenie przez wynajmującego lub wdzierżawiającego umowy najmu lub dzierżawy lokalu lub nieruchomości, w których jest prowadzone przedsiębiorstwo dłużnika, bez zezwolenia rady wierzycieli, jest niedopuszczalne.

2. Do umów kredytu w zakresie środków postawionych do dyspozycji kredytobiorcy przed dniem otwarcia postępowania, leasingu, ubezpieczeń majątkowych, umów rachunku bankowego, umów poręczeń, umów obejmujących licencje udzielone dłużnikowi oraz gwarancji lub akredytyw wystawionych przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku gdy podstawą wypowiedzenia umowy jest niewykonywanie przez dłużnika po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego zobowiązań nieobjętych układem lub inna okoliczność przewidziana w umowie, jeżeli zaistniały po dniu otwarcia postępowania, przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się.

Art. 257. Otwarcie przyspieszonego postępowania układowego nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi w celu dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności.

Art. 258. Dłużnik niezwłocznie informuje nadzorcę sądowego o postępowaniach sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi, dotyczących masy układowej, prowadzonych na rzecz lub przeciwko dłużnikowi. W sprawach tych uznanie roszczenia, zrzeczenie się roszczenia, zawarcie ugody lub przyznanie okoliczności istotnych dla sprawy przez dłużnika bez zgody nadzorcy sądowego nie wywiera skutków prawnych.

Art. 259. 1. Postępowanie egzekucyjne dotyczące wierzytelności objętej z mocy prawa układem, wszczęte przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego, ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem otwarcia postępowania. Na wniosek dłużnika lub nadzorcy sądowego sędzia-komisarz postanowieniem stwierdza zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Postanowienie doręcza się również organowi egzekucyjnemu.

2. Sędzia-komisarz na wniosek dłużnika lub nadzorcy sądowego może uchylić zajęcie dokonane przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego w postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym dotyczącym wierzytelności objętej z mocy prawa układem, jeżeli jest to konieczne dla dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa. Przepis ust. 1 zdanie trzecie stosuje się odpowiednio.

3. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia lub zarządzenia zabezpieczenia roszczenia wynikającego z wierzytelności objętej z mocy prawa układem jest niedopuszczalne po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego.

Art. 260. 1. Wierzyciel posiadający wierzytelność zabezpieczoną na mieniu dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską może w toku przyspieszonego postępowania układowego prowadzić egzekucję wyłącznie z przedmiotu zabezpieczenia.

2. Sędzia-komisarz na wniosek dłużnika lub nadzorcy sądowego może zawiesić postępowanie egzekucyjne co do wierzytelności nieobjętych z mocy prawa układem, jeżeli egzekucję skierowano do przedmiotu zabezpieczenia niezbędnego do prowadzenia przedsiębiorstwa. Łączny czas zawieszenia postępowania egzekucyjnego nie może przekroczyć trzech miesięcy. Zwolnienie zajętego przedmiotu spod zajęcia może nastąpić zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

3. Postanowienie o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego doręcza się również organowi egzekucyjnemu.

4. Na postanowienie o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego zażalenie przysługuje wyłącznie wierzycielowi prowadzącemu egzekucję. Na postanowienie oddalające wniosek zażalenie przysługuje wyłącznie dłużnikowi.

5. Do egzekucji świadczeń alimentacyjnych oraz rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę przepisów ust. 1–4 nie stosuje się.

Rozdział 4

Przebieg przyspieszonego postępowania układowego

Art. 261. W terminie dwóch tygodni od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego nadzorca sądowy sporządza i składa sędziemu-komisarzowi:

- 1) plan restrukturyzacyjny uwzględniający propozycje restrukturyzacji przedstawione przez dłużnika;
- 2) spis wierzytelności;
- 3) spis wierzytelności spornych.

Art. 262. Jeżeli od dnia sporządzenia spisów, o których mowa w art. 261 pkt 2 i 3, zaszły zmiany lub jeżeli dłużnik zgłosił zastrzeżenia, o których mowa w art. 90 ust. 1, nadzorca sądowy składa na zgromadzeniu wierzycieli aktualny spis wierzytelności i spis wierzytelności spornych.

Art. 263. 1. Niezwłocznie po złożeniu dokumentów, o których mowa w art. 261, sędzia-komisarz wyznacza termin zgromadzenia wierzycieli w celu głosowania nad układem.

2. Jeżeli propozycje układowe przewidują, że dłużnikowi może zostać udzielone wsparcie, o którym mowa w art. 140, wierzycielowi, który ma udzielić wsparcia, doręcza się przed wyznaczeniem terminu zgromadzenia wierzycieli plan restrukturyzacyjny wraz z dokumentami i informacjami, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. W takim przypadku termin zgromadzenia wierzycieli może zostać wyznaczony dopiero po upływie terminów, o których mowa w art. 204 i art. 205.

Art. 264. 1. O terminie zgromadzenia wierzycieli zwołanego w celu przyjęcia układu sędzia-komisarz zawiadamia wierzycieli umieszczonych w spisie wierzytelności, jednocześnie doręczając im propozycje układowe, informację o podziale wierzycieli umieszczonych w spisie wierzytelności ze względu na kategorie interesów, informację o sposobie głosowania na zgromadzeniu wierzycieli oraz pouczenie o treści przepisów art. 107–110, art. 113 i art. 115–119.

2. Do wierzycieli umieszczonych w spisie wierzytelności spornych przepis ust. 1 stosuje się. Zawiadamiając wierzyciela umieszczonego w spisie wierzytelności spornych, sędzia-komisarz wskazuje, że może dopuścić go do udziału w zgromadzeniu wierzycieli, jeżeli uprawdopodobni istnienie wierzytelności.

DZIAŁ III

Postępowanie układowe

Rozdział 1

Postępowanie o otwarciu postępowania układowego

Oddział 1

Wniosek o otwarciu postępowania układowego

Art. 265. O ile przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej, wniosek o otwarciu postępowania układowego powinien odpowiadać wymogom formalnym określonym w art. 227 ust. 1 pkt 1–3 i pkt 6–10 oraz ust. 2 i 3.

Art. 266. 1. We wniosku o otwarciu postępowania układowego dłużnik uprawdopodobnia zdolność do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania układowego i zobowiązań powstałych po dniu jego otwarcia.

2. Do wniosku o otwarciu postępowania układowego nie dołącza się odpisów propozycji układowych.

3. Przepisy art. 228 i art. 229 stosuje się odpowiednio.

Art. 267. Sąd może żądać od dłużnika zaliczki na wydatki postępowania o otwarciu postępowania układowego pod rygorem pominięcia czynności, z którą jest związane wezwanie do uiszczenia zaliczki, albo, w przypadku wezwania do uiszczenia zaliczki na wynagrodzenie tymczasowego nadzorca sądowego, pod rygorem umorzenia postępowania.

Oddział 2

Postępowanie zabezpieczające

Art. 268. 1. W postępowaniu o otwarciu postępowania układowego sąd może zabezpieczyć majątek dłużnika przez ustanowienie tymczasowego nadzorca sądowego. Postanowienie o ustanowieniu tymczasowego nadzorca sądowego, zmianie osoby tymczasowego nadzorca sądowego oraz informację o uprawnieniu się postanowienia o zmianie sposobu zabezpieczenia przez odwołanie tymczasowego nadzorca sądowego obwieszcza się.

2. Sąd może, na wniosek dłużnika lub tymczasowego nadzorca sądowego, zawiesić postępowania egzekucyjne prowadzone w celu dochodzenia należności objętych z mocy prawa układem oraz uchylić zajęcie rachunku bankowego, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów postępowania układowego. Uchylając zajęcie rachunku bankowego, sąd ustanawia tymczasowego nadzorcę sądowego, jeżeli wcześniej nie został ustanowiony.

3. Dyspozycje dłużnika dotyczące środków na rachunku bankowym, którego zajęcie uchylono, wymagają zgody tymczasowego nadzorca sądowego.

4. Postanowienie o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego oraz uchyleniu zajęcia rachunku bankowego doręcza się wierzycielowi prowadzącemu egzekucję oraz organowi egzekucyjnemu. Na postanowienie to zażalenie przysługuje dłużnikowi oraz wierzycielowi prowadzącemu egzekucję.

5. Do tymczasowego nadzorca sądowego przepisy o nadzorcy sądowym, z wyłączeniem przepisów art. 42–46, stosuje się odpowiednio.

6. Sąd ustala wynagrodzenie tymczasowego nadzorca sądowego, biorąc pod uwagę nakład pracy, zakres czynności podejmowanych w postępowaniu, stopień ich trudności oraz czas pełnienia funkcji.

7. Wynagrodzenie tymczasowego nadzorca sądowego ustala się w wysokości od jednej czwartej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, do jego dwukrotności.

8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach można przyznać wyższe wynagrodzenie w wysokości do czterokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 7, jeżeli jest to uzasadnione zwiększonym nakładem pracy tymczasowego nadzorca sądowego, wynikającym w szczególności ze stopnia skomplikowania postępowania i czasu jego trwania.

9. O wynagrodzeniu tymczasowego nadzorca sądowego orzeka sąd na jego wniosek złożony w terminie tygodnia od dnia powiadomienia o odwołaniu lub wygaśnięcia funkcji.

Art. 269. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania zabezpieczającego przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu zabezpieczającym stosuje się odpowiednio.

Oddział 3

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego

Art. 270. 1. Sąd rozpoznaje wniosek o otwarciu postępowania układowego na posiedzeniu niejawnym.

2. Wniosek o otwarciu postępowania układowego rozpoznaje się w terminie dwóch tygodni od dnia złożenia wniosku, chyba że istnieje konieczność wyznaczenia rozprawy. W takim przypadku wniosek rozpoznaje się w terminie sześciu tygodni.

Art. 271. 1. Do postanowienia o otwarciu postępowania układowego przepisy art. 233–235 stosuje się odpowiednio.

2. Postanowienie w przedmiocie otwarcia postępowania układowego doręcza się również tymczasowemu nadzorcy sądowemu, jeżeli był ustanowiony.

3. Postanowienie o otwarciu postępowania układowego wydane na rozprawie doręcza się podmiotom określonym w art. 235 ust. 2 i 3 oraz tymczasowemu nadzorcy sądowemu, jeżeli był ustanowiony, o ile podmioty te nie były o niej zawiadomione.

Art. 272. Do zażalenia na postanowienie w przedmiocie otwarcia postępowania układowego przepisy art. 236 i art. 237 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Skutki otwarcia postępowania układowego

Oddział 1

Skutki otwarcia postępowania układowego co do osoby, majątku i zobowiązań dłużnika

Art. 273. Po otwarciu postępowania układowego przepisy art. 238–256 stosuje się odpowiednio.

Art. 274. 1. W terminie trzydziestu dni od dnia otwarcia postępowania układowego nadzorca sądowy ustala skład masy układowej na podstawie wpisów w księgach dłużnika oraz dokumentów bezspornych.

2. Sędzia-komisarz może postanowić, aby ustalenia składu masy układowej dokonał dłużnik pod nadzorem nadzorcy sądowego.

Art. 275. 1. Ustalenie składu masy układowej następuje przez sporządzenie spisu inwentarza.

2. Wraz ze spisem inwentarza dokonuje się oszacowania mienia wchodzącego do masy układowej.

3. Domniemywa się, że rzeczy znajdujące się w posiadaniu dłużnika w dniu otwarcia postępowania układowego należą do masy układowej.

Oddział 2

Wpływ otwarcia postępowania układowego na postępowania sądowe, administracyjne, sądownoadministracyjne i przed sądami polubownymi

Art. 276. Otwarcie postępowania układowego nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi w celu dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności. Koszty postępowania obciążają wszczynającego postępowanie, jeżeli nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości w spisie wierzytelności.

Art. 277. 1. Nadzorca sądowy wstępuje z mocy prawa do postępowań sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych oraz przed sądami polubownymi, dotyczących masy układowej.

2. W sprawach cywilnych nadzorca sądowy ma uprawnienia interwenienta ubocznego albo uczestnika postępowania, do którego przepisy o współuczestnictwie jednolitym stosuje się odpowiednio.

3. W postępowaniach administracyjnych, sądownoadministracyjnych oraz przed sądami polubownymi nadzorca sądowy ma prawa strony.

4. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, uznanie roszczenia, zrzeczenie się roszczenia, zawarcie ugody lub przyznanie okoliczności istotnych dla sprawy przez dłużnika bez zgody nadzorcy sądowego nie wywiera skutków prawnych.

Art. 278. 1. Postępowanie egzekucyjne dotyczące wierzytelności objętej z mocy prawa układowym, wszczęte przed dniem otwarcia postępowania układowego, ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem otwarcia postępowania. Na wniosek dłużnika lub nadzorcy sądowego sędzia-komisarz postanowieniem stwierdza zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Postanowienie to doręcza się również organowi egzekucyjnemu.

2. Sumy uzyskane w zawieszonym postępowaniu egzekucyjnym, a jeszcze niewydane, przelewa się do masy układowej niezwłocznie po wydaniu postanowienia o otwarciu postępowania układowego.

3. Przepisy art. 259 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 279. W postępowaniu układowym przepis art. 260 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Przebieg postępowania układowego

Art. 280. W terminie trzydziestu dni od dnia otwarcia postępowania układowego nadzorca sądowy sporządza i składa sędziemu-komisarzowi:

- 1) plan restrukturyzacyjny uwzględniający propozycje restrukturyzacji przedstawione przez dłużnika;
- 2) spis wierzytelności.

Art. 281. 1. Sędzia-komisarz niezwłocznie po złożeniu planu restrukturyzacyjnego oraz zatwierdzeniu spisu wierzytelności wyznacza termin zgromadzenia wierzycieli w celu głosowania nad układem.

2. Przepis art. 263 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 282. 1. Do zawiadamiania wierzycieli o terminie zgromadzenia wierzycieli przepis art. 264 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2. Do wierzyciela, którego dotyczy sprzeciw, jeżeli nie został on prawomocnie rozpoznany do dnia zwołania zgromadzenia wierzycieli, przepisy art. 264 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ IV

Postępowanie sanacyjne

Rozdział 1

Postępowanie o otwarcie postępowania sanacyjnego

Oddział 1

Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego

Art. 283. 1. Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego w stosunku do osoby prawnej wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego może zgłosić również kurator ustanowiony na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

2. Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego w stosunku do niewypłacalnej osoby prawnej może zgłosić również jej wierzyciel osobisty.

Art. 284. 1. Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy dłużnikiem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni, a ponadto w przypadku spółki osobowej – imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania wspólników odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
- 2) wskazanie miejsc, w których znajduje się przedsiębiorstwo lub inny majątek dłużnika;
- 3) wstępny plan restrukturyzacyjny wraz z uzasadnieniem wskazującym, że jego wdrożenie przywróci dłużnikowi zdolność do wykonywania zobowiązań;
- 4) uprawdopodobnienie zdolności dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania sanacyjnego i zobowiązań powstałych po dniu otwarcia;
- 5) wykaz wierzycieli z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz miejsca zamieszkania albo siedziby, adresu i wysokości wierzytelności każdego z nich, terminów zapłaty, określeniem, czy wierzytelność objęta jest układem z mocy prawa, czy może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela oraz czy wierzyciel posiada prawo do głosowania nad układem, a jeżeli nie to wskazanie z jakiego powodu;
- 6) sumę wierzytelności z wyszczególnieniem sumy wierzytelności objętej układem z mocy prawa oraz sumę wierzytelności, która może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela;

- 7) wykaz wierzytelności spornych z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy wierzycieli, miejsca zamieszkania albo siedziby, ich adresów i wysokości żądanej przez każdego z nich wierzytelności, terminów zapłaty oraz zwięzłym przedstawieniem podstawy sporu;
- 8) informację, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny.

2. W przypadku wierzytelności zabezpieczonych sumę, o której mowa w ust. 1 pkt 6, oznacza się według tej części wierzytelności, która będzie prawdopodobnie zaspokojona z przedmiotu zabezpieczenia.

3. Przepisy art. 228 i art. 229 stosuje się odpowiednio.

4. Jeżeli wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego zgłasza wierzyciel, przepisów ust. 1 pkt 3–8 i ust. 2 nie stosuje się. Wniosek wierzyciela powinien wskazywać okoliczności uzasadniające wniosek, a ponadto zawierać uprawdopodobnienie jego wierzytelności. Przed wydaniem orzeczenia w sprawie otwarcia postępowania sanacyjnego sąd może żądać od dłużnika przedstawienia informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 3–8 i ust. 2, w terminie dwóch tygodni.

Art. 285. Sąd może żądać od dłużnika zaliczki na wydatki postępowania o otwarcie postępowania sanacyjnego pod rygorem pominięcia czynności, z którą jest związane wezwanie do uiszczenia zaliczki, albo, w przypadku wezwania do uiszczenia zaliczki na wynagrodzenie tymczasowego nadzorca sądowego albo tymczasowego zarządcy, pod rygorem umorzenia postępowania.

Oddział 2

Postępowanie zabezpieczające

Art. 286. 1. W postępowaniu o otwarcie postępowania sanacyjnego sąd może zabezpieczyć majątek dłużnika przez ustanowienie tymczasowego nadzorca sądowego, do którego stosuje się odpowiednio przepisy o nadzorcy sądowym, z wyłączeniem przepisów art. 42–46, albo przez ustanowienie tymczasowego zarządcy, do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zarządcy, z wyłączeniem przepisów art. 55–59 oraz art. 61 i art. 62. Postanowienie o ustanowieniu tymczasowego nadzorca sądowego albo tymczasowego zarządcy, zmianie osoby tymczasowego nadzorca sądowego albo tymczasowego zarządcy oraz informację o uprawomocnieniu się postanowienia o zmianie sposobu zabezpieczenia przez odwołanie tymczasowego nadzorca sądowego albo tymczasowego zarządcy obwieszcza się.

2. Do zawieszenia postępowania egzekucyjnego oraz wynagrodzenia tymczasowego nadzorca sądowego oraz tymczasowego zarządcy przepisy art. 268 ust. 2–4 i 6–9 stosuje się odpowiednio.

Art. 287. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania zabezpieczającego przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu zabezpieczającym stosuje się odpowiednio.

Oddział 3

Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego

Art. 288. 1. Do rozpoznania wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego przepis art. 270 stosuje się odpowiednio.

2. Uwzględniając wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego, sąd wydaje postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego, do którego przepisy art. 233 i art. 234 stosuje się odpowiednio, przy czym sąd odbiera zarząd własny dłużnikowi i wyznacza zarządcę.

3. Jeżeli skuteczne przeprowadzenie postępowania sanacyjnego wymaga osobistego udziału dłużnika lub jego reprezentantów, a jednocześnie dają oni gwarancję należytego sprawowania zarządu, sąd może zezwolić dłużnikowi na wykonywanie zarządu nad całością lub częścią przedsiębiorstwa w zakresie nieprzekraczającym zakresu zwykłego zarządu. Sąd cofa zezwolenie w przypadku zaistnienia przesłanek, o których mowa w art. 239 ust. 1.

Art. 289. 1. Do postanowienia w przedmiocie otwarcia postępowania sanacyjnego przepis art. 235 stosuje się odpowiednio.

2. Postanowienie w przedmiocie otwarcia postępowania sanacyjnego doręcza się również tymczasowemu nadzorcy sądowemu albo tymczasowemu zarządcy, jeżeli był ustanowiony.

3. Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego wydane na rozprawie doręcza się podmiotom określonym w art. 235 ust. 2 i 3 oraz tymczasowemu nadzorcy sądowemu albo tymczasowemu zarządcy, jeżeli był ustanowiony, o ile podmioty te nie były o niej zawiadomione.

Art. 290. Do zażalenia na postanowienie w przedmiocie otwarcia postępowania sanacyjnego przepisy art. 236 i art. 237 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Skutki otwarcia postępowania sanacyjnego

Oddział 1

Skutki otwarcia postępowania sanacyjnego co do osoby dłużnika

Art. 291. 1. Po otwarciu postępowania sanacyjnego dłużnik, któremu nie udzielono zezwolenia, o którym mowa w art. 288 ust. 3, wskazuje i wydaje zarządcy cały swój majątek oraz wydaje dokumenty dotyczące jego działalności, majątku oraz rozliczeń, w szczególności księgi rachunkowe, inne ewidencje prowadzone dla celów podatkowych i korespondencję. Wykonanie tych obowiązków dłużnik potwierdza w formie oświadczenia na piśmie, które składa sędziemu-komisarzowi.

2. Dłużnik udziela sędziemu-komisarzowi i zarządcy wszelkich potrzebnych wyjaśnień dotyczących swojego majątku i działalności.

Art. 292. W przypadku udzielenia dłużnikowi zezwolenia, o którym mowa w art. 288 ust. 3, jeżeli sąd nie nałoży na dłużnika dalej idących obowiązków, dłużnik udziela sędziemu-komisarzowi i zarządcy wszelkich potrzebnych wyjaśnień, udostępnia dokumenty dotyczące jego przedsiębiorstwa i majątku oraz umożliwia zarządcy zapoznanie się z przedsiębiorstwem dłużnika, w szczególności z jego księgami rachunkowymi.

Art. 293. Otwarcie postępowania sanacyjnego powoduje wygaśnięcie prokury oraz innych pełnomocnictw udzielonych przez dłużnika. Zarządca może w toku postępowania sanacyjnego udzielać pełnomocnictw, w tym prokury.

Oddział 2

Skutki otwarcia postępowania sanacyjnego co do majątku dłużnika

Art. 294. Z dniem otwarcia postępowania sanacyjnego mienie służące prowadzeniu przedsiębiorstwa oraz mienie należące do dłużnika stają się masą sanacyjną.

Art. 295. W postępowaniu sanacyjnym przepisy art. 242–246 stosuje się odpowiednio.

Art. 296. 1. Skład masy sanacyjnej ustala zarządca.

2. Do ustalenia składu masy sanacyjnej przepisy art. 274 ust. 1 i art. 275 stosuje się odpowiednio.

Oddział 3

Skutki otwarcia postępowania sanacyjnego co do zobowiązań dłużnika

Art. 297. W postępowaniu sanacyjnym przepisy art. 247–256 stosuje się odpowiednio.

Art. 298. 1. Zarządca może odstąpić od umowy wzajemnej, która nie została wykonana w całości lub części przed dniem otwarcia postępowania sanacyjnego, za zgodą sędziego-komisarza, jeżeli świadczenie drugiej strony wynikające z tej umowy jest świadczeniem niepodzielnym.

2. Jeżeli świadczenie drugiej strony wynikające z umowy, o której mowa w ust. 1, jest świadczeniem podzielnym, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w zakresie, w jakim świadczenie drugiej strony miało zostać wykonane po dniu otwarcia postępowania sanacyjnego.

3. Wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 1, sędzia-komisarz kieruje się celem postępowania sanacyjnego i bierze pod uwagę ważny interes drugiej strony umowy.

4. Na postanowienie sędziego-komisarza zażalenie przysługuje dłużnikowi oraz drugiej stronie umowy.

5. Na żądanie drugiej strony złożone w formie pisemnej z datą pewną, zarządca w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia żądania składa do sędziego-komisarza wnioski o zgodę na odstąpienie od umowy, o czym informuje drugą stronę, albo informuje drugą stronę, że nie zamierza takiego wniosku złożyć. Brak informacji ze strony zarządcy albo informacja, że nie zamierza on złożyć wniosku, skutkuje utratą prawa do złożenia wniosku o zgodę sędziego-komisarza na odstąpienie od umowy.

6. Jeżeli zarządca poinformował drugą stronę o złożeniu wniosku do sędziego-komisarza, druga strona może wstrzymać się ze spełnieniem świadczenia do dnia uprawomocnienia się postanowienia sędziego-komisarza oddalającego wniosek zarządcy albo do chwili złożenia przez zarządcę oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

7. Jeżeli zarządca odstąpił od umowy, druga strona może żądać zwrotu świadczenia spełnionego po otwarciu postępowania sanacyjnego, a przed dojściem do niej oświadczenia o odstąpieniu od umowy, jeżeli świadczenie to znajduje się w majątku dłużnika. W przypadku gdy jest to niemożliwe, druga strona może dochodzić jedynie wierzytelności z tytułu wykonania zobowiązania i poniesionych strat. Wierzytelności te nie są objęte układem.

Art. 299. 1. Uprawnienie zarządcy do odstąpienia, o którym mowa w art. 298, nie dotyczy umowy ramowej, o której mowa w art. 250 ust. 1.

2. Każda ze stron może wypowiedzieć umowę ramową, o której mowa w art. 250 ust. 1, z zachowaniem ustalonego w tej umowie sposobu rozliczenia stron na wypadek rozwiązania umowy.

3. Do poszczególnych umów szczegółowych mających za przedmiot terminowe operacje finansowe, pożyczki instrumentów finansowych lub sprzedaż instrumentów finansowych ze zobowiązaniem do ich odkupu, nawet jeżeli nie zostały one zawarte w wykonaniu umowy ramowej, o której mowa w art. 250 ust. 1, przepisu art. 298 nie stosuje się.

Art. 300. Otwarcie postępowania sanacyjnego wpływa na stosunki pracy i wywołuje w zakresie praw i obowiązków pracowników i pracodawcy takie same skutki, jak ogłoszenie upadłości, przy czym uprawnienia syndyka wykonuje zarządca.

Oddział 4

Skutki otwarcia postępowania sanacyjnego co do spadków nabytych przez dłużnika

Art. 301. 1. Jeżeli do spadku otwartego po dniu otwarcia postępowania sanacyjnego powołany zostaje dłużnik, spadek wchodzi do masy sanacyjnej. Zarządca nie składa oświadczenia o przyjęciu spadku, a spadek uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza.

2. Jeżeli otwarcie spadku nastąpiło przed dniem otwarcia postępowania sanacyjnego, a do dnia otwarcia postępowania nie upłynął jeszcze termin do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku i powołany spadkobierca oświadczenia takiego nie złożył, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku ustanowienia zapisów zwykłych i zapisów windykacyjnych na rzecz dłużnika objętego postępowaniem sanacyjnym przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 302. 1. Umowa zbycia całości lub części spadku albo całości lub części udziału spadkowego zawarta przez dłużnika po dniu otwarcia postępowania sanacyjnego jest nieważna.

2. Dokonana przez dłużnika po dniu otwarcia postępowania sanacyjnego czynność, przez którą dłużnik rozporządził udziałem w przedmiocie należącym do spadku, jak i jego zgoda na rozporządzenie udziałem w przedmiocie należącym do spadku przez innego spadkobiercę jest nieważna.

Art. 303. Oświadczenie dłużnika o odrzuceniu spadku lub zapisu windykacyjnego jest bezskuteczne w stosunku do masy sanacyjnej, jeżeli zostało złożone po dniu otwarcia postępowania sanacyjnego.

Oddział 5

Bezskuteczność i zaskarżanie czynności dłużnika

Art. 304. 1. Bezskuteczne w stosunku do masy sanacyjnej są czynności prawne, nieodpłatne albo odpłatne, którymi dłużnik rozporządził swoim majątkiem, jeżeli wartość świadczenia dłużnika przewyższa w istotnym stopniu wartość świadczenia otrzymanego przez dłużnika lub zastrzeżonego dla dłużnika lub dla osoby trzeciej, dokonane w ciągu roku przed dniem złożenia wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego.

2. Do ugody sądowej, uznania powództwa i zrzeczenia się roszczenia przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Bezskuteczne w stosunku do masy sanacyjnej są zabezpieczenia, które nie zostały ustanowione bezpośrednio w związku z otrzymaniem przez dłużnika świadczenia, ustanowione przez dłużnika w ciągu roku przed dniem złożenia wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego.

4. Bezskuteczne w stosunku do masy sanacyjnej są zabezpieczenia w części, która w dniu ustanowienia zabezpieczenia przewyższa więcej niż o połowę wartość zabezpieczonego świadczenia otrzymanego przez dłużnika wraz z roszczeniami o świadczenia uboczne określonymi w dokumencie stanowiącym podstawę ustanowienia zabezpieczenia, ustanowione w ciągu roku przed dniem złożenia wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego.

5. Do poręczeń, gwarancji i innych podobnych czynności dokonywanych w celu zabezpieczenia świadczenia przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.

6. Do zabezpieczeń ustanowionych przed dniem otwarcia postępowania sanacyjnego w związku z terminowymi operacjami finansowymi, pożyczkami instrumentów finansowych lub sprzedażą instrumentów finansowych ze zobowiązaniem do ich odkupu, o których mowa w art. 250 ust. 1, przepisów ust. 1–4 nie stosuje się.

Art. 305. 1. Jeżeli wynagrodzenie za pracę reprezentanta dłużnika lub pracownika dłużnika wykonującego zadania w zakresie zarządu przedsiębiorstwem lub wynagrodzenie osoby świadczącej usługi związane z zarządem lub nadzorem nad przedsiębiorstwem dłużnika, określone w:

1) umowie o pracę,

- 2) umowie o świadczenie usług,
- 3) uchwale organu dłużnika

– zawartej lub podjętej przed dniem otwarcia postępowania sanacyjnego jest rażąco wyższe od przeciętnego wynagrodzenia za tego rodzaju pracę lub usługi i nie jest uzasadnione nakładem pracy, sędzia-komisarz z urzędu albo na wniosek zarządcy uznaje, że określona część wynagrodzenia, przypadająca za okres przed dniem otwarcia postępowania sanacyjnego, nie dłuższy jednak niż trzy miesiące przed dniem złożenia wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego, jest bezskuteczna w stosunku do masy sanacyjnej, chociażby wynagrodzenie zostało już wypłacone.

2. Sędzia-komisarz może uznać za bezskuteczne w całości lub części w stosunku do masy sanacyjnej wynagrodzenie reprezentanta dłużnika, pracownika dłużnika wykonującego zadania w zakresie zarządu przedsiębiorstwem lub osoby świadczącej usługi związane z zarządem lub nadzorem nad przedsiębiorstwem dłużnika, przypadające za czas po otwarciu postępowania sanacyjnego, jeżeli ze względu na objęcie zarządu przez zarządcę nie jest ono uzasadnione nakładem pracy.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, sędzia-komisarz określa podlegające zaspokojeniu z masy sanacyjnej wynagrodzenie w wysokości odpowiedniej do pracy wykonanej przez reprezentanta dłużnika, pracownika dłużnika wykonującego zadania w zakresie zarządu przedsiębiorstwem lub osobę świadczącą usługi związane z zarządem lub nadzorem nad przedsiębiorstwem dłużnika.

4. Sędzia-komisarz wydaje postanowienie po wysłuchaniu zarządcy oraz reprezentanta dłużnika, pracownika dłużnika wykonującego zadania w zakresie zarządu przedsiębiorstwem lub osoby świadczącej usługi związane z zarządem lub nadzorem nad przedsiębiorstwem dłużnika.

5. Na postanowienie zażalenie przysługuje również reprezentantowi dłużnika, pracownikowi dłużnika wykonującemu zadania w zakresie zarządu przedsiębiorstwem lub osobie świadczącej usługi związane z zarządem lub nadzorem nad przedsiębiorstwem dłużnika.

6. Do świadczeń przysługujących w związku z rozwiązaniem stosunku pracy albo umowy o usługi związane z zarządem przedsiębiorstwem przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio, z tym że ograniczenie wysokości tych świadczeń następuje do wysokości określonych według zasad powszechnie obowiązujących.

Art. 306. 1. Powództwo w sprawach o ustalenie bezskuteczności czynności oraz w innych sprawach, w których podstawą roszczenia jest bezskuteczność czynności, może wytoczyć zarządca. W sprawach tych nie ponosi on opłat sądowych.

2. Ustalenie bezskuteczności czynności po upływie roku od dnia otwarcia postępowania sanacyjnego jest niedopuszczalne, chyba że na podstawie Kodeksu cywilnego uprawnienie to wygasło wcześniej. Termin ten nie ma zastosowania, jeżeli żądanie ustalenia bezskuteczności czynności zostało zgłoszone w drodze zarzutu.

Art. 307. 1. Jeżeli czynność dłużnika jest bezskuteczna z mocy prawa lub została uznana za bezskuteczną, to, co wskutek tej czynności ubyło z majątku dłużnika lub do niego nie weszło, podlega przekazaniu do masy sanacyjnej, a jeżeli przekazanie w naturze jest niemożliwe, do masy sanacyjnej wpłaca się równowartość w pieniądzu.

2. Za zgodą sędziego-komisarza druga strona czynności może zwolnić się z obowiązku przekazania do masy sanacyjnej tego, co wskutek tej czynności z majątku dłużnika ubyło, przez zapłatę różnicy między wartością rynkową świadczenia dłużnika z dnia zawarcia umowy, a wartością świadczenia otrzymanego przez dłużnika.

3. Jeżeli osoba obowiązana do przekazania składników majątkowych do masy sanacyjnej nie wykona swojego obowiązku na wezwanie zarządcy, sędzia-komisarz wskazuje taką osobę lub takie osoby i określa zakres obowiązku każdej z nich.

4. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2 i 3, przysługuje zażalenie.

5. Prawomocne postanowienie, o którym mowa w ust. 3, ma moc tytułu wykonawczego.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, świadczenie wzajemne osoby trzeciej zwraca się tej osobie, jeżeli znajduje się w masie sanacyjnej oddzielnie od innego majątku lub o ile masa sanacyjna jest nim wzbogacona. Jeżeli świadczenie nie podlega zwrotowi, osoba trzecia może dochodzić wierzytelności. Wierzytelność ta jest objęta układem.

Art. 308. W sprawach nieuregulowanych przepisami art. 304–307 do zaskarżenia czynności prawnych dłużnika, dokonanych z pokrzywdzeniem wierzycieli, przepisy Kodeksu cywilnego o ochronie wierzyciela w przypadku niewypłacalności dłużnika stosuje się odpowiednio.

Art. 309. 1. Przepisów umożliwiających zaskarżanie czynności prawnych lub określających bezskuteczność czynności prawnych dokonanych przez dłużnika nie stosuje się do kompensowania dokonanego zgodnie z art. 254 i jego wyników.

2. Przepisów umożliwiających zaskarżanie czynności prawnych lub określających bezskuteczność czynności prawnych dokonanych przez dłużnika nie stosuje się do umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, o której mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych, oraz do wykonania zobowiązań wynikających z takiej umowy.

Oddział 6

Wpływ postępowania sanacyjnego na postępowania sądowe, administracyjne, sądownoadministracyjne i przed sądami polubownymi

Art. 310. Otwarcie postępowania sanacyjnego nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi w celu dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności. Koszty postępowania obciążają wszczynającego postępowanie, jeżeli nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości w spisie wierzytelności.

Art. 311. 1. Postępowania sądowe, administracyjne, sądownoadministracyjne i przed sądami polubownymi dotyczące masy sanacyjnej mogą być wszczęte i prowadzone wyłącznie przez zarządcę albo przeciwko niemu. Postępowania te zarządca prowadzi w imieniu własnym na rzecz dłużnika.

2. Do postępowań w sprawach o należne od dłużnika alimenty oraz odszkodowania i renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę przepisu ust. 1 nie stosuje się.

3. Do postępowań przed sądami polubownymi przepisy art. 174 § 1 pkt 4 i 5 oraz art. 180 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

Art. 312. 1. Postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku dłużnika wchodzącego w skład masy sanacyjnej wszczęte przed dniem otwarcia postępowania sanacyjnego ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem otwarcia postępowania. Na wniosek dłużnika lub zarządcy sędziego-komisarza postanowieniem stwierdza zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Postanowienie doręcza się również organowi egzekucyjnemu.

2. Sędzia-komisarz na wniosek dłużnika lub zarządcy może uchylić zajęcie dokonane przed dniem otwarcia postępowania sanacyjnego w postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym skierowanym do majątku dłużnika wchodzącego w skład masy sanacyjnej, jeżeli jest to konieczne dla dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa. Przepis ust. 1 zdanie trzecie stosuje się odpowiednio.

3. Sumy uzyskane w zawieszonym postępowaniu egzekucyjnym, a jeszcze niewydane, przelewa się do masy sanacyjnej niezwłocznie po wydaniu postanowienia o otwarciu postępowania sanacyjnego.

4. Skierowanie egzekucji do majątku dłużnika wchodzącego w skład masy sanacyjnej oraz wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia lub zarządzenia zabezpieczenia roszczenia na tym majątku jest niedopuszczalne po dniu otwarcia postępowania sanacyjnego.

5. Do egzekucji świadczeń alimentacyjnych oraz rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę przepisów ust. 1–4 nie stosuje się.

Rozdział 3

Przygotowanie i realizacja planu restrukturyzacyjnego

Art. 313. 1. Zarządca w porozumieniu z dłużnikiem składa sędziemu-komisarzowi plan restrukturyzacyjny w terminie trzydziestu dni od dnia otwarcia postępowania sanacyjnego. Jeżeli zarządca nie porozumie się z dłużnikiem co do treści planu, składa plan, dołączając zastrzeżenia dłużnika i uzasadnienie przyczyn, dla których tych zastrzeżeń nie uwzględnił.

2. W uzasadnionych przypadkach termin do złożenia planu restrukturyzacyjnego może zostać przedłużony przez sędziego-komisarza do trzech miesięcy.

Art. 314. Jeżeli w postępowaniu sanacyjnym przewiduje się redukcję zatrudnienia z wykorzystaniem uprawnień zarządcy, o których mowa w art. 300, oraz podjęcie czynności określonych w art. 298 lub art. 323, w planie restrukturyzacyjnym dodatkowo wskazuje się zasady zwalniania pracowników, w szczególności liczbę pracowników objętych zamiarem zwolnienia, okres, w którym nastąpi takie zwolnienie, oraz proponowane kryteria zwalniania pracowników, mienie podlegające zbyciu oraz umowy, od których zarządca zamierza odstąpić.

Art. 315. 1. Sędzia-komisarz wydaje postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia planu restrukturyzacyjnego po uzyskaniu opinii rady wierzycieli.

2. Sędzia-komisarz może wydać zakaz wdrażania niektórych działań przewidzianych w planie restrukturyzacyjnym oraz nakazać realizację innych działań, kierując się celami postępowania sanacyjnego i ochroną słuszych praw wierzycieli oraz osób trzecich niebędących uczestnikami postępowania.

Art. 316. Zarządca realizuje plan restrukturyzacyjny po zatwierdzeniu przez sędziego-komisarza.

Art. 317. Przed zatwierdzeniem planu restrukturyzacyjnego zarządca może podjąć działania mające na celu przywrócenie dłużnikowi zdolności wykonywania zobowiązań, jeżeli brak ich niezwłocznego podjęcia istotnie utrudniłby możliwość osiągnięcia celu postępowania sanacyjnego. O zamiarze podjęcia działań zarządca informuje sędziego-komisarza, który może w terminie trzech dni zakazać podjęcia wskazanych działań.

Art. 318. Plan restrukturyzacyjny może być zmieniany w toku jego realizacji, stosownie do zmiany okoliczności sprawy. Do zmiany planu restrukturyzacyjnego przepisy art. 263 ust. 2 oraz art. 314 i art. 315 stosuje się odpowiednio.

Art. 319. Jeżeli plan restrukturyzacyjny zakłada udzielenie pomocy publicznej, do której udzielenia jest konieczna zgoda właściwego organu, zarządca niezwłocznie po zatwierdzeniu planu restrukturyzacyjnego wszczyna postępowanie w celu uzyskania takiej zgody.

Rozdział 4

Przebieg postępowania sanacyjnego

Art. 320. Zarządca sporządza i składa sędziemu-komisarzowi spis wierzytelności w terminie trzydziestu dni od dnia otwarcia postępowania sanacyjnego.

Art. 321. 1. Sędzia-komisarz zwołuje zgromadzenie wierzycieli w celu głosowania nad układem niezwłocznie po zrealizowaniu całości lub części planu restrukturyzacyjnego przewidzianej do wykonania w toku postępowania sanacyjnego, nie później jednak niż przed upływem dwunastu miesięcy od dnia otwarcia postępowania sanacyjnego.

2. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1, nie został zatwierdzony spis wierzytelności lub nie została zakończona procedura uzyskiwania zgody na udzielenie pomocy publicznej, sędzia-komisarz zwołuje zgromadzenie wierzycieli w celu głosowania nad układem niezwłocznie po zatwierdzeniu spisu wierzytelności lub zakończeniu procedury uzyskiwania zgody na udzielenie pomocy publicznej.

Art. 322. 1. Do zawiadamiania wierzycieli o terminie zgromadzenia wierzycieli przepis art. 264 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2. Do wierzyciela, którego dotyczy sprzeciw, jeżeli nie został on prawomocnie rozpoznany do dnia zwołania zgromadzenia wierzycieli, przepisy art. 264 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Art. 323. 1. Składniki mienia należącego do dłużnika i wchodzącego w skład masy sanacyjnej mogą zostać zbyte przez zarządcę, za zgodą sędziego-komisarza, który określa warunki ich zbycia. Przepis art. 73 stosuje się.

2. O zamiarze zbycia składników mienia służących do prowadzenia działalności w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa państwa zarządca zawiadamia Ministra Obrony Narodowej, który w terminie tygodnia od dnia zawiadomienia może przedstawić sędziemu-komisarzowi opinię.

3. Sprzedaż, o której mowa w ust. 1, wywołuje skutki jak sprzedaż dokonana przez syndyka w postępowaniu upadłościowym.

4. Zarządca sporządza odrębny plan podziału sum uzyskanych ze sprzedaży rzeczy, wierzytelności i praw obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego.

5. W przypadku gdy zbyte składników mienia odbywa się w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i nie przekracza zakresu zwykłego zarządu, przepisów ust. 1–4 nie stosuje się.

DZIAŁ V

Zakończenie i umorzenie postępowania restrukturyzacyjnego

Art. 324. 1. Postępowanie restrukturyzacyjne zostaje zakończone z dniem uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu albo o odmowie zatwierdzenia układu.

2. O zakończeniu postępowania restrukturyzacyjnego obwieszcza się.

Art. 325. 1. Sąd umarza postępowanie restrukturyzacyjne, jeżeli:

- 1) prowadzenie postępowania zmierzałoby do pokrzywdzenia wierzycieli;
- 2) dłużnik wniósł o umorzenie postępowania i zezwoliła na to rada wierzycieli;
- 3) układ nie został przyjęty;
- 4) uprawomocniło się postanowienie o ogłoszeniu upadłości dłużnika.

2. Sąd może umorzyć postępowanie restrukturyzacyjne, jeżeli z okoliczności sprawy, w szczególności z zachowania dłużnika, wynika, że układ nie zostanie wykonany.

3. Sąd może umorzyć postępowanie restrukturyzacyjne, jeżeli dłużnik nie wykonuje poleceń sędziego-komisarza i zezwoliła na to rada wierzycieli.

Art. 326. 1. Sąd umarza przyspieszone postępowanie układowe w przypadku stwierdzenia, że suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem, z uwzględnieniem art. 165 ust. 3 i 4.

2. Sąd umarza postępowanie układowe albo postępowanie sanacyjne, jeżeli dłużnik utracił zdolność do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po jego otwarciu oraz zobowiązań, które nie mogą zostać objęte układem. Domniemywa się, że dłużnik utracił zdolność do zaspokajania zobowiązań, jeżeli opóźnienie w ich wykonywaniu przekracza trzydzieści dni.

3. Sąd umarza postępowanie sanacyjne, jeżeli brak jest realnych możliwości przywrócenia dłużnikowi zdolności do wykonywania zobowiązań.

Art. 327. 1. Na postanowienie o umorzeniu postępowania przysługuje zażalenie.

2. Na postanowienie oddalające wniosek o umorzenie postępowania zażalenie przysługuje wyłącznie wnioskodawcy.

3. Zażalenie wnosi się w terminie dwóch tygodni.

Art. 328. 1. Jeżeli podstawą umorzenia przyspieszonego postępowania układowego albo postępowania układowego jest przepis art. 325 ust. 1 pkt 2 albo 3 albo art. 204 ust. 2, wraz z wnioskiem o umorzenie postępowania albo w terminie tygodnia od dnia odbycia zgromadzenia wierzycieli, na którym nie przyjęto układu, albo w terminie do złożenia zażalenia na postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu lub postanowienie o umorzeniu postępowania dłużnik może złożyć uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego.

2. Uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego powinien spełniać wymogi formalne pisma procesowego oraz zawierać żądanie otwarcia postępowania sanacyjnego. Przepisu art. 284 nie stosuje się.

Art. 329. 1. Z dniem zakończenia postępowania albo uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania dłużnik odzyskuje prawo zarządu majątkiem, jeżeli był go pozbawiony lub było ono ograniczone, chyba że układ stanowi inaczej.

2. W przypadku złożenia uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego albo o ogłoszenie upadłości dłużnik odzyskuje prawo zarządu majątkiem, jeżeli był go pozbawiony lub było ono ograniczone z dniem prawomocnego oddalenia lub odrzucenia wniosku albo umorzenia postępowania o otwarcie postępowania sanacyjnego albo ogłoszenia upadłości.

Art. 330. 1. Z uwzględnieniem art. 27 ust. 2, zarządca po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego albo postanowienia odmawiającego zatwierdzenia układu wydaje niezwłocznie dłużnikowi jego majątek, księgi, korespondencję i dokumenty. W razie potrzeby sąd wydaje postanowienie nakazujące przymusowe odebranie majątku.

2. Prawomocne postanowienie, o którym mowa w ust. 1 zdanie drugie, ma moc tytułu wykonawczego.

3. W przypadku uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, chyba że postanowienia układu stanowią inaczej.

Art. 331. 1. Jeżeli dłużnik nie odbiera ksiąg, korespondencji lub dokumentów w terminie wyznaczonym przez zarządcę, zarządca oddaje je na przechowanie na koszt dłużnika. Zarządca może wstrzymać wydanie dłużnikowi majątku potrzebnego na pokrycie kosztów przechowania ksiąg, korespondencji lub dokumentów do czasu ich odebrania przez dłużnika.

2. Zarządca pokrywa koszty przechowania ksiąg, korespondencji lub dokumentów z funduszu masy układowej lub sanacyjnej, jeżeli posiada płynne środki pozwalające na pokrycie tych kosztów. W przypadku braku płynnych środków zarządca dokonuje za zgodą sądu likwidacji majątku w celu pokrycia kosztów ich przechowania.

3. W przypadku braku majątku potrzebnego na pokrycie kosztów przechowania ksiąg, korespondencji lub dokumentów sąd zasądza od dłużnika na rzecz przechowawcy koszty przechowania. W przypadku dłużnika będącego osobą prawną albo spółką osobową sąd może zasądzić koszty przechowania od osób upoważnionych do reprezentowania dłużnika, określając osobę albo osoby ponoszące koszty przechowania.

4. Na postanowienie zażalenie przysługuje wyłącznie dłużnikowi, osobie zobowiązanej do ponoszenia kosztów oraz przechowawcy.

5. Jeżeli oddanie na przechowanie ksiąg, korespondencji lub dokumentów jest niemożliwe, podlegają one złożeniu do właściwego archiwum wraz z aktami postępowania restrukturyzacyjnego na koszt dłużnika, z wyjątkiem dokumentacji osobowej i płacowej, do której stosuje się przepis art. 51u ust. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1506 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 1086). Koszty te ściąga się w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji opłat sądowych. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 332. 1. Sąd zarządza likwidację majątku i określa sposób likwidacji, jeżeli dłużnik nie odbierze swojego majątku w terminie wyznaczonym przez zarządcę.

2. Sąd może nakazać likwidację majątku na koszt dłużnika przez przekazanie majątku na cele dobroczynne lub w inny sposób, jeżeli likwidacja majątku w sposób określony przez sąd okaże się niemożliwa lub nadmiernie utrudniona. Przepisy art. 331 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

3. Na postanowienie w przedmiocie likwidacji majątku przysługuje zażalenie.

Art. 333. 1. Po umorzeniu postępowania sanacyjnego wierzyciel w terminie trzydziestu dni od dnia wydania postanowienia o umorzeniu tego postępowania może wstąpić w miejsce zarządcy do wszczętych przez zarządcę postępowań o uznanie za bezskuteczną czynności dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli. Wstąpienie jest skuteczne pod warunkiem uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania sanacyjnego.

2. W innych postępowaniach niż określone w ust. 1 dłużnik wstępuje w miejsce zarządcy. Przepis ust. 1 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ VI

Uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości

Art. 334. 1. Osoba uprawniona do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego może złożyć uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości w terminie przewidzianym do złożenia zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego albo postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu.

2. Uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości powinien spełniać wymogi formalne pisma procesowego oraz zawierać żądanie ogłoszenia upadłości. Przepisów art. 22–25 Prawa upadłościowego nie stosuje się.

3. W obwieszczeniu o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego albo o odmowie zatwierdzenia układu poucza się o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 335. Rozpoznanie uproszczonego wniosku o ogłoszenie upadłości wstrzymuje się do czasu rozpoznania zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego albo na postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu.

Art. 336. W postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości, mimo pełnienia funkcji przez nadzorcę sądowego albo zarządcę, sąd może zastosować inne sposoby zabezpieczenia zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego o zabezpieczeniu majątku dłużnika.

Art. 337. Uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości rozpoznaje sąd upadłościowy zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego.

TYTUŁ III

Przepisy z zakresu międzynarodowego postępowania restrukturyzacyjnego

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 338. Przepisów niniejszego tytułu nie stosuje się, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, albo prawo organizacji międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem, stanowi inaczej.

Art. 339. Wierzyciel, którego miejsce zwykłego pobytu, miejsce zamieszkania lub siedziba znajdują się za granicą, korzysta w postępowaniu restrukturyzacyjnym z praw, które przysługują wierzycielowi, którego miejsce zwykłego pobytu, miejsce zamieszkania lub siedziba znajdują się w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 340. 1. Wierzyciel, który nie ma miejsca zwykłego pobytu, miejsca zamieszkania albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej albo w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, jeżeli nie ustanowił w Rzeczypospolitej Polskiej pełnomocnika do prowadzenia sprawy, wskazuje pełnomocnika do doręczeń w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku niewskazania pełnomocnika do doręczeń, pisma sądowe przeznaczone dla wierzyciela, o którym mowa w ust. 1, pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. Wierzyciela poucza się o tym przy pierwszym doręczeniu. Wierzyciela poucza się również o tym, kto może zostać ustanowiony pełnomocnikiem.

Art. 341. W sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszego tytułu przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące międzynarodowego postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ II

Jurysdykcja krajowa

Art. 342. 1. Do wyłącznej jurysdykcji sądów polskich należą sprawy restrukturyzacyjne, jeżeli w Rzeczypospolitej Polskiej znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika.

2. Sądom polskim przysługuje również jurysdykcja, jeżeli dłużnik prowadzi w Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą albo ma miejsce zamieszkania lub siedzibę albo majątek.

3. Jeżeli jurysdykcja sądu polskiego jest wyłączna, postępowanie restrukturyzacyjne ma charakter głównego postępowania restrukturyzacyjnego. W pozostałych przypadkach postępowanie restrukturyzacyjne ma charakter ubocznego postępowania restrukturyzacyjnego.

Art. 343. W sprawach restrukturyzacyjnych przepisów dotyczących umów o jurysdykcję nie stosuje się.

Art. 344. Ustanowienie przez sąd zagraniczny zarządcy zagranicznego do podejmowania czynności w Rzeczypospolitej Polskiej nie wyłącza jurysdykcji krajowej sądów polskich.

DZIAŁ III

Współpraca z sądami zagranicznymi i zarządcami zagranicznymi

Art. 345. Sąd i sędzia-komisarz mogą porozumiewać się bezpośrednio z sądem zagranicznym i zarządcą zagranicznym, w szczególności przez telefon, faks lub pocztę elektroniczną.

Art. 346. Nadzorca sądowy albo zarządca ustanowieni w postępowaniu restrukturyzacyjnym porozumiewają się z sądem zagranicznym i zarządcą zagranicznym bezpośrednio lub za pośrednictwem sędziego-komisarza.

Art. 347. Sąd i sędzia-komisarz współpracują z sądem zagranicznym i zarządcą zagranicznym w sprawach dotyczących tego samego dłużnika.

Art. 348. W ramach współpracy z sądem zagranicznym i zarządcą zagranicznym sąd i sędzia-komisarz mogą podejmować działania, które zapewniają sprawne prowadzenie postępowań restrukturyzacyjnych, w szczególności przekazywać oraz zwracać się o informacje o:

- 1) majątku dłużnika i miejscu jego położenia, jak również informacje o postępowaniach sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi dotyczących dłużnika;
- 2) sposobie zabezpieczenia i restrukturyzacji zobowiązań;
- 3) zaspokojeniu poszczególnych wierzycieli.

TYTUŁ IV

Odrębne postępowania restrukturyzacyjne

DZIAŁ I

Postępowanie restrukturyzacyjne wobec deweloperów

Art. 349. Przepisy niniejszego działu stosuje się w przypadku wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego wobec dewelopera w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 555 i 996).

Art. 350. Ilekroć w przepisach niniejszego działu jest mowa o:

- 1) nabywcy – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wobec której deweloper zobowiązał się do przeniesienia

prawa, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, i która zobowiązała się do spełnienia świadczenia pieniężnego na rzecz dewelopera na poczet ceny nabycia tego prawa;

- 2) przeniesieniu własności lokalu – należy przez to rozumieć przeniesienie własności lokalu mieszkalnego, a także przeniesienie własności nieruchomości gruntowej zabudowanej domem jednorodzinnym lub użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej i własności domu jednorodzinnego na niej posadowionego stanowiącego odrębną nieruchomość;
- 3) umowie deweloperskiej – należy przez to rozumieć umowę między dłużnikiem a nabywcą, której przedmiotem jest przeniesienie prawa, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.

Art. 351. Wobec dewelopera nie prowadzi się postępowania o zatwierdzenie układu, z wyjątkiem układu częściowego, jeżeli nie są nim objęte wierzytelności nabywców oraz wierzytelności zabezpieczone na nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie.

Art. 352. Postępowanie określone w niniejszym dziale prowadzi się tak, aby doprowadzić do zaspokojenia nabywców w drodze przeniesienia na nich własności lokali, o ile racjonalne względy na to pozwolą.

Art. 353. Nabywcy w liczbie stanowiącej co najmniej 20% liczby nabywców w ramach przedsięwzięcia deweloperskiego prowadzonego przez dłużnika mogą zgłosić propozycje układowe w terminie trzydziestu dni od dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Art. 354. 1. Propozycje układowe mogą również obejmować:

- 1) wpłacenie dopłat przez wszystkich albo niektórych nabywców i zaspokojenie ich przez przeniesienie własności lokali, przy czym propozycje układowe mogą przewidywać późniejszy zwrot dopłat z przychodów z realizacji przedsięwzięcia deweloperskiego;
- 2) sprzedaż nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie, z zachowaniem ciężących na niej ograniczonych praw rzeczowych, na rzecz przedsiębiorcy, który przejąłby zobowiązania wobec nabywców i zobowiązałby się do kontynuacji przedsięwzięcia deweloperskiego, przy czym propozycje układowe mogą przewidywać zmianę treści umów deweloperskich;
- 3) określenie innych warunków kontynuacji przedsięwzięcia deweloperskiego i sposobów jego finansowania;
- 4) zamianę lokali między wierzycielami lub zamianę lokalu na lokal niebędący przedmiotem umowy deweloperskiej.

2. Przepis art. 162 stosuje się odpowiednio.

Art. 355. 1. Propozycje układowe mogą przewidywać różny sposób traktowania nabywców w zależności od tego, czy wpłacą oni dopłaty, o których mowa w art. 354 ust. 1 pkt 1.

2. Do propozycji układowych przewidujących sposób restrukturyzacji, o którym mowa w art. 354 ust. 1 pkt 2, załącza się sporządzone w formie aktu notarialnego nieodwołalne oświadczenie woli przedsiębiorcy o nabyciu nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie, wraz z ciężącymi na niej obciążeniami i o przejęciu zobowiązań dłużnika w stosunku do nabywców. W przypadku prawomocnego zatwierdzenia układu przewidującego sprzedaż nieruchomości na zasadach określonych w oświadczeniu woli przedsiębiorcy, o którym mowa w niniejszym ustępie, oświadczenie to zastępuje jego oświadczenie woli konieczne do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie, a umowę uznaje się za zawartą.

3. Prawomocne postanowienie o zatwierdzeniu układu wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 2, stanowi podstawę ujawnienia prawa własności w księdze wieczystej. Jeżeli dla przedsięwzięcia deweloperskiego jest prowadzony mieszkaniowy rachunek powierniczy dłużnika, przepis art. 425m Prawa upadłościowego stosuje się odpowiednio.

Art. 356. 1. Głosowanie nad układem przeprowadza się w grupach wierzycieli.

2. Nabywcy stanowią odrębną grupę wierzycieli, dla której sporządza się odrębną listę wierzycieli uprawnionych do głosowania. Dopuszczalny jest dodatkowy podział nabywców na większą liczbę grup obejmujących poszczególne kategorie interesów, w szczególności z uwagi na stopień wykonania umowy z deweloperem.

Art. 357. Głos nabywcy w formie pisemnej oddany w przyspieszonym postępowaniu układowym, postępowaniu układowym lub postępowaniu sanacyjnym, w którym dłużnikowi udzielono zezwolenia, o którym mowa w art. 288 ust. 3, zawierający zobowiązanie do wpłacenia dopłaty zgodnie z propozycjami układowymi, łącznie z wypisem prawomocnego postanowienia zatwierdzającego układ, stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko nabywcy, który oddał głos za przyjęciem układu.

Art. 358. 1. Jeżeli propozycje układowe przewidujące sposób restrukturyzacji, o którym mowa w art. 354 ust. 1 pkt 1, zostaną zgłoszone w postępowaniu sanacyjnym, w którym dłużnikowi nie udzielono zezwolenia, o którym mowa w art. 288 ust. 3, a zarząd masą sanacyjną sprawuje zarządca, sędzia-komisarz niezwłocznie przeprowadza wstępne głosowanie nabywców nad propozycjami układowymi w zakresie ich dotyczącym.

2. Uprawnieni do głosowania są wierzyciele, o których mowa w art. 356 ust. 2.

3. Niezатwierdzenie spisu wierzycieli nie stanowi przeszkody do przeprowadzenia wstępnego głosowania nabywców. Sędzia-komisarz sporządza listę nabywców uprawnionych do głosowania na podstawie listy przedłożonej przez zarządcę.

4. Uchwała nabywców zostaje przyjęta, jeżeli wypowiedzą się za nią nabywcy deklarujący łącznie dopłaty wystarczające zgodnie z treścią propozycji układowych do sfinansowania dokończenia przedsięwzięcia deweloperskiego.

Art. 359. 1. W przypadku przyjęcia uchwały nabywców, o której mowa w art. 358 ust. 4, nabywcy zobowiązani do wpłacenia dopłat wpłacają je do masy sanacyjnej lub zabezpieczają ich wpłatę w zakresie przewidzianym uchwałą w terminie dwóch miesięcy od dnia podjęcia uchwały. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin może zostać przedłużony postanowieniem sędziego-komisarza.

2. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1, nie zostaną wpłacone lub zabezpieczone wszystkie dopłaty, w pełnej wysokości przewidzianej uchwałą, nabywcy mogą uzupełnić brakujące dopłaty, wpłacając je do masy sanacyjnej lub zabezpieczając ich wpłatę w terminie trzydziestu dni od bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 1. W tym samym terminie dłużnik lub zarządca mogą przedstawić dowód istnienia innych źródeł finansowania przedsięwzięcia deweloperskiego.

3. Wpłacenie lub zabezpieczenie dopłat lub innych środków w wysokości wystarczającej na sfinansowanie przedsięwzięcia deweloperskiego stwierdza postanowieniem sędziego-komisarz, jednocześnie wyznaczając termin zgromadzenia wierzycieli w celu głosowania nad układem. Treść uchwały nabywców, o której mowa w art. 358 ust. 4, włącza się do układu, a zgromadzenie wierzycieli nie może przyjąć układu o treści odbiegającej od uchwały nabywców w zakresie nią uregulowanym. Sędzia-komisarz zwraca uwagę wierzycieli uczestniczących w zgromadzeniu wierzycieli na niezgodność propozycji układowych z uchwałą nabywców. Sąd odmawia zatwierdzenia układu o treści odbiegającej od uchwały nabywców w zakresie nią uregulowanym.

4. Zarządca przechowuje środki pieniężne uzyskane z dopłat, o których mowa w ust. 1 i 2, na odrębnym rachunku bankowym.

5. W przypadku bezskutecznego upływu terminów, o których mowa w ust. 1 i 2, osoby uprawnione mogą złożyć nowe propozycje układowe w terminie trzydziestu dni. Nowe propozycje układowe przewidujące wpłacenie dopłat przez nabywców są niedopuszczalne.

Art. 360. 1. W przypadku prawomocnego umorzenia postępowania sanacyjnego lub prawomocnej odmowy zatwierdzenia układu zarządca zwraca nabywcom dopłaty, o których mowa w art. 359 ust. 1 i 2, powiększone o odsetki należne zgodnie z umową rachunku bankowego, a zabezpieczenia wpłacenia dopłat wygasają z mocy prawa.

2. Jeżeli w terminie określonym w art. 334 zostanie złożony uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości, dopłat nie zwraca się do chwili rozpoznania tego wniosku. W przypadku ogłoszenia upadłości zarządca przekazuje dopłaty syndykowi.

3. Środki pieniężne uzyskane z dopłat przechowywane przez zarządcę zgodnie z ust. 2 po umorzeniu postępowania sanacyjnego wyłączają się od egzekucji sądowej i administracyjnej prowadzonej przeciwko dłużnikowi.

Art. 361. Jeżeli nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie, jest obciążona hipoteką, której przysługuje pierwszeństwo przed roszczeniami chociażby jednego nabywcy, a wierzyciel zabezpieczony hipoteką wyraził zgodę na bezobciążeniowe wyodrębnienie lokalu mieszkalnego, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, zgodnie z art. 76 ust. 4 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2017 r. poz. 1007), zgoda taka pozostaje w mocy na warunkach w niej określonych, przy czym warunek wykonania zobowiązania nabywcy względem dłużnika uznaje się za spełniony w przypadku wykonania zobowiązania do rąk zarządcy.

DZIAŁ II

Postępowanie restrukturyzacyjne wobec emitentów obligacji

Art. 362. 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się w przypadku otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego wobec podmiotu emitującego obligacje.

2. Przepisów niniejszego działu nie stosuje się w przypadku otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego wobec emitenta obligacji przychodowych, jeżeli emitent w treści obligacji ograniczył swoją odpowiedzialność do kwoty przychodów lub wartości majątku przedsięwzięcia. Środki przeznaczone na zaspokojenie praw obligatariuszy z takich obligacji nie wchodzi do masy układowej lub sanacyjnej, a roszczenia obligatariuszy nie są objęte układem.

3. Wobec emitenta obligacji nie prowadzi się postępowania o zatwierdzenie układu, z wyjątkiem układu częściowego, jeżeli układem częściowym nie są objęte wierzytelności z tytułu emisji obligacji.

Art. 363. 1. Do reprezentowania praw obligatariuszy sąd ustanawia kuratora. Kuratorem może być również bank, z którym dłużnik zawarł umowę o reprezentowanie obligatariuszy wobec emitenta. Obligatariusze mogą działać w postępowaniu restrukturyzacyjnym również osobiście lub przez pełnomocnika, jeżeli zostali dopuszczeni do udziału w postępowaniu przez sędziego-komisarza. Sędzia-komisarz dopuszcza obligatariuszy do udziału w postępowaniu po wykazaniu, że przysługują im prawa z obligacji.

2. Jeżeli dla zabezpieczenia praw z obligacji ustanowiono hipotekę na majątku emitenta, prawa i obowiązki obligatariuszy zabezpieczonych hipoteką w postępowaniu restrukturyzacyjnym wykonuje administrator hipoteki, o którym mowa w art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz. U. poz. 238 oraz z 2017 r. poz. 1089 i 1199).

Art. 364. Do kuratora, o którym mowa w niniejszym dziale, przepisy art. 68 ust. 4 i art. 69–71 oraz przepisy o sprawozdaniach nadzorcy sądowego stosuje się odpowiednio.

Art. 365. 1. Dłużnik, nadzorca sądowy albo zarządca udzielają kuratorowi wszelkich potrzebnych informacji.

2. Kurator może przeglądać księgi i dokumenty dłużnika.

3. Na zgromadzeniu wierzycieli kurator ma prawo głosu tylko w sprawach, które mogą mieć wpływ na prawa obligatariuszy.

Art. 366. 1. Nadzorca sądowy albo zarządca umieszcza w spisie wierzytelności obligatariuszy łącznie, wskazując sumę:

- 1) nominalną nieumorzonych do dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego obligacji, których termin płatności przypada przed tym dniem, oraz sumę niezapłaconych odsetek od tych obligacji;
- 2) obligacji oraz odsetek płatnych po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

2. W spisie wierzytelności wymienia się składniki majątku emitenta, na których ustanowiono zabezpieczenie rzeczowe praw obligatariuszy, i wskazuje, w jakiej wysokości obligatariusze prawdopodobnie nie zostaną zaspokojeni z przedmiotu zabezpieczenia.

Art. 367. 1. Przy zawieraniu układu kurator głosuje sumą wierzytelności obligatariuszy objętych układem, przy czym przysługuje mu jeden głos od każdej sumy, która wynika z podziału sumy innych wierzytelności uprawniających do głosowania przez liczbę wierzycieli, którzy reprezentują te wierzytelności.

2. W przypadku gdy obligatariusze głosują na zgromadzeniu wierzycieli osobiście lub przez pełnomocnika, siłę głosów kuratora pomniejsza się o wartość wierzytelności głosujących obligatariuszy, a liczbę przysługujących kuratorowi głosów – o liczbę głosujących obligatariuszy.

DZIAŁ III

(uchylony)

TYTUŁ V

Przepisy karne

Art. 399. Kto, będąc dłużnikiem lub osobą uprawnioną do reprezentowania dłużnika, dostarcza nadzorcy, zarządcy lub sędziemu-komisarzowi nieprawdziwych informacji w celu ich wykorzystania w postępowaniu restrukturyzacyjnym lub zataja przed nimi informacje mające istotne znaczenie dla przeprowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego lub nie udostępnia posiadanych przez siebie danych lub dokumentów pozwalających na wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 56 ust. 1, 5 i 7 oraz art. 70 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 400. Kto, będąc dłużnikiem albo osobą uprawnioną do reprezentowania dłużnika, nie wydaje zarządcy ksiąg rachunkowych lub innych dokumentów dotyczących jego majątku,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

TYTUŁ VI

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i przepis końcowy

DZIAŁ I

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 401–447. (pominięte)

DZIAŁ II

Przepisy przejściowe

Art. 448. Przepisy o skutkach wszczęcia postępowania co do osoby, majątku i zobowiązań dłużnika lub upadłego stosuje się również do zdarzeń prawnych, które miały miejsce przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 449. W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wpłynął wniosek o ogłoszenie upadłości, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 450. W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wpłynął wniosek o zmianę układu lub uchYLENIE układu, a nie wydano jeszcze postanowienia w tym przedmiocie, postępowanie prowadzi się według przepisów dotychczasowych.

Art. 451. W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy przedsiębiorca złożył oświadczenie o otwarciu postępowania naprawczego, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 452. 1. W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wpłynął wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że zakaz ten może być orzeczony na okres od roku do dziesięciu lat.

2. W sprawach, w których po wejściu w życie ustawy wpłynął wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, działania lub zaniechania, o których mowa w art. 373 i art. 374 ustawy zmienianej w art. 428, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ocenia się według przepisów ustawy obowiązującej w dniu ich wystąpienia.

3. Jeżeli działania lub zaniechania, o których mowa w art. 373 i art. 374 ustawy zmienianej w art. 428 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które stanowią podstawę orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, miały miejsce zarówno przed dniem wejścia w życie ustawy, jak i po jej wejściu w życie, do oceny ich skutków stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 428 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 453. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy licencja syndyka staje się licencją doradcy restrukturyzacyjnego.

2. Do wniosków, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 440, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 440 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Złożenie egzaminu dla osób ubiegających się o licencję syndyka przed dniem wejścia w życie ustawy uprawnia do ubiegania się o licencję doradcy restrukturyzacyjnego.

Art. 454. Likwidatorzy, o których mowa w art. 116b ustawy zmienianej w art. 417, nie odpowiadają za zaległości podatkowe oraz zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 419, które powstały przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 455. 1. Do dnia utworzenia Rejestru obwieszczeń, o których mowa w ustawie, dokonuje się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. W postępowaniu upadłościowym wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej obwieszczenia nie podlegają opłatom.

2. Postanowienia, zarządzenia i dokumenty, które zamieszcza się w Rejestrze do dnia utworzenia Rejestru wyklada się w sekretariacie sądu, o czym należy uczynić wzmiankę na sentencji postanowienia z zaznaczeniem daty wyłożenia. Jeżeli ustawa przewiduje, że termin biegnie od dnia zamieszczenia postanowienia, zarządzenia lub dokumentu w Rejestrze do dnia utworzenia Rejestru termin ten biegnie od dnia wyłożenia w sekretariacie sądu.

3. Jeżeli ustawa przewiduje, że pisma lub dokumenty składa się albo można złożyć w postaci elektronicznej do dnia utworzenia Rejestru pisma lub dokumenty składa się w postaci papierowej.

DZIAŁ III

Przepis końcowy

Art. 456. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 5, który wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2018 r.;
- 2) art. 148 i art. 149, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.;
- 3) art. 428 pkt 138 w zakresie dotyczącym art. 227, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹³⁾.

---

¹³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 14 lipca 2015 r.